

Prognoza
oddziaływania na
środowisko
Strategii Rozwoju
Gminy Głogówek

2023-2030

Głogówek, 2023

Opracowanie:

Dokument został opracowany przez zespół specjalistów Zakładu Analiz Środowiskowych Eko-precyzja w składzie: mgr inż. Karolina Ioannidis

Zakład Analiz Środowiskowych
EKO-PRECYZJA
Karolina Ioannidis
mgr inż. Karolina Ioannidis
Kierownik ds. dokumentów strategicznych
karolina.ioannidis@eko-precyzja.eu, 736 228 008

Spis treści

I. Przedmiot i zakres opracowania.....	6
II. Cel i zakres opracowania.....	7
III. Zakres prognozy	7
IV. Metody pracy i materiały źródłowe.....	9
V. Opis projektu Strategii Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030 oraz główne cele i kierunki działań	9
V.1. Zawartość Strategii Rozwoju	9
V.2. Założenia Strategii Rozwoju	10
V.3. Komplementarność z innymi dokumentami planistycznymi	13
V.4. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy	27
VI. Analiza i ocena istniejącego stanu na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji.....	31
VI.1. Charakterystyka gminy Głogówek.....	31
VI.2. Wnioski z diagnozy, w tym z badań społecznych	33
VII. Istniejący stan środowiska	45
VII.1. Klimat	45
VII.2. Jakość powietrza	45
VII.3. Hałas	49
VII.4. Wody	52
VII.5. Gleby	62
VII.6. Zasoby geologiczne	63
VII.7. Zasoby przyrodnicze.....	65
VII.8. Krajobraz	76
VIII. Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu.....	77
IX. Przewidywane oddziaływanie działań zawartych w Strategii Rozwoju Gminy Głogówek na wybrane elementy środowiska	94
IX.1. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko	94
IX.2. Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000.....	96
IX.3. Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta	103
IX.4. Ludzie.....	107
IX.5. Powietrze atmosferyczne	108
IX.6. Klimat.....	109
IX.7. Klimat akustyczny i promieniowane elektromagnetyczne	115
IX.8. Wody	116
IX.9. Krajobraz i powierzchnia ziemi.....	120
IX.10. Zasoby naturalne	123
IX.11. Zabytki	124
X. Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	126
XI. Propozycja działań alternatywnych	132

XII. Potencjalne oddziaływanie transgraniczne	133
XIII. Rezultaty planowanych działań	134
XIV. Podsumowanie i wnioski	136
XV. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	137
Zestawienie tabel oraz rysunków	142

I. Przedmiot i zakres opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Strategia Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030. Opracowanie zostało wykonane w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r., poz. 1029).

Zgodnie z zapisami artykułów 46 Ustawy OOS, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty następujących dokumentów strategicznych:

1. koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta, planu zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
2. polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
3. polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.

Zgodnie z artykułem 47 Ustawy OOS przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektu dokumentu innego niż wymieniony w art. 46 ust. 1 oraz w przypadku projektu zmiany takiego dokumentu, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57 Ustawy OOS, organ opracowujący projekt stwierdzi, że realizacja postanowień danego dokumentu albo jego zmiany może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektów dokumentów, innych niż wymienione powyżej, jeżeli wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko. Projekt Strategii Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030 wpisuje się w powyższy katalog dokumentów.

II. Cel i zakres opracowania

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu Strategii Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030 nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

III. Zakres prognozy

Zakres prognozy powinien być zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r., poz. 1029).

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza ponadto określa, analizuje i ocenia:

1. istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
2. stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
3. istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
4. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
5. przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe

i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne.

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, szczególnie obszarów Natura 2000, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarowych form ochrony przyrody;
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres i stopień szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu (pismo znak: WOOŚ.411.3.4.2023.MO) oraz z Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Opolu (pismo znak: NZ.9022.1.15.2023.JG).

IV. Metody pracy i materiały źródłowe

Prognoza została opracowana zgodnie z zaleceniami zawartymi w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r., poz. 1029). Przy sporządzaniu niniejszego dokumentu zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej. Wszystkie zastosowane metody oceny są dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Część dotycząca oceny oddziaływania na środowisko w projektowanym opracowaniu przedstawiono tabelarycznie. Oceny dokonano w oparciu o analizę poszczególnych elementów środowiska w zależności od zagrożeń stwarzanych przez oddziaływanie na środowisko planowanych inwestycji.

V. Opis projektu Strategii Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030 oraz główne cele i kierunki działań

V.1. Zawartość Strategii Rozwoju

Strategia Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030 jest dokumentem strategicznym, który ma za zadanie wskazać kierunki rozwoju społecznego, gospodarczego oraz przestrzennego. Zaprezentowane w strategii priorytety i kierunki działań rozwojowych powinny stanowić odpowiedź na potrzeby i oczekiwania mieszkańców względem gminy, jako miejsca do życia. Podstawą do przygotowania dokumentu była diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczo-przestrzennej gminy Głogówek oparta na analizie danych zastanych, a także działania angażujące lokalną społeczność, takie jak przeprowadzone badanie ankietowe oraz spotkania konsultacyjne z mieszkańcami i interesariuszami. Istotnym elementem Strategii były zatem badania opierające się na opinii mieszkańców – taki zabieg pozwolił na poznanie ich punktu widzenia nt. planów rozwojowych gminy oraz wyzwań i problemów, przed którymi stoi samorząd gminy.

Na strukturę dokumentu składają się trzy zasadnicze części: diagnostyczna, planistyczna oraz wdrożeniowa. Pierwsza część przedstawia przede wszystkim wnioski z diagnozy opartej na analizie danych statystycznych w ujęciu statycznym i dynamicznym pozyskanych z Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) oraz wyniki przeprowadzonego wśród mieszkańców gminy badania ankietowego. Wnioski z części diagnostycznej były podstawą do identyfikacji problemów i wyzwań, ale również potencjałów gminy oraz zaproponowania rozwiązań. Kolejna część – planistyczna, skupia się na priorytetowych celach strategicznych i przypisanych im kierunkach działań rozwojowych. Opis systemu wdrażania strategii rozwoju to ostatnia z części dokumentu. Swoimi zapisami określa sposób

realizacji założeń strategii, monitoringu i oceny realizacji oraz wskazuje możliwości aktualizacji dokumentu, a także ramy finansowe działań rozwojowych.

V.2. Założenia Strategii Rozwoju

Na założenia programowe Strategii Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2022-2030 składają się wizja i misja rozwoju gminy, stanowiące jednocześnie wprowadzenie do poziomu strategicznej oraz operacyjnej interwencji.

Misja określa nadrzędny cel rozwoju gminy w perspektywie 2030 roku i definiuje główny kierunek, w jakim powinny zmierzać wszystkie działania podejmowane w ramach planów strategicznych. Wizja natomiast to obraz gminy w perspektywie 2030 roku, przedstawia stan, do osiągnięcia którego dąży samorząd lokalny wraz ze wspólnotą mieszkańców, przedsiębiorców. Wizję można traktować zatem jako zobowiązanie, deklarację ideową samorządu, ilustrującą ambicje i aspiracje wszystkich interesariuszy.

Misja

Zapewnienie wysokiej jakości życia w gminie poprzez rozwój usług publicznych i wzmocnienie lokalnej gospodarki w oparciu o posiadane zasoby historyczno-kulturowe oraz wykorzystanie potencjału rozwoju funkcji rolniczych

Wizja

Zapewnienie wysokiej jakości życia w gminie poprzez rozwój usług publicznych i wzmocnienie lokalnej gospodarki w oparciu o posiadane zasoby historyczno-kulturowe oraz wykorzystanie potencjału rozwoju funkcji rolniczych.

W 2030 roku gmina Głogówek jest dobrym miejscem do życia, oferującym wszystkim mieszkańcom szeroki wachlarz usług publicznych wysokiej jakości oraz dogodne warunki do zakładania rodziny oraz rozwoju osobistego i zawodowego. Wspólnota mieszkańców jest spójna i zaangażowana w sprawy gminy, co przekłada się na zrównoważony rozwój wszystkich miejscowości tworzących gminę zgodnie z oczekiwaniami i potrzebami każdej z grup społecznych. Dzięki temu obszar gminy jest równomiernie rozwinięty – wszyscy mają równy dostęp do usług społecznych i infrastruktury.

Głogówek jest rozpoznawalnym ośrodkiem turystycznym na południu województwa opolskiego – miasto i gmina przyciągają turystów zainteresowanych zwiedzaniem cennych zabytków, a także wypoczynkiem na łonie natury. Wykorzystujemy bardzo korzystne warunki do prowadzenia działalności rolniczej, pielęgnujemy tradycje rolnicze i hodowlane, a na ich bazie tworzymy unikatowe produkty lokalne, dzięki którym jesteśmy rozpoznawani w regionie. Dzięki temu stale rozwija się lokalny rynek pracy, co również przekłada się na zapewnienie dobrostanu mieszkańcom.

W oparciu o wnioski wypracowane na drodze diagnozy strategicznej oraz wyniki przeprowadzonych badań ilościowych i jakościowych, przygotowano koncepcję strategiczną, zawierającą najważniejsze założenia polityki rozwoju lokalnego. W przyjętej koncepcji rozwoju skupiono uwagę na trzech obligatoryjnych obszarach planowania strategicznego, zapewniających wielowymiarowy rozwój gminy. Wymiary te odwołują się do potrzeb i wyzwań uwzględniających trzy sfery: społeczną, gospodarczą i przestrzenną, a ich założenia zaprezentowano poniżej.

Sfera		Priorytet rozwojowy
Sfera społeczna	→	Podnoszenie jakości życia mieszkańców
Sfera gospodarcza	→	Wzmacnianie lokalnej gospodarki
Sfera przestrzenna	→	Zrównoważony rozwój przestrzenny gminy

Cel strategiczny 1.	→	Podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez prowadzenie efektywnej polityki społecznej oraz rozwój oferty usług publicznych
---------------------	---	---

Systematyczne podnoszenie jakości życia mieszkańców gminy Głogówek to cel strategiczny opracowany jako odpowiedź na zidentyfikowane wyzwania w sferze społecznej. Od wielu lat w gminie odnotowuje się bowiem spadek liczby ludności (o ok. 7,5% w 2021 r. względem 2010 r.), a według prognoz GUS tendencja ta będzie się utrzymywać (prognozowany spadek o ok. 2,4% do

2030 r.). Stopniowe wyludnianie gminy wynika głównie z procesów związanych wędrownym i naturalnym ruchem ludności – wskaźniki salda migracji i przyrostu naturalnego w gminie rokrocznie przyjmują wartości ujemne, co świadczy o odpływie mieszkańców i malejącej liczbie urodzeń. W celu zapobiegania zdiagnozowanym negatywnym zjawiskom społecznym, konieczne jest podjęcie działań nakierowanych na wzmacnianie kapitału ludzkiego poprzez poprawę jakości życia mieszkańców oraz dążenie do podnoszenia atrakcyjności osiedleńczej gminy. Prowadzenie efektywnej polityki społecznej oraz rozwój oferty usług publicznych zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami mieszkańców przyczyni się do wzrostu ich zadowolenia, a tym samym – harmonijnego rozwoju wspólnoty i wzmocnienia kapitału ludzkiego i społecznego gminy.

Cel strategiczny 2.

Wzmacnianie lokalnej gospodarki poprzez rozwój funkcji rolniczych i turystycznych gminy

Kluczowymi potencjałami do rozwoju gospodarczego gminy Głogówek są bardzo dobre warunki glebowe sprzyjające produkcji rolnej oraz bogate dziedzictwo historyczne warunkujące wysoką atrakcyjność turystyczną. Istotnym kierunkiem działań rozwojowych gminy może być zatem wzmocnienie jej funkcji rolniczych i turystycznych w oparciu o zidentyfikowane mocne strony, co przyczyni się do dywersyfikacji struktury gospodarczej, a tym samym poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Istotnym wyzwaniem stojącym przed gminą Głogówek jest kreowanie pozytywnego wizerunku i budowanie rozpoznawalnej marki w oparciu o posiadane zasoby. Wśród najważniejszych obiektów zabytkowych zlokalizowanych w gminie Głogówek wymienia się przede wszystkim Zamek Oppersdorffów, park miejski oraz ratusz wzniesiony na początku XVII w. Ponadto, gmina dysponuje dobrze rozwiniętą bazą sportowo-rekreacyjną, która odpowiednio zagospodarowana przyczyni się do zwiększenia jej atrakcyjności turystycznej.

Cel strategiczny 3.

Zrównoważony rozwój przestrzenny gminy z zachowaniem wysokiej jakości środowiska przyrodniczego

Zadania zaplanowane w ramach rozwoju sfery przestrzennej gminy Głogówek ukierunkowane będą na kompleksową rozbudowę infrastruktury przy poszanowaniu środowiska przyrodniczego. W związku z nasilającym się kryzysem klimatycznym, niezwykle istotne jest bowiem podejmowanie działań związanych ze zwiększaniem odporności na zmiany klimatu i niwelowaniem ich negatywnych skutków. W ramach przyjętej koncepcji zaplanowano realizację inwestycji związanych m.in. z wdrażaniem rozwiązań OZE czy ochroną środowiska naturalnego, na czym koncentruje się

trzeci cel strategiczny. Ponadto, uwzględnione zostały również potrzeby mieszkańców w zakresie dostępności do infrastruktury drogowej i sieciowej. Realizacja działań takich jak rozbudowa sieci drogowej przyczyni się do poprawy komfortu życia mieszkańców i podniesienia poziomu skomunikowania gminy, a rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej posłuży zabezpieczeniu środowiska naturalnego przed zanieczyszczeniami.

V.3. Komplementarność z innymi dokumentami planistycznymi

Rozdział ten odnosi się do Art. 10f ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40). Projekt strategii rozwoju gminy opracowuje wójt oraz przedkłada go zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa. Zgodnie z wytycznymi zawartymi w powyżej wskazanej ustawie, dokument Strategii Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030 jest komplementarny z ustaleniami nadrzędnych dokumentów planistycznych, szczególnie poziomu krajowego i regionalnego. W dalszej części rozdziału wskazano w jaki sposób zapisy strategii wpisują się w ustalenia tych dokumentów.

Kluczowe dokumenty planistyczne, niezbędne przy opracowaniu przedmiotowej strategii to między innymi:

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (SOR)

Przyjęta 14 lutego 2017 r. przez Radę Ministrów, stanowi aktualizację średniookresowej strategii rozwoju kraju (Strategia Rozwoju Kraju 2020). Dokument określa model rozwoju kraju, w tym wizję strategiczną, cele i priorytety rozwoju kraju w trzech wymiarach: społecznym gospodarczym i przestrzennym. Głównym celem rozwojowym kraju, zgodnie z zapisami przedmiotowego dokumentu jest: „Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym”. Zdefiniowane zostały również trzy cele szczegółowe, które przedstawiono poniżej wraz ze wskazaniem zakresu, w jakim zapisy Strategii Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030 są komplementarne z zapisami SOR.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Strategia Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030
Cel szczegółowy I: Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną	Cel 2. Wzmacnianie lokalnej gospodarki poprzez rozwój funkcji rolniczych i turystycznych gminy
Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony	Cel 3. Zrównoważony rozwój przestrzenny gminy z zachowaniem wysokiej jakości środowiska przyrodniczego
Cel szczegółowy III - Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu	Cel 1. Podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez prowadzenie efektywnej polityki społecznej oraz rozwój oferty usług publicznych

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

KSRR 2030 jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. i określa systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej. W dokumencie przedstawiono cele polityki regionalnej oraz działania i zadania, jakie do ich osiągnięcia powinien podjąć rząd oraz samorządy: wojewódzkie, powiatowe i gminne. Jeden z celów KSRR mówi o zapewnieniu większej spójności rozwojowej Polski przez wsparcie obszarów słabszych gospodarczo. Dlatego w strategii wskazano obszary strategicznej interwencji (OSI), które otrzymają szczególne wsparcie (obszary zagrożone trwałą marginalizacją, miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, Śląsk i tereny Polski wschodniej). W ramach KRSS wskazane zostały 3 cele szczegółowe, które przedstawiono poniżej, wraz z zakresem, w jakim zapisy Strategii Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030 są komplementarne z zapisami Strategii krajowej.

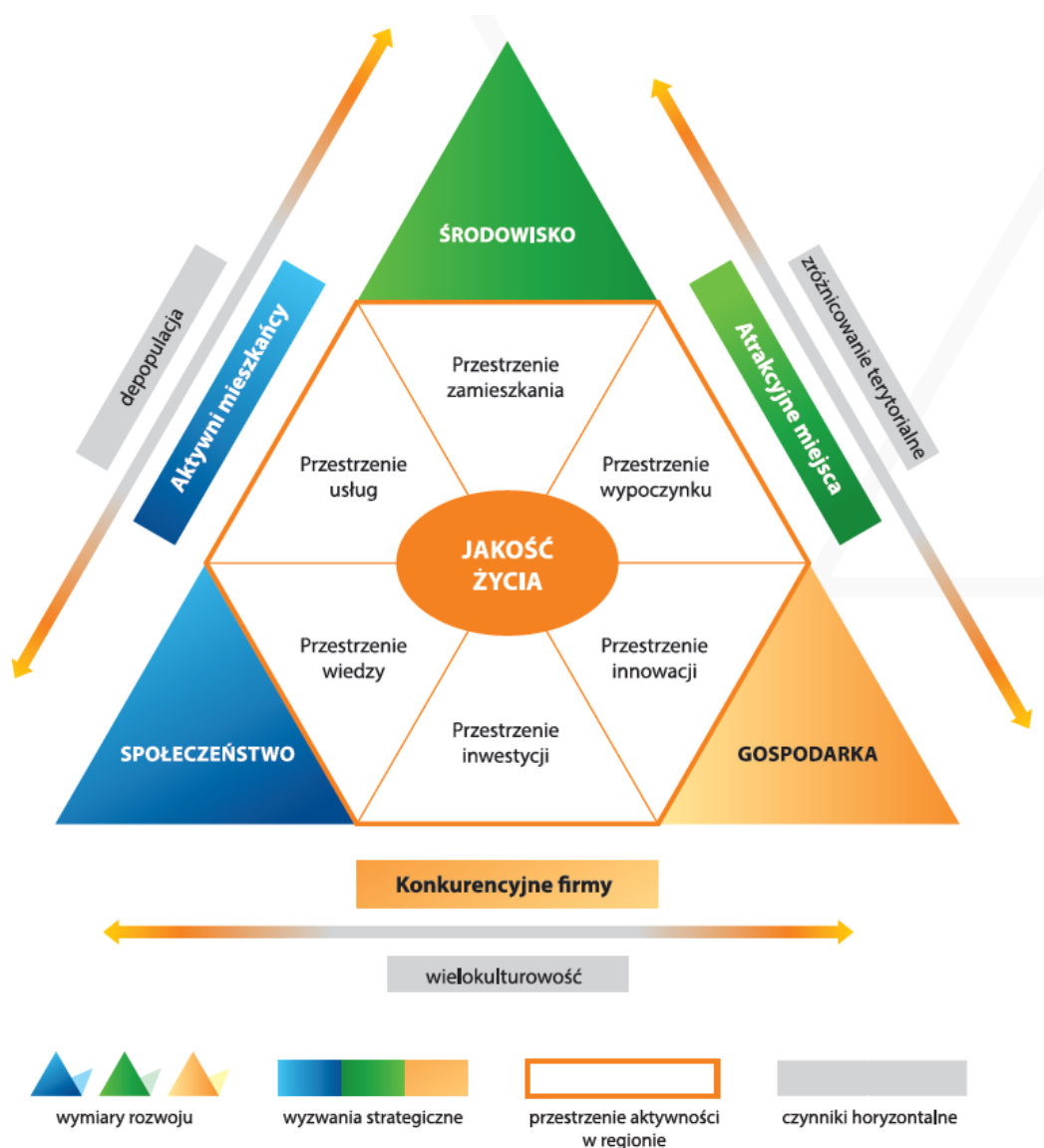
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Strategia Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030
1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym	Cel 3. Zrównoważony rozwój przestrzenny gminy z zachowaniem wysokiej jakości środowiska przyrodniczego
2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych	Cel 2. Wzmacnianie lokalnej gospodarki poprzez rozwój funkcji rolniczych i turystycznych gminy
3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie	Cel 1. Podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez prowadzenie efektywnej polityki społecznej oraz rozwój oferty usług publicznych

Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030

Strategia rozwoju województwa jest najważniejszym dokumentem strategicznym na poziomie regionalnym. Zapisy dokumentu wskazują w jaki sposób i w jakim kierunku w najbliższych dziesięciu latach będzie rozwijać się województwo opolskie. Określa również cele i kierunki działań, jakie należy podejmować, aby region rozwijał się w sposób dynamiczny, harmonijny i zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Strategia obejmuje najnowszą perspektywę finansową Unii Europejskiej, a także jest niezbędna do skutecznego pozyskiwania funduszy unijnych na rozwój regionalny. Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 wyznacza wizję województwa w roku 2030: „Opolskie w 2030 roku to region cenionej jakości życia wynikającej z unikalnego i uniwersalnego łączenia różnorodności: dynamiki i równowagi, nowoczesności i tradycji oraz otwartości i integracji”. Zapisy dokumentu wskazują trzy horyzontalne determinanty rozwojowe, które określono na podstawie diagnozy strategicznej – depopulację, wielokulturowość i zróżnicowanie terytorialne. Determinanty te mają kluczowe znaczenie w rozwoju województwa ze względu na ich oddziaływanie na wszystkie sfery jego funkcjonowania.

Rysunek 1 Schemat diagnozy strategicznej rozwoju województwa opolskiego.

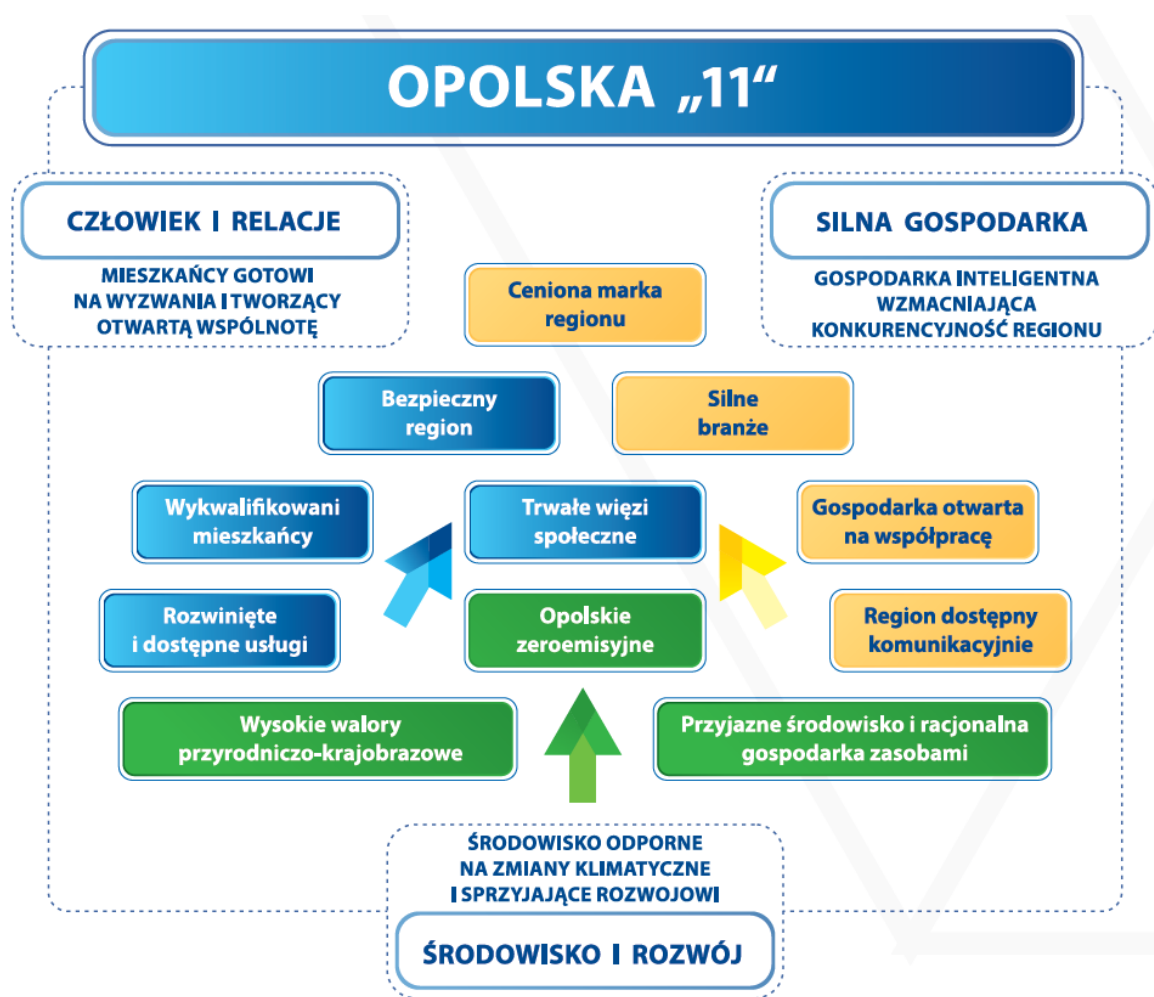

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030.

Strategia regionalna określa cele strategiczne opracowane w podziale na trzy obszary: społeczeństwo, środowisko i gospodarkę, a w każdym z celów opisano stan docelowy, jaki będzie charakteryzował województwo w roku 2030. Trzy cele strategiczne podzielone według obszarów tematycznych: Człowiek i relacje, Środowisko i rozwój oraz Silna gospodarka, składają się na realizację wyżej wspomnianego celu głównego. Do ich realizacji, a co za tym idzie do realizacji wizji rozwoju regionu, wskazano narzędzie w postaci celów operacyjnych. Każdemu z nich przypisano odpowiednie kierunki działań. Cele oddziałują na siebie wzajemnie, dzięki czemu możliwe jest kompleksowe ich rozpatrywanie.

Rysunek 2 Opolska "11" - cele operacyjne na tle celów strategicznych

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030.

Strategia Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030 jest zgodna z założeniami Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego w każdym z obszarów tematycznych (społecznym, gospodarczym i przestrzennym), a komplementarność zapisów została przedstawiona w tabeli poniżej.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Strategia Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030
Mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę	Cel 1. Podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez prowadzenie efektywnej polityki społecznej oraz rozwój oferty usług publicznych
Gospodarka inteligentna wzmacniająca konkurencyjność regionu	Cel 2. Wzmacnianie lokalnej gospodarki poprzez rozwój funkcji rolniczych i turystycznych gminy
Środowisko odporne na zmiany klimatyczne i sprzyjające rozwojowi	Cel 3. Zrównoważony rozwój przestrzenny gminy z zachowaniem wysokiej jakości środowiska przyrodniczego

Plan zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego

Plan ten jest podstawą do prowadzenia polityki przestrzennej na poziomie regionalnym. Zadanie główne Planu sprowadza się do określenia uwarunkowań przestrzennych rozwoju, a także kierunków i priorytetów w kształtowaniu środowiska przyrodniczego, kulturowego i zurbanizowanego na najbliższe kilkanaście lat. Plan jest komplementarny ze strategicznymi kierunkami rozwoju społecznego i gospodarczego województwa zawartymi w Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 oraz z koncepcją przestrzennego zagospodarowania kraju. W odniesieniu do strategii na poziomie lokalnym, plan jest podstawą do efektywnego wyboru priorytetów na zasadach zrównoważonego rozwoju.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego opracowane zostały cele i zasady prowadzenia polityki przestrzennej województwa. Głównym celem strategicznym wskazanym w dokumencie jest *kształtowanie struktury przestrzennej odznaczającej się wysokim poziomem ładu przestrzennego, która będzie umożliwiała wykorzystanie jego zróżnicowanych terytorialnie potencjałów, zapewniała konkurencyjność w stosunku do otoczenia zewnętrznego i eliminowała niekorzystne różnice w warunkach życia wewnątrz regionu.*

Zgodnie z zasadami prowadzenia polityki rozwoju przestrzennego, planowanie przestrzenne odbywa się z uwzględnieniem obszarów o wyróżniających cechach fizyczno-geograficznych oraz zjawiskach społeczno-gospodarczych. Umożliwia to wskazanie potencjałów lokalnych oraz regionalnych, pomaga również minimalizować występowanie sytuacji kryzysowych. Obszary funkcjonalne charakteryzują się wspólnymi powiązaniem między elementami struktury obszaru.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego wyznaczono obszary funkcjonalne o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym. Gminę Głogówek zakwalifikowano do dwóch z nich: Obszary przygraniczne i Obszar kształtowania potencjału rozwojowego wymagający programowania działań ochronnych.

Zapisy wojewódzkiego planu zagospodarowania przestrzennego zostały uwzględnione w Strategii Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030, w szczególności wytyczne dotyczące kształtowania środowiska naturalnego, kulturowego i zurbanizowanego, a także odnoszące się do rozwoju wskazanych obszarów funkcjonalnych.

Strategia Rozwoju Powiatu Prudnickiego na lata 2017-2030

Strategia Rozwoju Powiatu jest istotnym dokumentem strategicznym, w swoich zapisach określa założenia i działania rozwojowe na poziomie powiatu. Zgodnie ze strategią główne wyzwania strategiczne powiatu prudnickiego sprowadzają się do demografii, gospodarki oraz partnerstwa w zarządzaniu powiatem. Oprócz stojących przed jednostką wyzwań, w dokumencie przedstawiono m.in. wizję, która zakłada, że w 2030 r. *powiat będzie partnerską wspólnotą samorządową, aktywną gospodarczo oraz społecznie, rozwijającą się w oparciu o lokalne specjalizacje, wysoką jakość usług publicznych, innowacje społeczne i środowisko*. Dokument wskazuje 3 cele strategiczne, które zostały podzielone na cele priorytetowe i dalej na cele szczegółowe. W związku z położeniem gminy Głogówek w powiecie prudnickim, strategia rozwoju gminy wpisuje się w wyznaczone cele i założenia strategii powiatowej, co wskazano poniżej.

Strategia Rozwoju Powiatu Prudnickiego na lata 2017-2030	Strategia Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030
Cel strategiczny: powiat prudnicki obszarem aktywnym gospodarczo.	Cel 2. Wzmacnianie lokalnej gospodarki poprzez rozwój funkcji rolniczych i turystycznych gminy
Cel strategiczny: powiat prudnicki obszarem wysokiej jakości życia.	Cel 1. Podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez prowadzenie efektywnej polityki społecznej oraz rozwój oferty usług publicznych
Cel strategiczny: powiat prudnicki zarządzany w sposób partycypacyjny oraz partnerski.	Cel 1. Podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez prowadzenie efektywnej polityki społecznej oraz rozwój oferty usług publicznych

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Głogówek

Podstawą do prowadzenia polityki przestrzennej w gminie Głogówek jest przyjęte w drodze Uchwały nr XXVII/194/2016 z dnia 29 listopada 2016 roku przez Radę Miejską w Głogówku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Głogówek. W studium określono zarys polityki przestrzennej i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Głogówek, w których uwzględniony został aspekt rozwoju przestrzennego.

Strategia jest spójna z zapisami opisanego powyżej Studium i uwzględnia wskazane w dokumencie wytyczne dotyczące kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej w gminie.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Głogówek do 2023 roku

W programie opracowano diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej oraz diagnozę negatywnych zjawisk i zidentyfikowanych problemów i potencjałów, które stanowią podstawę do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Wyznaczony obszar rewitalizacji obejmował sześć podobszarów niezwiązanych ze sobą terytorialnie tj.: Kazimierz, Rzepcze, Stare Kotkowice, Głogowiec, Raclawice Śląskie, Stare Miasto-Głogówek. Zdefiniowano wizję obszaru rewitalizacji oraz dwa cele główne. W tabeli poniżej wskazano komplementarność zapisów Strategii Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030 z zapisami LPR Gminy Głogówek.

- *Wizja: Obszar rewitalizacji Gminy Głogówek stanowi wydzielony obszar, na którym sfery społeczna, przestrzenna, gospodarcza, kulturalna, a także turystyczna nawzajem się uzupełniają i pozwalają na zrównoważony długookresowy rozwój całej Gminy. Poprawa warunków życia, a w szczególności rozwiązanie problemów społecznych zidentyfikowanych na tych obszarach pozwala Mieszkańcom i Przedsiębiorcom na podejmowanie nowych inicjatyw służących rozwojowi całej społeczności Gminy, w szczególności poprawę jakości życia i funkcjonowania wszystkich podmiotów na obszarze rewitalizacji. Obszar rewitalizacji to spójny ośrodek rozwoju usług: społecznych, turystycznych i gospodarczych, dający nowe możliwości dla spójności terytorialnej całej Gminy, a także obszar z uporządkowanymi funkcjami przestrzennymi, w szczególności odbudowanymi zabytkami kultury.*

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Głogówek do 2023 roku	Strategia Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030
<p>Cel główny 1: Poprawa jakości życia mieszkańców, poprzez zwiększenie efektywności i jakości infrastruktury społecznej, w tym: jej funkcji rekreacyjnych, kulturalnych, turystycznych.</p> <p>Cel główny 2: Poprawa infrastruktury zlokalizowanej na terenie gminy Głogówek, w tym: poprawa dostępu do infrastruktury technicznej i poprawa stanu zabytków</p>	<p>Cel 1. Podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez prowadzenie efektywnej polityki społecznej oraz rozwój oferty usług publicznych gminy</p> <p>Cel 3. Zrównoważony rozwój przestrzenny gminy z zachowaniem wysokiej jakości środowiska przyrodniczego</p>
<p>Cel główny 3: Zwiększenie szans dla rozwoju i utrzymania przedsiębiorczości na terenie gminy.</p>	<p>Cel 2. Wzmacnianie lokalnej gospodarki poprzez rozwój funkcji rolniczych i turystycznych gminy</p>

Plan Gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Gmina Głogówek terytorialnie znajduje się na obszarze dorzecza Odry, na którym obowiązuje Plan Gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry. Plan ten należy do grupy podstawowych dokumentów planistycznych w gospodarowaniu wodami.

Aktualnie, w cyklu planistycznym 2016-2021 obowiązuje aktualizacja Planu gospodarowania wodami (aPGW) zatwierdzony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r., natomiast w cyklu 2022-2027 będzie obowiązywała druga aktualizacja Planu gospodarowania wodami (II aPGW). W poniższej tabeli przedstawiono wykaz jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), które zlokalizowane są na terenie gminy, zgodnie z aPGW i II aPGW. Szczegółową charakterystykę JCWP na terenie gminy Głogówek według II aPGW przedstawiono natomiast w Tabeli 2 *Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych zlokalizowanych w granicach gminy Głogówek*.

Tabela 1 Wykaz JCWP na terenie gminy Głogówek

Jednolite Części Wód Powierzchniowych			
Aktualizacja Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry (aPGW) zatwierdzony rozporządzeniem		Projekt drugiej aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry (II aPGW)	
Kod JCWP	Nazwa JCWP	Kod JCWP	Nazwa JCWP
RW600017117549	Swornica	RW6000101175499	Swornica
RW6000171176714	Młynówka	RW60001011767149	Młynówka
RW600017117674	Dopływ spod Błazejowic Dolnych	RW600010117674	Dopływ spod Błazejowic Dolnych
RW600017117676	Dopływ z Kórnicy	RW600010117676	Dopływ z Kórnicy
RW6000171176889	Młynówka	RW6000101176889	Młynówka
RW600018117449	Stradunia od źródła do Potoku Jakubowickiego	RW60000911743	Stradunia od źródła do Potoku Jakubowickiego
RW60001811746	Grudynka	RW60000911746	Grudynka
RW600018117474	Dopływ poniżej Dobieszowic	RW600009117474	Dopływ spod Marianków
		RW600009117476	Dopływ poniżej Dobieszowic
RW600018117489	Ligocki Potok	RW600009117489	Ligocki Potok
RW600019117699	Osobłoga od Prudnika do Odry	RW600011117699	Osobłoga od Prudnika do Odry
RW600020117499	Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry	RW600011117499	Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry
RW60004117669	Lubrzanka		

Tabela 2 Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych zlokalizowanych w granicach gminy Głogówek

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typologia JCW	Status	Ocena stanu 2014-2019 na podstawie oceny stanu GIOŚ i analizy eksperckiej			Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Działania wskazane w II aktualizacji planu gospodarowania wodami
				Stan ogólny	Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny		
RW6000101175499	Swornica	Potok nizinny piaszczysty	Naturalna część wód	dobry	dobry	dobry	Niezagrożona	nie ustala się indywidualnych działań dla jcw; obowiązuje realizacja działań krajowych
RW60001011767149	Młynówka	Potok nizinny piaszczysty	Naturalna część wód	Zły	Umiarkowany	Poniżej dobrego	Zagrożona	<ul style="list-style-type: none"> Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do jcw Kontrola gospodarowania wodami oraz przeglądy pozwoleń wodnoprawnych
RW600010117674	Dopływ spod Błażejowic Dolnych	Potok nizinny piaszczysty	Naturalna część wód	Zły	Słaby	Poniżej dobrego	Zagrożona	<ul style="list-style-type: none"> Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami
RW600010117676	Dopływ z Kórnicy	Potok nizinny piaszczysty	Naturalna część wód	Zły	Nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w aJCWP)	Poniżej dobrego	Zagrożona	<ul style="list-style-type: none"> Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typologia JCW	Status	Ocena stanu 2014-2019 na podstawie oceny stanu GIOŚ i analizy eksperckiej			Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Działania wskazane w II aktualizacji planu gospodarowania wodami
				Stan ogólny	Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny		
RW6000101176889	Młynówka	Potok nizinny piaszczysty	Naturalna część wód	Brak oceny	Dobry stan ekologiczny	brak oceny	Zagrożona	<ul style="list-style-type: none"> Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami
RW60000911743	Stradunia od źródła do Potoku Jakubowickiego	potok nizinny	Naturalna część wód	Zły	Umiarkowany stan ekologiczny	brak oceny	Zagrożona	<ul style="list-style-type: none"> Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami
RW60000911746	Grudynka	potok nizinny	Naturalna część wód	Brak oceny	Nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w aJCWP)	brak oceny	Zagrożona	<ul style="list-style-type: none"> Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typologia JCW	Status	Ocena stanu 2014-2019 na podstawie oceny stanu GIOŚ i analizy eksperckiej			Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Działania wskazane w II aktualizacji planu gospodarowania wodami
				Stan ogólny	Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny		
RW600009117476	Dopływ poniżej Dobieszowic	potok nizinny	Naturalna część wód	Brak oceny	Nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w aJCWP)	brak oceny	Niezagrożona	nie ustala się indywidualnych działań dla jcw; obowiązuje realizacja działań krajowych
RW600009117474	Dopływ spod Marianków	potok nizinny	Naturalna część wód	brak oceny	Nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w aJCWP)	brak oceny	Zagrożona	nie ustala się indywidualnych działań dla jcw; obowiązuje realizacja działań krajowych
RW600009117489	Ligocki Potok	potok nizinny	Naturalna część wód	Zły	Umiarkowany stan ekologiczny	brak oceny	Zagrożona	nie ustala się indywidualnych działań dla jcw; obowiązuje realizacja działań krajowych
RW600011117699	Osobłoga od Prudnika do Odry	Rzeka nizinna	Naturalna część wód	Zły	Słaby stan ekologiczny	Poniżej dobrego	Zagrożona	<ul style="list-style-type: none"> Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych
RW600011117499	Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry	Rzeka nizinna	Naturalna część wód	Brak oceny	Nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w aJCWP)	brak oceny	Zagrożona	nie ustala się indywidualnych działań dla jcw; obowiązuje realizacja działań krajowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie drugiej aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry

Tabela 3 Charakterystyka jednolitych części wód podziemnych zlokalizowanych w granicach gminy Głogówek

Numer JCWPd	Ogólna ocena stanu	Cel dla stanu chemicznego	Cel dla stanu ilościowego	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Działania
PLGW6000127	Słaby	słaby	dobry	Stan ilościowy – niezagrożona, Stan chemiczny – zagrożona	<ul style="list-style-type: none"> • Spowolnienie lub zatrzymanie odpływu wód ze zlewni oraz zwiększenie możliwości retencyjnych zlewni • Analiza możliwości odbudowy/przebudowy systemów melioracyjnych, • Opracowanie wniosku na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP), • Ustanowienie obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP), • Wsparcie działań organów administracji w zakresie ustanawiania obszarów ochronnych GZWP, • Rozpoznanie występowania nowych zanieczyszczeń w wodach podziemnych, • Szkolenia z zakresu dobrowolnego stosowania "Zbioru zaleceń dobrej praktyki rolniczej", mającego na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, • Dobrowolne stosowanie działań ze "Zbioru zaleceń dobrej praktyki rolniczej", • Opracowanie ekspertyzy określającej źródła i zasięg zanieczyszczenia wód podziemnych związkami wskazującymi na presję przemysłową, • Zwiększanie retencji na obszarach zurbanizowanych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie drugiej aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (PZRP)

Plan ten obejmuje wszystkie elementy zarządzania ryzykiem powodziowym, w tym przede wszystkim działania służące zapobieganiu powodzi i ochronie przed powodzią, a także informacje na temat należytego przygotowania w przypadku wystąpienia powodzi. Ustalenia PZRP uwzględnia się w dokumentach planistycznych i strategicznych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. Główny cel planu to *ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, poprzez realizację działań służących minimalizacji zidentyfikowanych zagrożeń*. Działania podjęte w ramach PZRP mają prowadzić między innymi do obniżenia strat powodziowych.

W rozdziale VII.4 niniejszej Prognozy przedstawiono mapy ryzyka i zagrożenia powodziowego dla obszaru gminy Głogówek, uwzględniające prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi wynoszące 1% i 10%.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS)

Plan przeciwdziałania skutkom suszy to jeden z głównych dokumentów ogólnokrajowych w zakresie zarządzania i gospodarowania wodami. Zapisy dokumentu sporządzone zostały na podstawie ustawy Prawo Wodne i zgodnie z jej zapisami zakres Planu sprowadza się do: analizy możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych, propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych, propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji, działania służące przeciwdziałaniu skutkom suszy. PPSS opracowywany jest na okres 6 lat (2021-2027), a w jego zapisach opracowane zostały 4 cele szczegółowe:

- 1) Skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dostępnych zasobów wodnych,
- 2) Zwiększanie retencjonowania (magazynowania) wód,
- 3) Edukacja w zakresie suszy i koordynacja działań powiązanych z suszą,
- 4) Stworzenie mechanizmów realizacji i finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Gmina Głogówek znajduje się na obszarze zaklasyfikowanym w klasach zagrożenia suszą rolniczą do klasy III – silnie zagrożone, w klasach zagrożenia suszą hydrologiczną do klasy I – słabo zagrożone, a w przypadku zagrożenia suszą hydrogeologiczną do klasy II – umiarkowanie zagrożone. Według klas

łącznego zagrożenia suszą teren gminy Głogówek zakwalifikowany został jako umiarkowanie zagrożony.

V.4. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej przedstawia długookresową strategiczną wizję rozwoju gminy. Wynika on z wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań, zdiagnozowanych potrzeb i potencjału gminy z uwzględnieniem jej specyfiki i zróżnicowania.

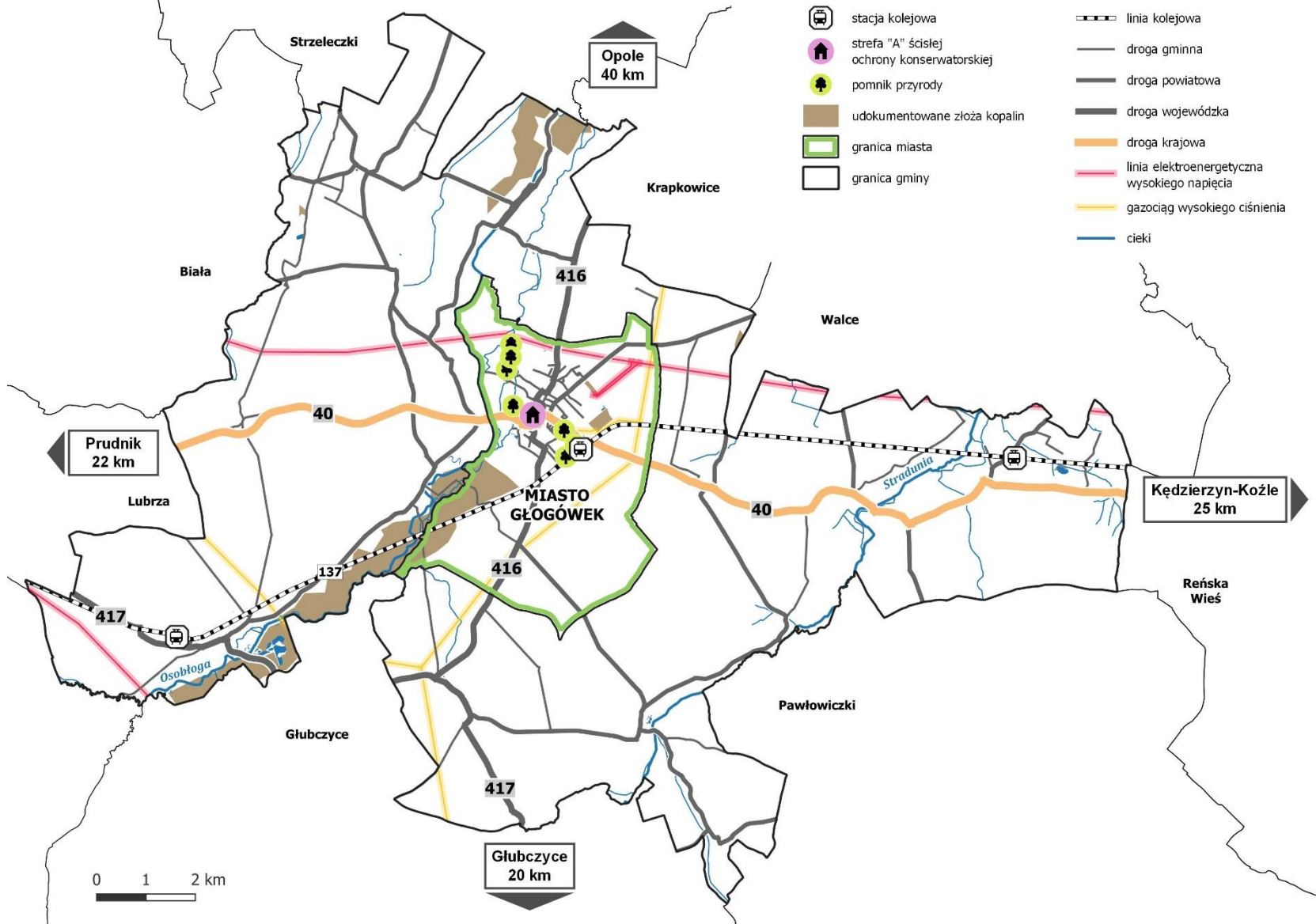
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Głogówek został przedstawiony za pomocą trzech map: mapy uwarunkowań, mapy struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz mapy planowanych działań i kierunków interwencji.

1. Mapa uwarunkowań jest analizą kluczowych uwarunkowań mających wpływ na kierunek rozwoju gminy. Przedstawia układ komunikacyjny, wybrane elementy infrastruktury technicznej, zasoby środowiska przyrodniczego, obszary wymagające ochrony.

2. Mapa struktury funkcjonalno-przestrzennej przedstawia podstawowe strefy funkcjonalno-przestrzenne o odmiennych funkcjach na podstawie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Głogówek obejmujące m.in. funkcje: mieszkaniową, usługową, produkcyjną, rolniczą i przyrodniczą.

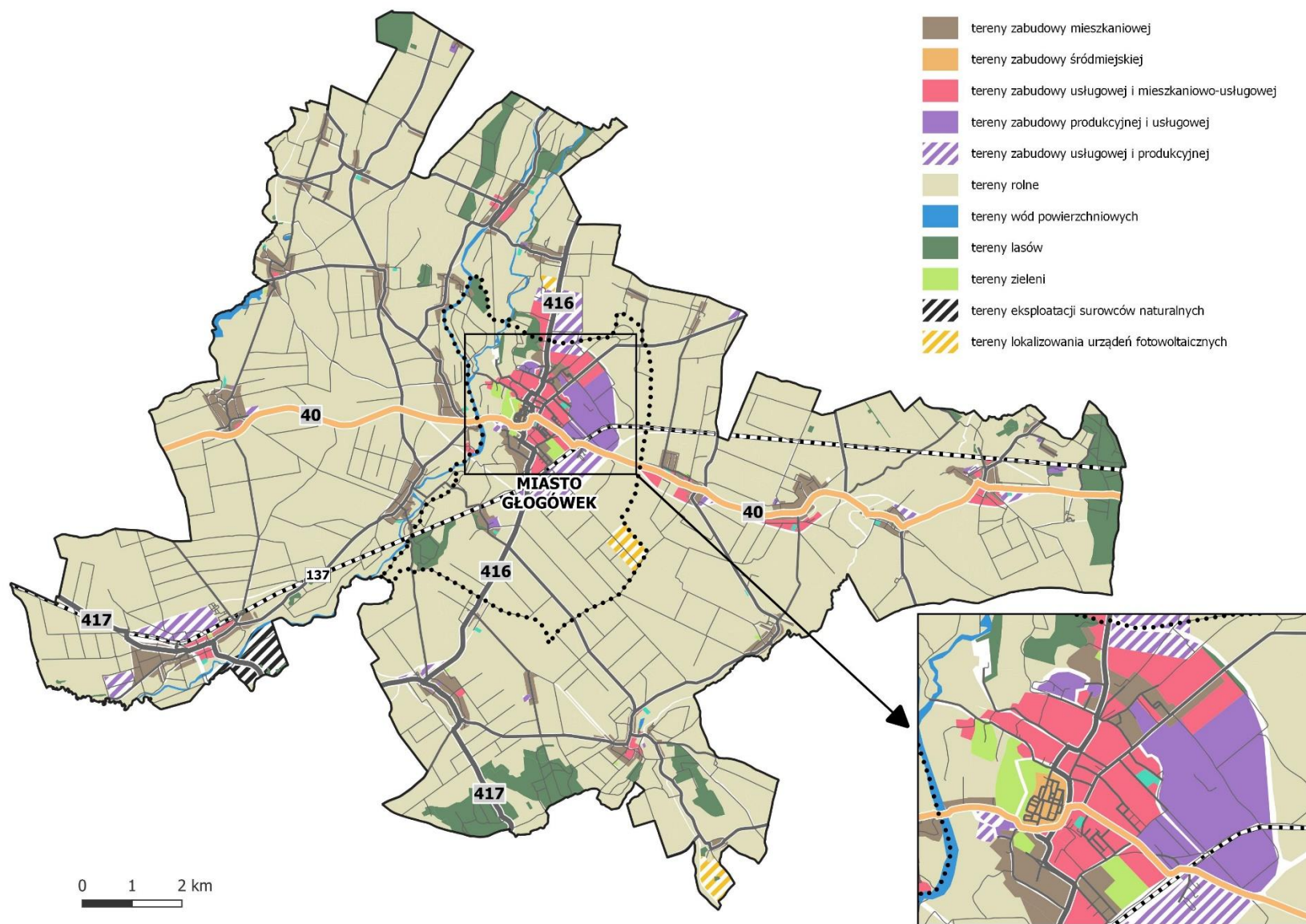
3. Mapa planowanych działań i kierunków interwencji wskazuje ogólne kierunki rozwoju przestrzennego Gminy Głogówek, obszary problemowe oraz obszary z potencjałem rozwojowym o określonych funkcjach. Mapa ma charakter schematyczny i może przedstawiać projektowane kluczowe inwestycje, strefy aktywności gospodarczej, obszary doposażenia w infrastrukturę techniczną, obszary rewitalizacji.

Rysunek 3 Mapa uwarunkowań

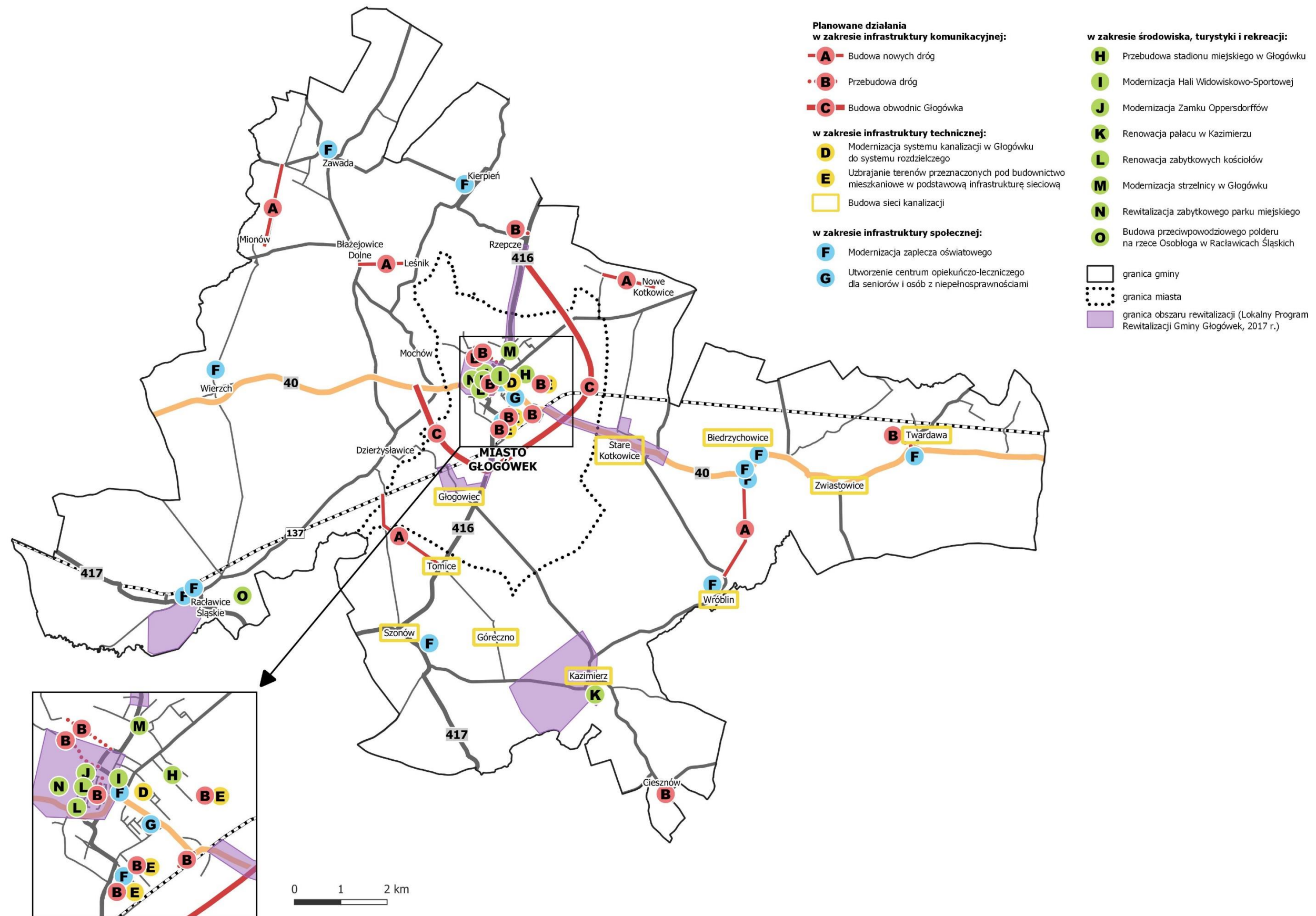
Źródło: opracowanie własne

Rysunek 4 Struktura funkcjonalno-przestrzenna

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 5 Planowane działania

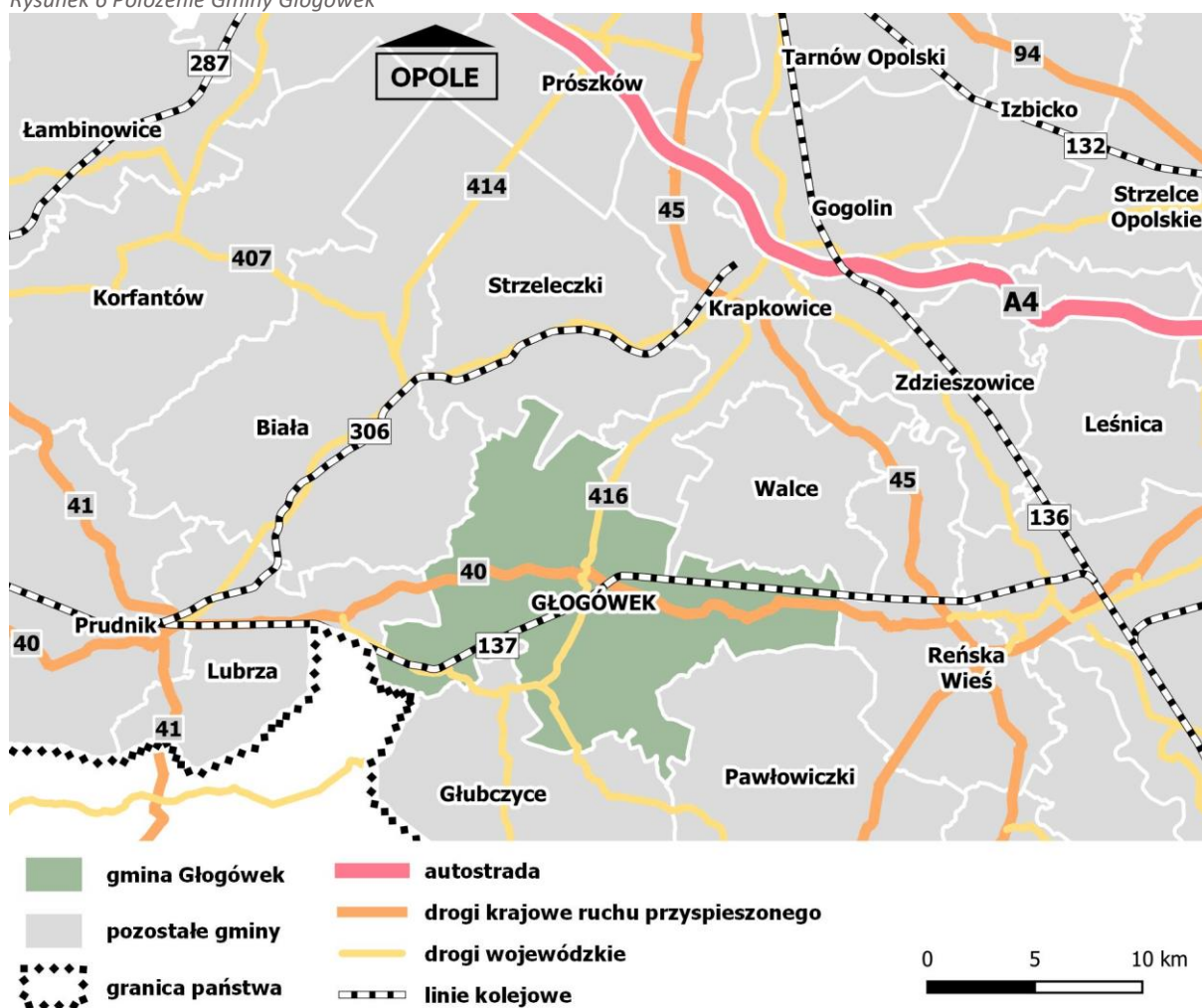
Źródło: opracowanie własne

VI. Analiza i ocena istniejącego stanu na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji

VI.1. Charakterystyka gminy Głogówek

Gmina Głogówek to gmina miejsko-wiejska położona w południowej części województwa opolskiego, w powiecie prudnickim. Zajmuje powierzchnię ok. 170 km², którą w 2022 roku zamieszkiwało 12 289 osób na meldunek stały i 456 na meldunek czasowy (w tym cudzoziemcy)¹, co stanowi ok. 24% populacji powiatu prudnickiego.

Rysunek 6 Położenie Gminy Głogówek

Źródło: opracowanie własne.

¹ Dane Urzędu Miejskiego w Głogówku, stan na koniec 2022 r.

Siedzibą gminy jest miasto Głogówek, które zamieszkuje ok. 43% populacji całej gminy. Miasto położone jest w odległości ok. 40 km na południe od stolicy województwa – Opolą, ok. 22 km na wschód od miasta powiatowego – Prudnika. Gmina graniczy z gminami: Strzeleczki (od północy), Krapkowice i Walce (od północnego wschodu), Pawłowiczki i Głubczyce (od południa), Lubrza i Biała (od zachodu) i Reńska Wieś (od wschodu), a niewielką część jej południowej granicy stanowi granica państwa z Republiką Czeską. Poza miastem Głogówkiem w skład gminy wchodzi 22 sołectwa.

Gmina Głogówek	
Siedziba gminy	Miasto Głogówek
Sołectwa	Biedrzychowice, Błazejowice Dolne, Chudoba, Ciesznów, Dzierżysławice, Góreczno, Kazimierz, Kierpień, Leśnik, Mionów, Mochów, Nowe Kotkowice, Raclawice Śląskie, Rzepcze, Stare Kotkowice, Szonów, Tomice, Twardawa, Wierzch, Wróblin, Zawada, Zwiastowice oraz 3 sołectwa wchodzące w skład miasta Głogówek: Głogowiec, Winiary i Oracze

Gminę Głogówek charakteryzuje dogodne położenie na skrzyżowaniu dwóch ważnych dróg: drogi krajowej DK 40 (Głuchołazy – Pyskowice) oraz drogi wojewódzkiej DW 416 (Racibórz – Krapkowice). Ponadto, przez teren gminy przebiega linia kolejowa nr 137 relacji Katowice – Legnica.

Struktura przestrzenna gminy uwarunkowana jest bardzo dobrymi warunkami glebowymi sprzyjającymi produkcji rolnej, co implikuje dominację funkcji rolniczej. Tereny zurbanizowane to głównie obszar miasta Głogówka oraz tereny w obrębie dolin rzecznych, a także dróg. Zabudowa mieszkaniowa w gminie ma najczęściej charakter zwartej zabudowy jednorodzinnej. W mieście, wśród zabudowy wielorodzinnej, kształtują się natomiast strefy koncentracji zabudowy produkcyjno-usługowej. Na terenie gminy funkcjonują duże firmy transportowe i produkcyjne, jednak działalność inwestycyjna obejmuje głównie małe zakłady, w tym przede wszystkim budowlano-remontowe, ślusarskie czy przetwórcze, a także prowadzące działalność handlową.

VI.2. Wnioski z diagnozy, w tym z badań społecznych

W celu wypracowania wizji, celów i kierunków działań rozwojowych gminy Głogówek niezbędne było przeprowadzenie uprzedniej diagnozy strategicznej, w ramach której dokonano analizy sytuacji społeczno-gospodarczej oraz przestrzennej gminy na podstawie danych statystycznych oraz badań ilościowych i jakościowych. Informacje zebrane z różnych źródeł posłużyły do wypracowania wniosków na temat gminy Głogówek, które przedstawiono poniżej.

Demografia

1. Analiza danych demograficznych wskazuje na tendencję spadkową liczby ludności w gminie Głogówek. W 2010 r. liczba ta wynosiła 13 871 osób, natomiast w 2021 r. – 12 825², co oznacza spadek liczby ludności o 7,5%. Według prognoz ludności Głównego Urzędu Statystycznego tendencja ta będzie się utrzymywać, a w 2030 r. w gminie Głogówek liczba mieszkańców osiągnie poziom 12 522 osób. Spadek liczby ludności wynika głównie z zachodzących procesów związanych m.in. z ruchem ludności - wędrownym (migracje) oraz naturalnym (urodzenia i zgony).
2. W strukturze wiekowej mieszkańców w grupie osób do 29. roku życia przeważają mężczyźni. Natomiast wśród mieszkańców powyżej 30. roku życia dominują kobiety, jednocześnie największe różnice w liczbie kobiet i mężczyzn widoczne są wśród osób powyżej 70. roku życia.
3. Analizując strukturę ludności pod względem ekonomicznych grup wieku w latach 2017-2021 zauważa się różnice w udziale osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym. Jednocześnie udział osób w wieku przedprodukcyjnym nie uległ znaczącej zmianie zarówno w gminie Głogówek (wzrost o 0,3pp.), jak i w powiecie prudnickim (wzrost o 0,2 pp.) czy województwie opolskim (wzrost o 0,2 pp.). W badanych latach udział mieszkańców w wieku produkcyjnym w ogólnej ich liczbie zmalał w gminie Głogówek z 63,5% w 2017 r. do 61,5% w 2021 r. Jeśli chodzi o poziom powiatowy i wojewódzki zauważa się zmianę na tym samym poziomie – spadek o ok. 2 pp. Ostatnią z analizowanych grup są osoby w wieku poprodukcyjnym tj. powyżej 60. roku życia w przypadku kobiet i powyżej 65. w przypadku mężczyzn. Zarówno w gminie Głogówek, jak i w powiecie prudnickim i województwie opolskim nastąpił wzrost odsetka osób w wieku poprodukcyjnym o średnio 2 pp. W 2021 r. w porównaniu do powiatu i województwa w gminie udział osób w wieku poprodukcyjnym był najniższy i wyniósł 21,6%.

---

² Według danych Urzędu Miejskiego w Głogówku: 12 471 osób na meldunek stały i 468 osób na meldunek czasowy (w tym cudzoziemcy).

4. Odsetek osób w wieku 65 lat i więcej w populacji ogółem w gminie Głogówek z roku na rok wzrasta, a w 2021 r. przyjęła wartość 18,2%, a więc o 1,5 pp. więcej niż w 2017 r. Odsetek ten w przypadku gminy jest nieco niższy niż w powiecie prudnickim (19,7%) i województwie opolskim (19,9%), co świadczy o nieco bardziej korzystnej sytuacji. Powodem wzrostu odsetka osób starszych jest między innymi ujemna wartość przyrostu naturalnego, która może wynikać m.in. ze zmiany modelu rodziny i odraczaniu planów prokreacyjnych. Wpływ na wzrost tego odsetka mają również wyjazdy osób młodych w poszukiwaniu pracy i dogodniejszych warunków życia.
5. Wskaźnik salda migracji na 1 000 ludności w gminie w całym analizowanym okresie przyjmuje wartość ujemną, co oznacza, że więcej osób się z niej wyprowadza niż wprowadza. Najniższe wartości salda migracji odnotowano w 2019 r. (-4,8) i w 2020 r. (-5,0), również w tych latach wartości te były znacznie niższe w porównaniu do powiatu i województwa. Natomiast w 2021 r. saldo migracji wzrosło o 2,5 pp., do poziomu -2,5. Ujemny wskaźnik salda migracji świadczyć może o niskiej atrakcyjności osiedleńczej gminy i ruchach ludności z tym związanych.
6. Przyrost naturalny w gminie Głogówek w całym analizowanym czasie przyjmował wartość ujemną. W 2021 r. wyniósł -5,95, co oznacza spadek z poziomu -0,6 względem roku 2017. Zjawisko pogłębiającego się ujemnego przyrostu naturalnego zauważa się również w przypadku powiatu prudnickiego (-8,28) i województwa opolskiego (-6,06).

Edukacja i kultura

1. Na terenie gminy Głogówek funkcjonuje 6 szkół podstawowych, w tym 2 z oddziałami przedszkolnymi. Wychowaniem przedszkolnym zajmują się 2 przedszkola publiczne w Głogówku i 1 przedszkole Publiczne w Raclawicach Śląskich oraz 6 podlegających pod te placówki oddziałów w miejscowościach: Kierpień, Oracze, Biedrzychowice, Wróblin, Zawada i Wierzch. Sieć placówek wychowawczo-oświatowych jest zatem stosunkowo dobrze rozwinięta, jednak niezbędne jest podejmowanie inwestycji pod kątem infrastrukturalnym ze względu na konieczność zapewnienia równego dostępu do edukacji na terenie gminy. Wszystkie szkoły wymagają bowiem modernizacji i doposażenia w nowoczesne pomoce dydaktyczne, a także rozwoju oferty zajęć pozalekcyjnych.
2. Współczynnik skolaryzacji³ dla szkół podstawowych w latach 2016-2020 w gminie Głogówek odnotował wzrost, a w 2020 r. osiągnął wartość 97,2%, wyższą od średniej powiatowej (94,6%)

---

³ Zgodnie z definicją GUS, skolaryzacja to relacja osób (w danej grupie wieku) uczących się na danym poziomie kształcenia do liczby ludności w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

i wojewódzkiej (95,9%). Wartość współczynnika poniżej 100% świadczy o tym, iż część dzieci zamieszkujących w gminie uczęszcza do szkół poza jej granicami.

3. Ponad 63% mieszkańców gminy biorących udział w badaniu pozytywnie ocenia poziom nauczania w lokalnych szkołach, o czym świadczą również średnie wyniki egzaminów ósmoklasisty. W 2021 r. wyniki ósmoklasistów z gminy Głogówek były stosunkowo wysokie, wyższe od średnich wyników odnotowanych w powiecie prudnickim i województwie opolskim w przypadku egzaminu z matematyki i języka angielskiego. Jednocześnie wyniki egzaminu z języka polskiego w gminie były niższe w porównaniu z powiatem i województwem. Wyniki z języka polskiego wyniosły 55,9%, z matematyki – 56,3% , z języka angielskiego – 68,8%.
4. Opieką dzieci do 3. roku życia zajmuje się jedyny funkcjonujący w gminie żłobek w Głogówku. Odsetek dzieci objętych opieką żłobkową w gminie Głogówek najniższy był w 2018 r. (8,7%), natomiast w latach 2019-2021 utrzymywał się na podobnym poziomie, średnio 10%. W każdym z analizowanych lat odsetek ten był niższy niż wartość wskaźnika dla powiatu i znacznie niższy niż dla województwa, które w 2021 r. wyniosły kolejno 12,1% i 20%, podczas gdy w gminie w tym samym roku odsetek wyniósł 10,3%. Dane te świadczą o stosunkowo niskiej dostępności opieki żłobkowej, na co uwagę zwrócili również mieszkańcy gminy biorący udział w badaniu ankietowym - niemal 39% z nich negatywnie oceniło bowiem dostępność żłobków na jej terenie.
5. Powyższe dane wskazują na potrzebę poprawy dostępności opieki żłobkowej, ze względu na konieczność zapewnienia dogodnych warunków rozwoju zawodowego rodziców oraz kształtowanie silnego kapitału ludzkiego i społecznego gminy. Niemal 39% mieszkańców gminy Głogówek biorących udział w badaniu ankietowym negatywnie ocenia bowiem dostępność żłobków na jej terenie.
6. Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie najwyższy był w 2017 r., kiedy to wyniósł 93,1%, natomiast w 2021 r. osiągnął wartość 87,7%, co oznacza spadek o 5,4 pp. na przestrzeni pięciu lat. Jednocześnie w powiecie prudnickim i województwie opolskim w latach 2017-2021 nastąpił wzrost odsetka dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym o kolejno 0,6 pp. i 1,9 pp.
7. W analizowanym czasie wydatki gminy na oświatę i edukację w przypadku przedszkoli i szkół podstawowych systematycznie wzrastały z roku na rok, natomiast wydatki na szkoły gimnazjalne spadły do poziomu 0, co było wynikiem reformy szkolnictwa w 2019 r. i związanego z nią powrotu do ośmioletniego systemu nauczania w szkołach podstawowych. Jeśli chodzi o przedszkola, gmina wydała w 2021 r. blisko 4,7 mln zł, natomiast na szkoły podstawowe prawie 12,9 mln zł. Wydatki budżetu gminy na oświatę i wychowanie stanowiły w 2021 r. 34,1% ogółu wydatków.

8. Główną instytucją kultury w gminie jest Centrum Kultury w Głogówku, w którego ofercie znajduje się szereg zajęć i kół zainteresowań dla różnych grup wiekowych – są to m.in.: kółko plastyczne, kółko teatralne, studio piosenki, zajęcia z nauki tańca czy próby orkiestr i chóru. Oprócz powyższych, w ramach Centrum Kultury funkcjonuje Kino Głogóweckie oraz odbywają się liczne spektakle, koncerty, spotkania tematyczne, itp. Ponad połowa mieszkańców gminy biorących udział w badaniu ankietowym pozytywnie oceniła dostępność oferty instytucji kultury na jej terenie, a według 47,4% respondentów jest ona atrakcyjna.
9. W strukturach Centrum Kultury w Głogówku funkcjonuje również Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna. W badanych latach 2017-2021 liczba czytelników bibliotek na 1 000 ludności spadła z poziomu 436 do 309 osób. Mimo znaczącego spadku liczby czytelników, wzrosła jednak liczba wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika. W 2017 r. średnia liczba wypożyczeń na 1 czytelnika wynosiła 44,6, natomiast w 2021 r. – 49,5. Najniższą wartość wskaźnika wypożyczeń księgozbioru odnotowano w 2020 r. (42,8), co miało związek z czasowym zamknięciem instytucji publicznych, w tym biblioteki z powodu wybuchu pandemii COVID-19.
10. Badając życie kulturalne w gminie Głogówek wzięto pod uwagę również liczbę imprez organizowanych przez ośrodki kultury w poszczególnych latach oraz liczbę ich uczestników. W latach 2017-2019 miał miejsce systematyczny wzrost zarówno liczby imprez, jak i ich uczestników. Najniższą liczbę organizowanych imprez odnotowano w 2020 r. (47 imprez), co związane było z wybuchem pandemii i nałożonymi z tego powodu restrykcjami dotyczącymi m.in. zakazu zgromadzeń. W 2021 r. w gminie Głogówek ośrodki kultury zorganizowały 66 imprez, w których udział wzięło 8 720 osób, jest to spadek względem 2017 r. o 43,1% w przypadku liczby imprez i o 42% w przypadku uczestników.
11. W 2021 r. gmina Głogówek przeznaczyła ponad 1,5 mln zł na działalność domów i ośrodków kultury, natomiast na działalność bibliotek przeznaczono 320 tys. zł z budżetu gminnego. W sumie w 2021 r. 3,2% ogółu wydatków z budżetu gminy dotyczyło kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Polityka społeczna

1. Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców spadła w analizowanych latach w gminie Głogówek o blisko 33% i w 2020 r. wyniosła 250 osób. Jednocześnie w każdym z badanych lat wartości dla gminy były znacznie niższe niż dla powiatu prudnickiego i województwa opolskiego - odpowiednio 472 i 362 osoby w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w 2020 r.
2. W analizowanych latach nastąpił również spadek liczby rodzin objętych wsparciem, a co za tym idzie, spadek liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną. W 2021 r. liczba rodzin

objętych pomocą wyniosła 181, a liczba osób 373. Nastąpił zatem spadek o kolejno 15,8% i 29,1% względem 2016 r., co może świadczyć o poprawiającej się sytuacji materialnej mieszkańców gminy.

3. Z analizy struktury rodzin objętych pomocą społeczną wynika, że w latach 2017-2021 największy odsetek beneficjentów stanowiły rodziny z dziećmi, następnie rodziny niepełne oraz rodziny rencistów i emerytów - ich udział w ogólnej liczbie rodzin objętych pomocą w 2021 r. wyniósł kolejno 28,7%, 17,7% oraz 12,7%.
4. Analiza polityki społecznej objęła również przyczyny przyznania pomocy rodzinom w gminie Głogówek. Najczęstszym powodem udzielenia pomocy w 2021 r. było bezrobocie (120 rodzin objętych pomocą). Wśród często występujących przyczyn znajdują się również: długotrwała lub ciężka choroba (74 rodziny), ubóstwo (73 rodziny) oraz niepełnosprawność (70 rodzin).
5. W ramach zadań własnych gminy, z budżetu gminy przeznacza się środki na świadczenia związane z pomocą społeczną. Na przestrzeni lat kwota udzielonych świadczeń plasowała się na podobnym poziomie (ok. 800 tys. zł), a w 2021 r. wyniosła blisko 812 tys. zł.
6. Zgodnie z danymi GUS, w okresie 2016-2020 liczba mieszkań w gminie Głogówek wzrosła o 42 mieszkania, a liczba izb w mieszkaniach – o 242 izby.
7. Wskaźnik liczby mieszkań na 1 000 ludności z roku na rok zwiększał się, w sumie o 9 mieszkań na 1 000 ludności w badanych pięciu latach. Jednocześnie przez cały ten okres wartości wskaźnika dla gminy utrzymywały się na podobnym poziomie jak w powiecie prudnickim oraz województwie opolskim. Można zatem uznać, że dostępność mieszkań w gminie Głogówek jest stosunkowo wysoka.
8. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w przeliczeniu na 1 osobę w 2020 r. w gminie wynosiła 36,2 m². W tym samym okresie wskaźnik dla powiatu prudnickiego wynosił 32,4 m², a dla województwa opolskiego 30,2 m².

Rynek pracy

1. Liczba pracujących⁴ wzrosła o blisko 15% z poziomu 2 179 osób w 2017 r. do 2 501 osób w 2021 r. Jednocześnie z roku na rok wzrastała liczba mężczyzn pracujących, a w 2021 r. osiągnęła wartość 1 454 mężczyzn. Odmienna sytuacja miała miejsce w przypadku pracujących kobiet, których liczba w latach 2017-2020 spadała, a wzrost nastąpił w 2021 r. do poziomu 1 047 kobiet.

---

⁴ Zgodnie z definicją GUS pracujący to osoby zatrudnione, z wykluczeniem zatrudnionych w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a także poza pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, dane nie obejmują również duchownych i pracujących w organizacjach społecznych.

2. W gminie Głogówek liczba pracujących na 1 000 ludności w latach 2017-2021 wzrosła o 18,4% i w 2021 r. wyniosła 193 osoby. W całym tym okresie wskaźnik dla powiatu prudnickiego był na niższym poziomie niż dla gminy, jednocześnie poziom wskaźnika wojewódzkiego był wyższy. Dane dotyczące osób pracujących w gminie Głogówek wskazują na pozytywne zmiany – wzrost liczby osób pracujących w całym badanym okresie, w tym znaczny wzrost w ostatnim analizowanym 2021 r. liczby kobiet pracujących.
3. Analizując sytuację na rynku pracy wzięto pod uwagę również rejestrowane w gminie bezrobocie. Liczba osób bezrobotnych w gminie w 2021 r. wyniosła 280 osób, co oznacza spadek względem 2017 r. o 9,5%. W latach 2017-2019 spadła liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych, natomiast w 2020 r. nastąpił wzrost, czego powodem był wybuch pandemii COVID-19 i związane z nią zawieszenia lub zamknięcia działalności firm oraz liczne zwolnienia. Zarówno w ogólnej liczbie bezrobotnych jak i w liczbie bezrobotnych mężczyzn już w następnym 2021 r. odnotowano spadek.
4. Gminę Głogówek wyróżnia niższy względem powiatu prudnickiego udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym. Udział ten w 2021 r. w gminie wyniósł 3,5%, podczas gdy w powiecie prudnickim wyniósł 4,5%, a w województwie opolskim – 3,7%. Co świadczy o korzystnej sytuacji na rynku pracy.
5. W strukturze zarejestrowanych osób bezrobotnych w gminie ponad 1/3 w 2021 r. stanowiły osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące. Drugą co do udziału grupą bezrobotnych były osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (30,7%). Znacznie mniejsze grupy stanowiły osoby o wykształceniu: wyższym – 17,1%, gimnazjalnym i poniżej – 16,4% oraz policealnym i średnim zawodowym – 9,6%.
6. Analizując strukturę osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy, należy wskazać grupę osób długotrwale bezrobotnych⁵ która stanowiła 32,9% wszystkich bezrobotnych w gminie, w tym 26,1% pozostawało bez pracy przez okres 12 – 24 miesięcy, a 6,8% powyżej 24 miesięcy. Jednocześnie w przypadku liczby bezrobotnych powyżej 24 miesięcy nastąpił spadek w stosunku do 2017 r. o blisko 4 pp.
7. W opinii znacznej części mieszkańców gminy Głogówek biorących udział w badaniu ankietowym, sytuacja na lokalnym rynku pracy jest stosunkowo słaba. Według 40% respondentów możliwości znalezienia satysfakcjonującej pracy w gminie są ograniczone, a ok. 41% zwraca uwagę na niezadowalającą wysokość zarobków.

---

⁵ Według definicji GUS, osoby długotrwale bezrobotne, to osoby pozostające bez zatrudnienia przez okres ponad 12 miesięcy.

8. Z analizy wyników badania ilościowego i jakościowego wynika, iż lokalny rynek pracy jest słabo zdywersyfikowany i nie oferuje satysfakcjonujących warunków dla osób z wyższym wykształceniem, dlatego znaczna część mieszkańców gminy Głogówek znajduje zatrudnienie poza jej granicami. Wśród najpopularniejszych kierunków wymienia się tutaj większe miasta województwa opolskiego, przede wszystkim Kędzierzyn-Koźle, Prudnik i Opole, a także stolicę województwa dolnośląskiego – Wrocław. Wiele osób pracuje również za granicą, głównie w Niemczech, Austrii i Holandii, w branży budowlanej i produkcyjnej.

Przedsiębiorczość

1. Ze względu na bardzo dobre warunki glebowe sprzyjające produkcji rolnej, największą rolę w strukturze gospodarczej gminy Głogówek odgrywa rolnictwo, ale również branże produkcyjne i usługowe, zwłaszcza logistyczno-transportowe i budowlano-remontowe. Niegdyś głównym kierunkiem gospodarki rolnej w gminie była trzoda chlewna, dziś jest to głównie sezonowa produkcja roślinna (pszenica, rzepak, buraki cukrowe i pastewne).
2. Wśród większych zakładów i przedsiębiorców funkcjonujących na terenie gminy Głogówek wyróżnić należy firmy transportowe i logistyczne, m.in. Morawiec Transport Sp. z o.o., Transport Towarowy Waldemar Kurspiot czy Transport Towarowy Krzysztof Cichon Sp. z o.o., a także produkcyjne, np. powołujący się na sięgającą 250 lat tradycję Zakład Przemysłu Cukierniczego „Piast”. Jedną z największych jest również firma „Filplast”, która od 1990 r. na terenie gminy produkuje okna i drzwi. Ponadto, na terenie gminy funkcjonuje Bank Spółdzielczy w Głogówku, który powstał w 1931 r. i stanowi jedną z najstarszych spółdzielni na Śląsku Opolskim, a także Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”.
3. Poza wskazanymi powyżej, w Głogówku znajduje się również Ośrodek Hodowli Zarodowej „Głogówek” Sp. z o.o., który jest największym w Polsce centrum prowadzenia hodowli bydła holsztyńsko-fryzyjskiego. Spółka jest również producentem wybitnej jakości materiału hodowlanego trzody chlewnej. Ośrodek wpisany jest przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do grupy strategicznych Spółek hodowli zwierząt o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej i stanowi spótkę skarbu państwa.
4. Liczba podmiotów gospodarczych w analizowanych latach 2017-2021 w gminie Głogówek systematycznie rosła, a w przeciągu pięciu lat odnotowano 9,6% wzrostu. W roku 2021 liczba ta wyniosła 1 211, z czego 92% stanowiły podmioty sektora prywatnego. Jednocześnie największy odsetek podmiotów sektora prywatnego (80%) dotyczy osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Dane te wskazują na rosnący poziom przedsiębiorczości mieszkańców.

5. W latach 2017-2021 w gminie Głogówek liczba nowo zarejestrowanych podmiotów w rejestrze REGON w przeliczeniu na 10 tys. ludności wzrosła o blisko 40%, a w 2021 r. wynosiła 60 podmiotów. Spadek w tym przypadku miał miejsce tylko w 2020 r., w którym wartość wskaźnika wyniosła 48 podmiotów, a przyczyną tego był wybuch pandemii oraz związane z nią wyhamowanie gospodarki w kraju i na świecie. Natomiast liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności w 2021 r. wyniosła 31, oznacza to spadek o 34% względem 2017 r.
6. W strukturze podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie gminy Głogówek blisko ¼ stanowią podmioty działające w sektorze handlu hurtowego i detalicznego – 280 podmiotów. Budownictwem zajmuje się 17,5% ogółu podmiotów w gminie (212), na trzecim miejscu w liczbie 105 znalazły się firmy związane z przetwórstwem przemysłowym (8,7%).
7. Wartość wskaźnika liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON w przeliczeniu na 10 tys. ludności z roku na rok wzrasta, a w 2021 r. wyniosła 933 podmiotów i oznacza to wzrost o 12,7% w stosunku do 2017 r. Również z roku na rok wzrasta liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 10 tys. ludności. W tym przypadku wartość wskaźnika w 2021 r. wyniosła 691 – wzrost o 15,4% względem 2017 r.
8. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. w analizowanym czasie najniższa była w 2018 r. (32), natomiast w 2021 r. na terenie gminy Głogówek funkcjonowało ich 36. Wymienia się tutaj m.in. Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim, Fundację Glogovia, Stowarzyszenie Odnowy Wsi Biedzychowice, Stowarzyszenie Dla Rozwoju i Integracji Mochowa „Razem łatwiej”, Bractwo Strzeleckie w Głogówku, Bractwo Motocyklowe Głogówek, Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów, a także liczne kluby sportowe. Ważnymi organizacjami w gminie są również jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, które działają nie tylko podczas prowadzenia działań ratowniczych czy zabezpieczaniu obszaru, ale organizują również wydarzenia kulturalne i sportowe, propagują zasady i dobre praktyki bezpieczeństwa w sytuacjach kryzysowych oraz integrują społeczność lokalną poprzez organizowanie imprez, np. festynów i pikników.
9. W 2021 r. w strukturze wieku przedsiębiorców w gminie Głogówek dominowały osoby w wieku 40-49 lat (26,9% ogółu przedsiębiorców). Kolejną co do wielkości grupą wiekową byli przedsiębiorcy w wieku 30-39 lat, którzy stanowili 25,3% ogółu. Trzecia grupa to osoby w przedziale wiekowym 50-59 lat (23%).
10. Działania ukierunkowane na wzmocnienie lokalnej gospodarki były najczęściej wskazywanym w badaniu ankietowym kierunkiem rozwoju gminy Głogówek. Ponadto, w opinii 14% respondentów zwiększenie dostępności satysfakcjonujących miejsc pracy przyczyni się do podniesienia jakości życia w gminie.

Infrastruktura i ochrona środowiska

1. Udział ludności korzystającej z sieci wodociągowej w ogólnej populacji gminy Głogówek jest wyższy w porównaniu danymi dla powiatu prudnickiego (96,1%) i dla województwa opolskiego (97%) i wynosi 98,5%. Wyższy poziom dostępności do sieci wodociągowej ma pozytywny wpływ na jakość życia mieszkańców gminy.
2. Sytuacja jest odmienna w przypadku dostępności sieci kanalizacyjnej, z której w gminie korzysta nieco ponad połowa mieszkańców (51,3%). Jest to mniej w stosunku do udziału ludności korzystającej a sieci w powiecie prudnickim (55,6%) i w województwie opolskim (73,9%).
3. Również w przypadku udziału ludności korzystającej z sieci gazowej wskaźnik dla gminy jest niski – 36,6%. Podczas gdy w powiecie korzysta z niej 42,5% mieszkańców, a w województwie 43,9%. Niska dostępność infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i gazowej może wpływać na komfort i jakość życia mieszkańców oraz stan środowiska przyrodniczego.
4. Zgodnie z danymi GUS, najwyższą wartość wskaźnika dotyczącego ilości zmieszanych odpadów komunalnych przypadających na 1 mieszkańca w gminie odnotowano w 2020 r. - wynosiła wtedy 317 kg (według danych Urzędu Miejskiego w Głogówku: 324 kg/os.). Również w przypadku powiatu i województwa w 2020 r. wskaźnik ten przyjął najwyższą wartość. Jednocześnie w całym analizowanym okresie dane dla gminy Głogówek przewyższały średnie powiatowe i wojewódzkie. W 2021 r. wartość ta spadła względem 2020 r. i wyniosła 237 kg odpadów na 1 mieszkańca (według danych Urzędu Miejskiego w Głogówku: 315 kg/os.). Odbiór odpadów komunalnych z gospodarstw domowych był jednym z elementów funkcjonowania gminy najlepiej ocenianych przez jej mieszkańców biorących udział w badaniu ankietowym – łącznie ok. 67% respondentów oceniło ten aspekt dobrze lub bardzo dobrze.
5. Zgodnie z danymi GUS, w analizowanym okresie zmniejszył się odsetek opadów zebranych selektywnie z gospodarstw domowych w relacji do ogółu odpadów (spadek z poziomu 39,6% w 2017 r. do 35,5% w 2021 r.). Jednocześnie odsetek ten w 2021 r. był niższy niż wartość wskaźnika dla powiatu prudnickiego (40,7%) i województwa opolskiego (44,9%). Dane pozyskane z Urzędu Miejskiego w Głogówku wskazują jednak na poprawę w tym zakresie – według tych danych w 2019 r. udział opadów zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów wyniósł bowiem 32%, w 2020 r. – 36%, a w 2021 r. wartość wskaźnika wyniosła 43%.
6. W 2021 r. wydatki budżetu gminy na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska wyniosły 5 375 552,64 zł. Ponad 70% tej kwoty przeznaczono na wydatki w rozdziale 90002 - gospodarka odpadami komunalnymi – 3 817 738,56 zł. Oświetlenie ulic, placów i dróg w 2021 r. stanowiło

wydatek gminy rzędu 665 tys. zł, a utrzymanie zieleni – 483 tys. zł. Natomiast na oczyszczenie miast i wsi gmina przeznaczyła w 2021 r. blisko 261 tys. zł.

1. Zgodnie z danymi GUS na terenie gminy Głogówek nie znajdują się żadne obszary prawnie chronione, szczególnej ochronie podlegają indywidualne formy ochrony (pomniki przyrody, ochrona gatunkowa roślin i zwierząt oraz chronione siedliska przyrodnicze). W drodze Rozporządzenia Wojewody Opolskiego nr 0151/P/38105 w gminie ustanowione zostały natomiast pomniki przyrody: skupisko 9 dębów szypułkowych w Głogówku oraz aleja 103 dębów szypułkowych w Głogówku. Ponadto, na mocy uchwał Rady Miejskiej w Głogówku pomnikami przyrody ustanowiono również aleje drzew rosnących wzdłuż drogi gminnej Alei Lipowej oraz ul. Kolejowej w Głogówku⁶, a także na terenie parku przy Zespole Szkół w Głogówku⁷. Tereny zielone⁸ w gminie stanowią 0,31% powierzchni ogółem, jest to więcej niż w powiecie prudnickim (0,27%) i mniej niż w województwie opolskim (0,47%). Dostępność terenów zielonych w gminie była oceniana pozytywnie przez około 68% osób biorących udział w badaniu ankietowym.
7. Cechą charakterystyczną gminy jest niski poziom lesistości – lasy zajmują zaledwie 3,6% powierzchni gminy i przyjmują formę niewielkich kompleksów zlokalizowanych na całym jej obszarze. Dla porównania, wskaźnik lesistości w powiecie prudnickim osiąga wartość 11,3%, a w województwie opolskim – 26,7%.
8. Przez teren gminy przepływają: rzeka Osobłoga, która jest lewobrzeżnym dopływem Odry oraz rzeka Stradunia.

Finanse samorządowe

1. W całym badanym okresie tylko w 2021 r. wystąpiła nadwyżka dochodów nad wydatkami gminy Głogówek. W 2018 r. sytuacja była odwrotna i wydatki przewyższyły dochody gminy o ponad 4 mln zł. W pozostałych latach (2017, 2019 i 2020) w budżecie gminy zanotowano podobne wartości dochodów i wydatków. W 2021 r. dochody gminy wynosiły 74 663 775,76 zł i przerosły wydatki o prawie 3,5 mln zł.

---

⁶ Uchwała nr LII/450/2022 Rady Miejskiej w Głogówku z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody Alei Lipowej w Głogówku

⁷ Uchwała nr LII/451/2022 Rady Miejskiej w Głogówku z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie parku przy Zespole Szkół w Głogówku (4 drzewa gatunku grab pospolity i 1 drzewo gatunku klon jawor)

⁸ Zgodnie z definicją GUS, tereny zielone to tereny urządzone pełniące funkcje estetyczne, rekreacyjne, zdrowotne lub osłonowe – są to w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, cmentarze, a także zieleń towarzysząca.

2. W każdym z analizowanych lat głównym źródłem dochodów gminy były dochody własne i w 2021 r. stanowiły 39,8% ogółu dochodów. Jednocześnie z roku na rok spada udział dochodów własnych, a rośnie udział subwencji i dotacji jako najistotniejszych źródeł dochodów gminy.
3. Systematyczny wzrost odnotowuje się w przypadku dochodów gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca, w 2021 r. było to 5 700 zł, co oznacza wzrost o ponad 50% względem 2017 r. (3 596 zł).
4. Zgodnie z danymi GUS w 2021 r. gmina Głogówek największą część budżetu przeznaczyła na oświatę i wychowanie – blisko 24,3 mln zł., było to ponad 34% wszystkich wydatków. Wśród głównych wydatków gminy wyróżniają się również wydatki w dziale Rodzina, w ramach którego wydano ponad 16 mln zł.
5. W analizie finansów w gminie Głogówek wzięto również pod uwagę udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem. Zgodnie z danymi GUS największa wartość wskaźnika miała miejsce w 2018 r., kiedy wydatki inwestycyjne stanowiły 23,2% wydatków ogółem, jednocześnie najniższy udział dotyczy wydatków w 2021 r. (4,9% ogółu wydatków). Według danych z Urzędu Miejskiego w Głogówku wydatki inwestycyjne w 2021 r. stanowiły natomiast 12,66% wydatków gminy.

Turystyka i rekreacja

2. Najstarsze wzmianki o Głogówku pochodzą z 1079 r., a na terenie gminy znajdują się liczne zachowane zabytki, co pozytywnie wpływa na atrakcyjność turystyczną gminy. Wśród najcenniejszych zasobów dziedzictwa architektonicznego w gminie wymienia się: Zamek i bramę zamkową w Głogówku wraz z parkiem miejskim, mury obronne, wieżę wodną w Głogówku, basztę więzienną, a także rynek z renesansowym Ratuszem z XVII w. Oprócz wspomnianych obiektów, na terenie gminy znajdują się cenne obiekty sakralne, klasztory, kościoły czy dom Loretański, zbudowany jako replika domu Matki Bożej z Loreto. Bogate dziedzictwo gminy Głogówek było jedną z najczęściej wskazywanych przez respondentów mocną stroną gminy (14,4% wskazań) i stanowi istotny czynnik rozwojowy pod względem turystyki, stanowiącej potencjał do dywersyfikacji lokalnej gospodarki. Zabytkowe obiekty, przede wszystkim Zamek Oppersdorffów w Głogówku, ze względu na bardzo zły stan techniczny wymagają jednak gruntownej modernizacji i przystosowania do pełnienia funkcji turystycznych.
3. Baza sportowo-rekreacyjna gminy Głogówek jest dobrze rozwinięta. Prawie 65% mieszkańców biorących udział w badaniu ankietowym pozytywnie ocenia dostępność infrastruktury

sportowej, a według 63,2% respondentów jej jakość jest zadowalająca. Niektóre obiekty, takie jak stadion, wymagają jednak modernizacji ze względu na zły stan techniczny.

4. Analizując potencjał turystyczny gminy należy uwzględnić również ofertę obiektów noclegowych. W gminie Głogówek znajdują się w sumie 3 turystyczne obiekty noclegowe z łączną liczbą miejsc noclegowych 58. Obecna baza noclegowa jest zatem stosunkowo słabo rozwinięta.

Transport i łączność

1. Infrastruktura drogowa w gminie Głogówek obejmuje 160,45 km dróg, z czego wyróżnić można drogi gminne – 46,7 km, drogi powiatowe – 69,48 km, drogi wojewódzkie – 29,9 km, drogi krajowe – 14,24 km. Stan techniczny infrastruktury drogowej w gminie Głogówek był jej najczęściej wskazywaną w badaniu ankietowym słabą stroną (17,6% wskazań). Ponadto, łącznie niemal 38% respondentów negatywnie oceniło stan nawierzchni chodników, a prawie co drugi ankietowany wskazywał na zły stan techniczny dróg i ulic.
2. W gminie Głogówek znajduje się 45 przystanków autobusowych, a transport zbiorowy realizowany jest przez Związek Międzygminny Pogranicze, w kooperacji z jego członkami. Operatorem dla organizatora jest PKS Głubczyce Sp. z o.o. Gmina jest bezpośrednio skomunikowana połączeniami autobusowymi z Prudnikiem, Opolem, Krapkowicami, Głuchołazami, Kędzierzynom-Koźlem i Głubzycami.
3. Z analizy wyników badania ilościowego i jakościowego wynika, iż w gminie Głogówek występuje zjawisko wykluczenia komunikacyjnego, które dotyczy szczególnie mieszkańców peryferyjnych miejscowości gminy. Łącznie ponad 45% osób biorących udział w badaniu ankietowym źle lub bardzo źle ocenia dostępność transportu publicznego – jego oferta jest bowiem niedostatecznie rozwinięta i obejmuje przede wszystkim kursowanie autobusów szkolnych wyłącznie w dniach i godzinach funkcjonowania placówek oświatowych.
4. Istotnym deficytem w gminie Głogówek jest niedostatecznie rozwinięta sieć ścieżek rowerowych - niemal 65% mieszkańców gminy biorących udział w badaniu ankietowym negatywnie ocenia ich dostępność na terenie gminy. Biorąc pod uwagę fakt, iż znaczna część dróg przebiegających w jej granicach jest ruchliwa, tworzy to niebezpieczne warunki do poruszania się rowerem w głównych ciągach komunikacyjnych. Ponadto, według 12,8% respondentów rozbudowa systemu ścieżek rowerowych podniosłaby jakość życia w gminie.

VII. Istniejący stan środowiska

VII.1. Klimat

Gmina Głogówek położona jest w najcieplejszej dzielnicy klimatycznej Polski. Według regionalizacji klimatycznej Adama Schmucka gmina Głogówek leży na pograniczu dwóch regionów pluwiotermicznych tj. nadodrzańskiego i podsudeckiego.

Średnia roczna temperatura powietrza w gminie wynosi 9,7°C. Najwyższe temperatury odnotowuje się w lipcu, średnio 19,9°C. Najzimniejszym miesiącem w roku jest natomiast styczeń ze średnią temperaturą -0,9°C. Roczna suma opadów wynosi średnio 843 mm. Największa ilość opadów przypada na lipiec i wynosi średnio 119 mm. Najsuchszym miesiącem jest natomiast luty z 42 mm opadów. Dominującymi wiatrami nad obszarem gminy są wiatry zachodnie, północno-zachodnie i południowe. Najmniejszy udział jest wiatrów północno-wschodnich. Okres wegetacyjny trwa tutaj 220 dni. Warunki klimatyczne ziemi Głubczyckiej, chociaż nieco gorsze w porównaniu z regionami położonymi w centralnej części województwa, wpływają korzystnie na wegetację roślin oraz upraw⁹.

VII.2. Jakość powietrza

Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r., poz. 2556), oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz.U. z 2012 r., poz. 914) dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie strefę stanowi:

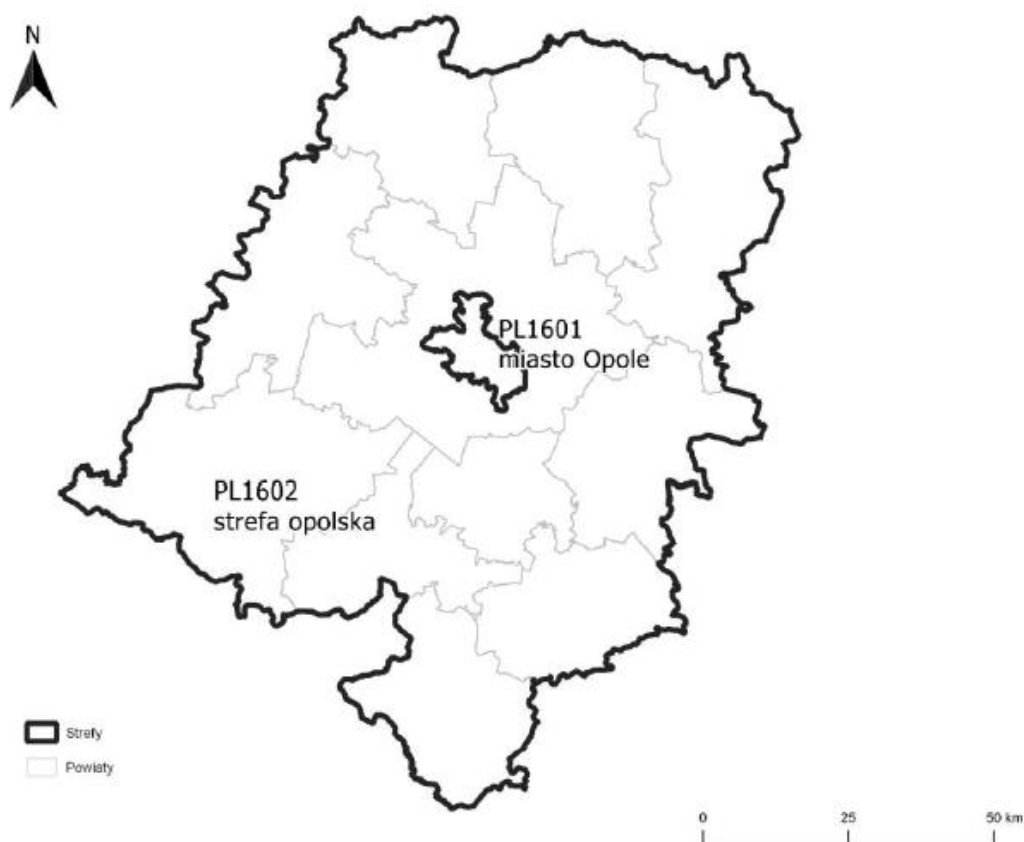
- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto nie będące aglomeracją o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

Województwo opolskie zostało podzielone na 2 strefy: miasto Opole oraz strefa opolska w skład której wchodzi pozostała część województwa.

---

⁹ <https://pl.climate-data.org>, <https://www.meteoblue.com/pl>. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Głogówek.

Rysunek 7 Podział województwa opolskiego na strefy ochrony powietrza

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim. Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, Opole 2022

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, jest prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. z 2020 r., poz. 2279).

Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji: dwutlenek siarki (SO_2), dwutlenek azotu (NO_2), tlenek węgla (CO), benzen (C_6H_6), ozon (O_3), pył zawieszony $\text{PM}_{2,5}$ i PM_{10} , a także ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd), nikiel (Ni) i benzo(a)piren (B(a)P) zawarte w pyłe PM_{10} . W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje: dwutlenek siarki (SO_2), tlenek azotu (NO) i ozon (O_3).

Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy – zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy

jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Poniżej zestawiono klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza:

- **Klasa A** – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego,
- **Klasa C** – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy,
- **Klasa D1** – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu),
- **Klasa D2** – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Tabela 4 Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza

Poziom stężeń	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom dopuszczalny			
nie przekracza poziomu dopuszczalnego	ochrona zdrowia ludzi: dwutlenek siarki SO ₂ , dwutlenek azotu NO ₂ , tlenek węgla CO, benzen C ₆ H ₆ , pył PM10, pył PM2.5 ołów Pb (zawartość w PM10) ochrona roślin: dwutlenek siarki SO ₂ tlenki azotu NO _x -	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego		C	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom docelowy			
nie przekracza poziomu docelowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O ₃ ochrona zdrowia ludzi arsen As (zawartość w PM10), kadm Cd (zawartość w PM10), nikiel Ni (zawartość w PM10), benzo(a)piren B(a)P (zawartość w PM10)	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego
powyżej poziomu docelowego		C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - określenie obszarów przekroczeń poziomów docelowych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu

Poziom stężenie	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
W przypadku, gdy dla ozonu określony jest poziom celu długoterminowego			
poniżej poziomu celu długoterminowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O ₃	D1	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego
powyżej poziomu celu długoterminowego		D2	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do 2020 r.

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

W 2021 roku monitoring stężeń zanieczyszczeń powietrza był prowadzony na 40 stanowiskach w 14 stacjach pomiarowych.

W ostatnich latach na terenie gminy Głogówek nie funkcjonowała stacja pomiarowa. Zestawienie wszystkich wynikowych klas dla strefy opolskiej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 5 Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2020 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
strefa opolska	A	A	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	C1 ²

¹ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

² Dla pyłu PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefa opolska uzyskała klasę A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim. Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, Opole 2022

Jak wynika z *Rocznej oceny jakości powietrza w województwie opolskim. Raport wojewódzki za rok 2021* na terenie strefy opolskiej, stwierdzono występowanie w ciągu roku ponadnormatywnego stężenia pyłu zawieszonego PM10, przekroczenie wartości docelowej stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu w pyłe PM10, a także przekroczenie poziomów celu długoterminowego, określonego w odniesieniu do stężenia ozonu oraz pyłu PM2,5. Stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy opolskiej, ze względu na ochronę roślin, nie zostały przekroczone w przypadku żadnego z zanieczyszczeń. Zestawienie wszystkich wynikowych klas strefy opolskiej z uwzględnieniem kryterium ochrony roślin, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 6 Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2021 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej		
	SO ₂	NO _x	O ₃
strefa świętokrzyska	A	A	A ¹

¹ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa świętokrzyska uzyskała klasę D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim. Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, Opole 2022

GIOŚ dodatkowo wyznaczył obszary przekroczeń wartości kryterialnych na podstawie wyników pomiarów i modelowania stężeń. Gmina Głogówek została zaliczona do obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu i poziomu celu długoterminowego ozonu.

VII.3. Hałas

Stan wyjściowy

Hałas definiuje się jako wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziałujące na organizm ludzki. Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r., poz. 2556), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja – wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje),
- hałas – dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz,
- poziom hałasu – równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy Prawo ochrony środowiska. W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego L_{Aeq} i wynosi odpowiednio:

• mała uciążliwość	$L_{Aeq} < 52$ dB
• średnia uciążliwość	52 dB $< L_{Aeq} < 62$ dB
• duża uciążliwość	63 dB $< L_{Aeq} < 70$ dB
• bardzo duża uciążliwość	$L_{Aeq} > 70$ dB

Hałas drogowy

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r., poz. 112). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy

mieszkańcowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalne poziomy hałasu, wg następujących wskaźników:

- L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 18:00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18:00 do godz. 22:00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00).
- L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00),
- L_{AeqD} – równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6.00 do godz. 22.00),
- L_{AeqN} – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00).

Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania. Dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, zestawiono w tabeli.

Tabela 7 Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB							
	Drogi lub linie kolejowe*				Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu			
	L_{DWN}	L_N	L_{AeqD}	L_{AeqN}	L_{DWN}	L_N	L_{AeqD}	L_{AeqN}
a) Obszary A ochrony uzdrowiskowej b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	50	45	45	40	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży** c) Tereny domów opieki d) Tereny szpitali w miastach	64	59	61	56	50	40	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe poza miastem d) Tereny zabudowy zagrodowej	68	59	65	56	55	45	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ***	70	65	68	60	55	45	55	45

Źródło: Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r., poz. 112)

gdzie:

* Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

** W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązują na nich dopuszczalne poziomy hałasu w porze nocy.

*** Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona swartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych

Hałas, oddziałując bezpośrednio na tereny sąsiadujące zabudowy, stanowi główne źródło zagrożenia.

Hałas drogowy stanowi dominujące źródło na terenie gminy, zarówno pod względem wielkości jak i zasięgu oddziaływania.

Na terenie gminy Głogówek źródłem hałasu są:

- droga krajowa 40 relacji Głucholazy-Pyskowice,
- droga wojewódzka 416 relacji Krapkowice-Racibórz,
- droga wojewódzka 417 relacji Laskowice - Racibórz
- drogi powiatowe,
- drogi gminne,
- linia kolejowa 137 relacji Nysa-Kędzierzyn-Koźle.

Infrastruktura drogowa w gminie Głogówek obejmuje łącznie 160,45 km dróg.

Monitoring hałasu

W ostatnich latach nie prowadzono pomiarów hałasu drogowego na terenie gminy Głogówek w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Przeprowadzono natomiast w 2019 r. pomiary hałasu kolejowego: w Głogówku przy ul. Kolejowej na odcinku Głogówek-Raławice Śląskie. Pomiary były prowadzone całą dobę z podziałem na porę dnia (6:00-22:00) i porę nocy (22:00-6:00). Wartość równoważnego poziomu dźwięku została wyznaczona z wykorzystaniem procedury pomiarów poziomu ekspozycyjnego dźwięku w odniesieniu do pojedynczych zdarzeń akustycznych, polegających na przejazdach pociągów pasażerskich dalekobieżnych, pociągów towarowych oraz pociągów specjalnych. Nie stwierdzono przekroczeń norm hałasu.

Tabela 8 Wyniki pomiarów hałasu kolejowego w 2019 r. w gminie Głogówek

Lokalizacja punktu pomiarowego	Przeznaczenie terenu	Równoważny poziom dźwięku		Dopuszczalny poziom dźwięku		Wartość przekroczenia	
		L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{AeqD}	L _{AeqN}
		dzień	noc	dzień	noc	dzień	noc
		dB					
Głogówek ul. Kolejowa	Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	52,0	55,9	61	56	0	0

Źródło: Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa opolskiego w roku 2019, GIOŚ grudzień 2020

Pomiary hałasu komunikacyjnego prowadzi także Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, opracowując mapy akustyczne dla dróg krajowych o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie. Ostatnie opublikowane opracowanie sporządzono w 2021 r. Na terenie powiatu prudnickiego były badane 3 odcinki drogi krajowej nr 40, w tym odcinek przebiegający przez gminę Głogówek: Głogówek/przejście 1: ul. Głyubczycka (DW416) – ul. Kościuszki (DW416) w km 40+421 – 40+785, o długości 0,364 km.

Wyniki dotyczące terenów zagrożonych hałasem zostały przedstawione przez autorów opracowania w sposób zbiorczy, dla terenu całego powiatu, bez rozróżnienia na poszczególne gminy. W takiej też formie zaprezentowano wyniki w poniższej tabeli.

Tabela 9 Tereny zagrożone hałasem na terenie powiatu prudnickiego

Kryterium		Przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku			
		1-5 db	>5-10 db	>10-15 db	>15 db
Powierzchnia obszarów ekspozycyjnych na hałas w danym zakresie [km ²]	L _{DWN}	0,050	0,025	0,001	0,000
	L _N	0,040	0,011	0,000	0,000
Liczba mieszkańców ekspozycyjnych na hałas w danym zakresie	L _{DWN}	400	500	0	0
	L _N	600	300	0	0

Źródło: Sporządzenie strategicznych map hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie opolskim. Streszczenie w języku niespecjalistycznym, GDDKiA, Wrocław, styczeń 2022

VII.4. Wody

Wody powierzchniowe

Gmina Głogówek położona jest w zlewni rzeki Odry. Sieć wód powierzchniowych w gminie kształtują rzeki Osobłoga, Stradunia, Swornica i Młynówka.

Rzeka Osobłoga jest lewobrzeżnym dopływem górnej Odry, wpływa na teren gminy Głogówek (i powiatu prudnickiego) z terenu Republiki Czeskiej w rejonie Raclawic Śląskich i przepływa z południa

na północ przez centralną część gminy, przez Dzierżysławice, Mochów, Głogówek, Rzepcze i Kierpień. Całkowita długość rzeki Osobłogi wynosi 65 km, powierzchnia całkowita dorzecza wynosi 993, 2 km².

Rzeka Stradunia jest lewobrzeżnym dopływem Odry. Wpływa na teren gminy Głogówek w rejonie Kazimierza i przepływa z południa na północ przez wschodnią część gminy w rejonie Wróblina, Biedrzychowic, Zwiastowic i Twardawy.

Rzeka Swornica jest lewobrzeżnym dopływem rzeki Odry. Źródło rzeki znajduje się na terenie gminy, we wsi Stare Kotkowice.

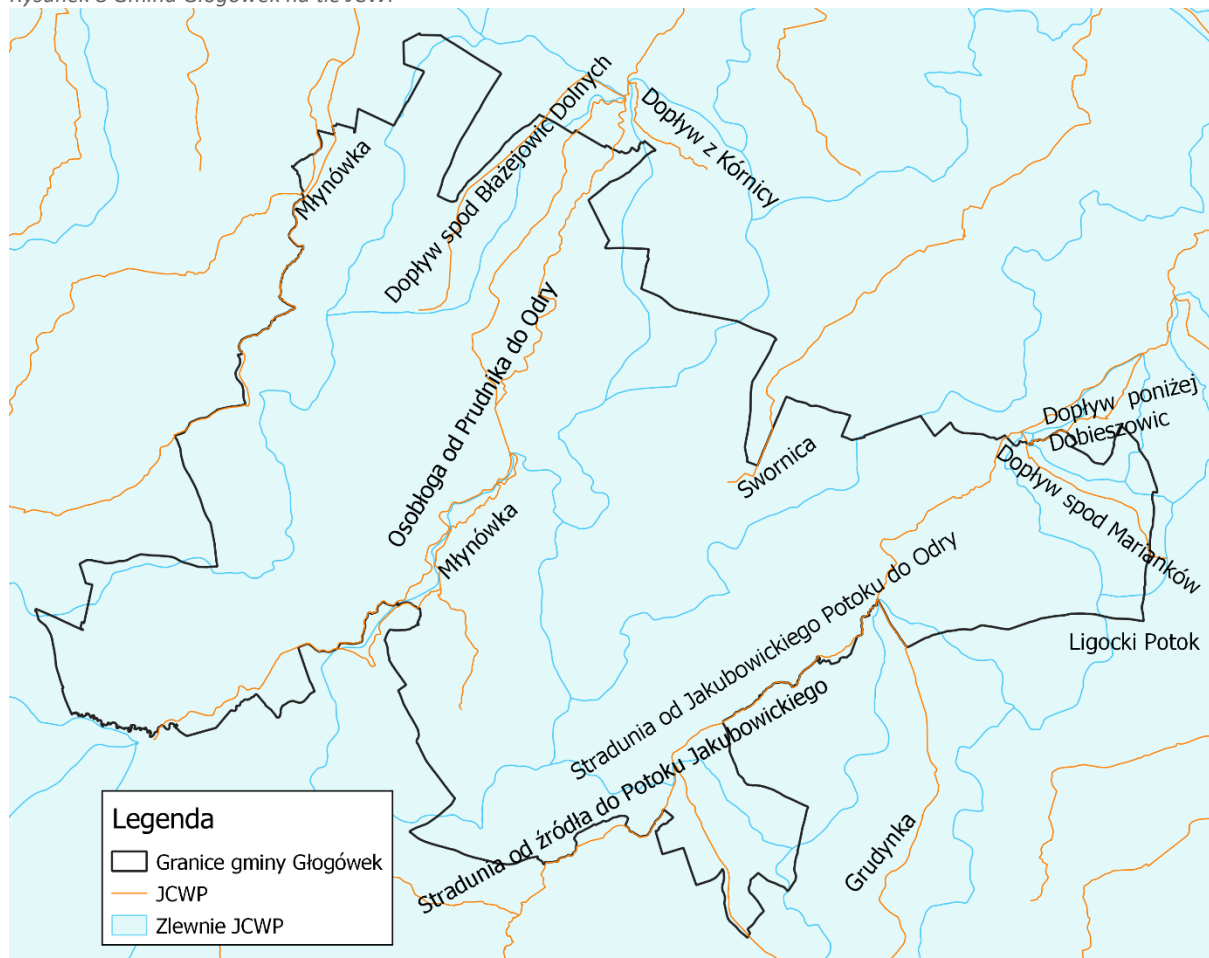
Rzeka Młynówka jest prawobrzeżnym dopływem Białej, będącej z kolei dopływem rzeki Osobłogi. Źródła rzeki Młynówki znajdują się na terenie gminy Lubrza. Rzeka wpływa na teren gminy Głogówek w rejonie wsi Wierzch i przepływa na północ wzdłuż zachodniej granicy gminy. Jej lewobrzeżnym dopływem jest Potok Młyński.

Ponadto zasoby wód powierzchniowych uzupełniają niewielkie sztuczne zbiorniki wodne, powstałe jako Starorzecza Osobłogi lub na bazie wyrobisk poeksploatacyjnych, znajdujące się na terenie wsi Raclawice Śląskie, Mionów, Nowe Kotkowice, Zawada, Leśnik, Dzierżysławice i Błażejowice. Na terenie gminy nie występują jeziora i większe zbiorniki wodne¹⁰.

---

¹⁰ Program ochrony środowiska dla Gminy Głogówek na lata 2021-2024, Głogówek 2021.

Rysunek 8 Gmina Głogówek na tle JCWP

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGW Wody Polskie

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r., poz. 2625) przy czym zgodnie z ust. 3 tego artykułu badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych oraz obserwacje elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego należą do kompetencji organów Inspekcji Ochrony Środowiska.

Celem wykonywania badań jest stworzenie podstaw do podejmowania działań na rzecz poprawy stanu wód oraz ich ochrony przed zanieczyszczeniem, w tym ochrony przed eutrofizacją powodowaną wpływem sektora bytowo-komunalnego i rolnictwa oraz ochrony przed zanieczyszczeniami przemysłowymi, w tym zasoleniem i substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego.

Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Ogólna ocena stanu JCWP jest wypadkową klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Część wód może być oceniana jako w stanie dobrym tylko i wyłącznie w przypadku, kiedy

jej stan/potencjał ekologiczny jest co najmniej dobry i stan chemiczny jest dobry. W przypadku stanu/potencjału poniżej stanu dobrego lub stanu chemicznego poniżej dobrego, część wód jest oceniona jako w stanie złym, niezależnie od oceny drugiego komponentu lub od dostępności oceny dla drugiego komponentu.

W tabeli przedstawiono ocenę jakości JCWP poddanych w latach 2019-2020 monitoringowi i obejmujących teren analizowanej gminy, na obszarze której były 2 punkty pomiarowo-kontrolne: w Dzierżystawicach.

Tabela 10 Wyniki oceny jakości JCWP obejmujących teren gminy Głogówek

Nazwa JCWP	Punkt pomiarowo-kontrolny	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogólny
Swornica	Swornica – Żużela	umiarkowany stan	-	zły
Młynówka	Młynówka – Dzierżystawice	umiarkowany stan	-	zły
Dopływ spod Błazejowic Dolnych	Dopływ spod Błazejowic Dolnych – droga z Piszarowic do Kórnicy (ul. Opolska)	slaby stan	-	zły
Dopływ z Kórnicy	Dopływ z Kórnicy – poniżej Kórnicy, ul. Łąkowa	zły stan	-	zły
Młynówka	Młynówka – Zielina	umiarkowany potencjał	-	zły
Stradunia od źródła do Potoku Jakubowickiego	Jakubowicki Potok - Kazimierz	umiarkowany stan	-	zły
Grudynka	Grudynka – ujście do Straduni, Trawniki	umiarkowany stan	-	zły
Ligocki Potok	Ligocki Potok – Pokrzywnica	zły stan	-	zły
Osobłoga od Prudnika do Odry	Osobłoga – Krapkowice	slaby stan	poniżej dobrego	zły
Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry	Stradunia – Stradunia	umiarkowany stan	-	zły

Źródło: Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela, GIOŚ, Warszawa 2022

Z powyższych danych wynika, że stan wód obejmujących swym zasięgiem gminę Głogówek jest zły.

Wody podziemne

Obszar gminy Głogówek objęty jest w całości zasięgiem Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 127. Składa się ona z 6 pięter wodonośnych: czwartorzędowego, neogeńskiego, kredowego, triasu, paleozoicznego i paleozoiczno-proterozoicznego.

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r., poz. 2625) zobowiązuje Państwową Służbę Hydrogeologiczną do wykonywania badań i oceny stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych. Badania i klasyfikację wód podziemnych w punktach sieci

krajowej w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wykonuje PIG-PIB w Warszawie przy koordynacji i na zlecenie GIOŚ, natomiast w sieci regionalnej wykonuje WIOŚ.

Celem monitoringu wód podziemnych jest dostarczenie informacji o jakości tych wód, obserwacja zachodzących zmian chemizmu oraz sygnalizacja zagrożeń w skali regionu i kraju. Wyniki badań i ocen są pomocne do optymalizacji związanych z ochroną i gospodarowaniem zasobami wód działań, mających na celu utrzymanie lub osiągnięcie ich dobrego stanu. Na terenie gminy Głogówek nie znajdują się punkty pomiarowe. Zgodnie z drugą aktualizacją Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry JCWPd nr 127 posiada słaby stan chemiczny, dobry stan ilościowy i słaby stan ogólny.

Zagrożenie powodzią

Zgodnie z wymogami Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie przygotowuje mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP). Na terenie gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią wzdłuż rzek Młynówka, Osobłoga, Osobłoga-Ramię od Rzepca i Doptyw spod Błazejowic Dolnych.

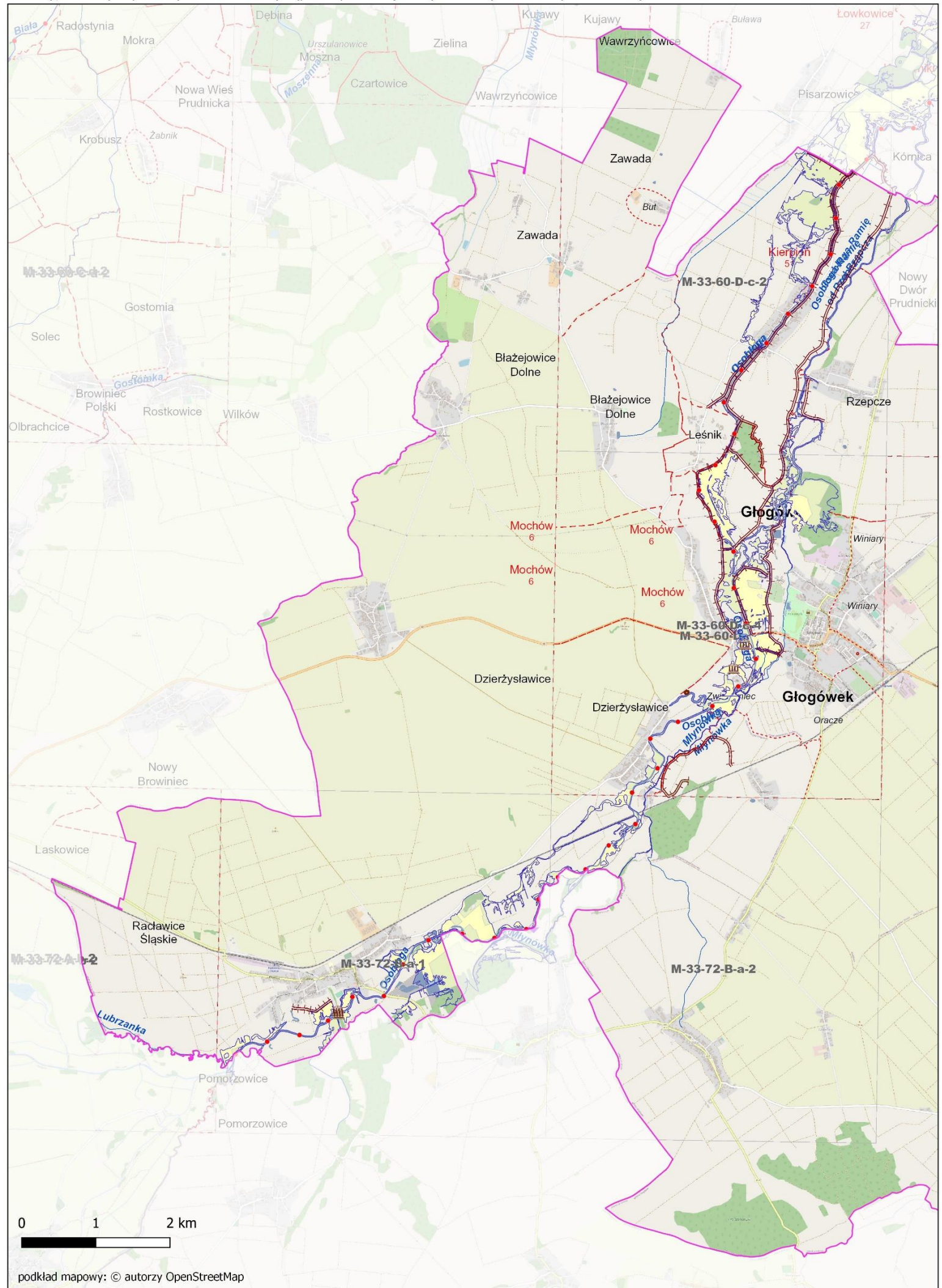
Poniżej przedstawiono mapy ryzyka i zagrożenia powodziowego dla obszaru gminy Głogówek, uwzględniające prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi wynoszące 1% i 10%.

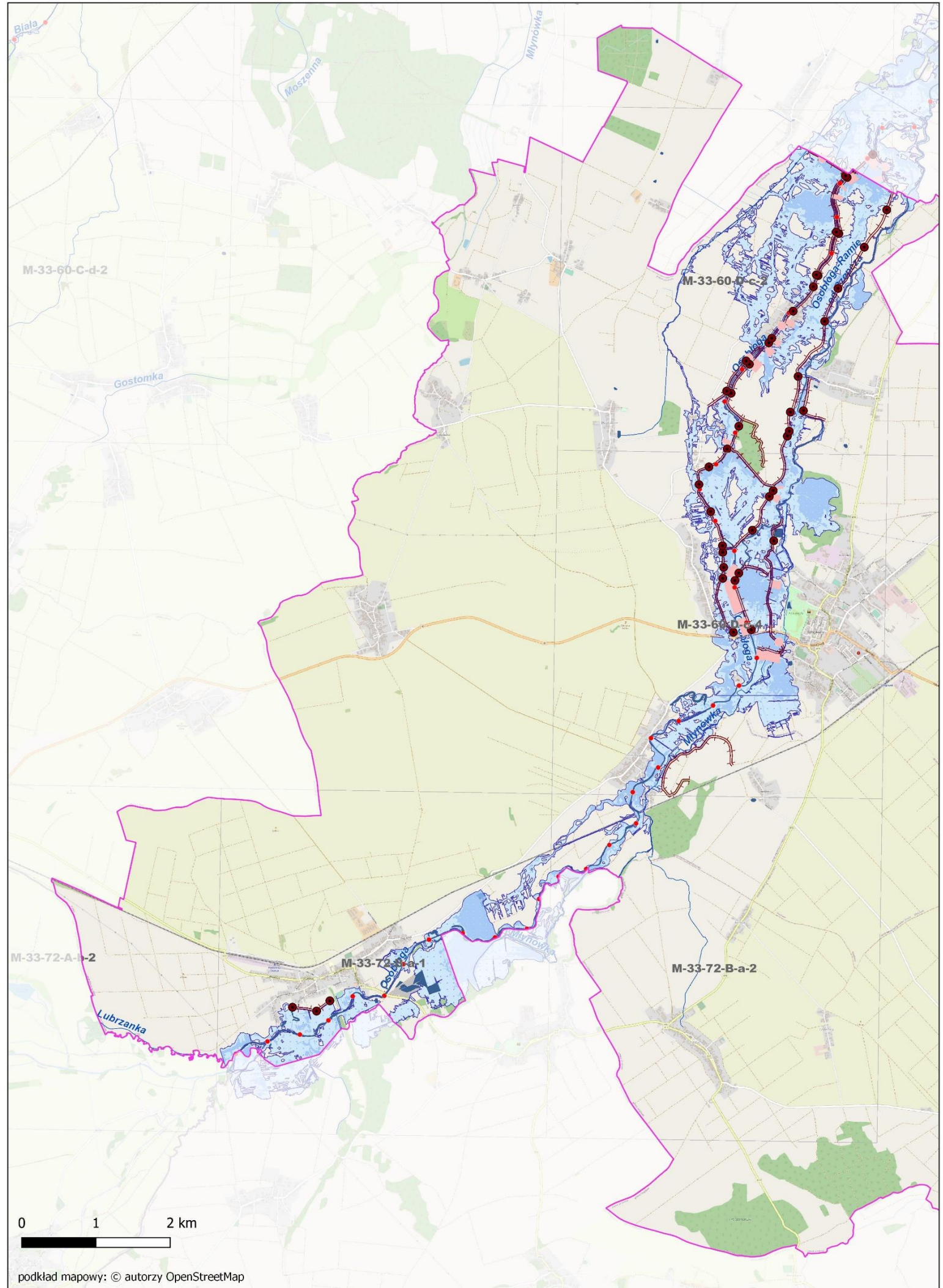
Mapa ryzyka powodziowego

Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat)

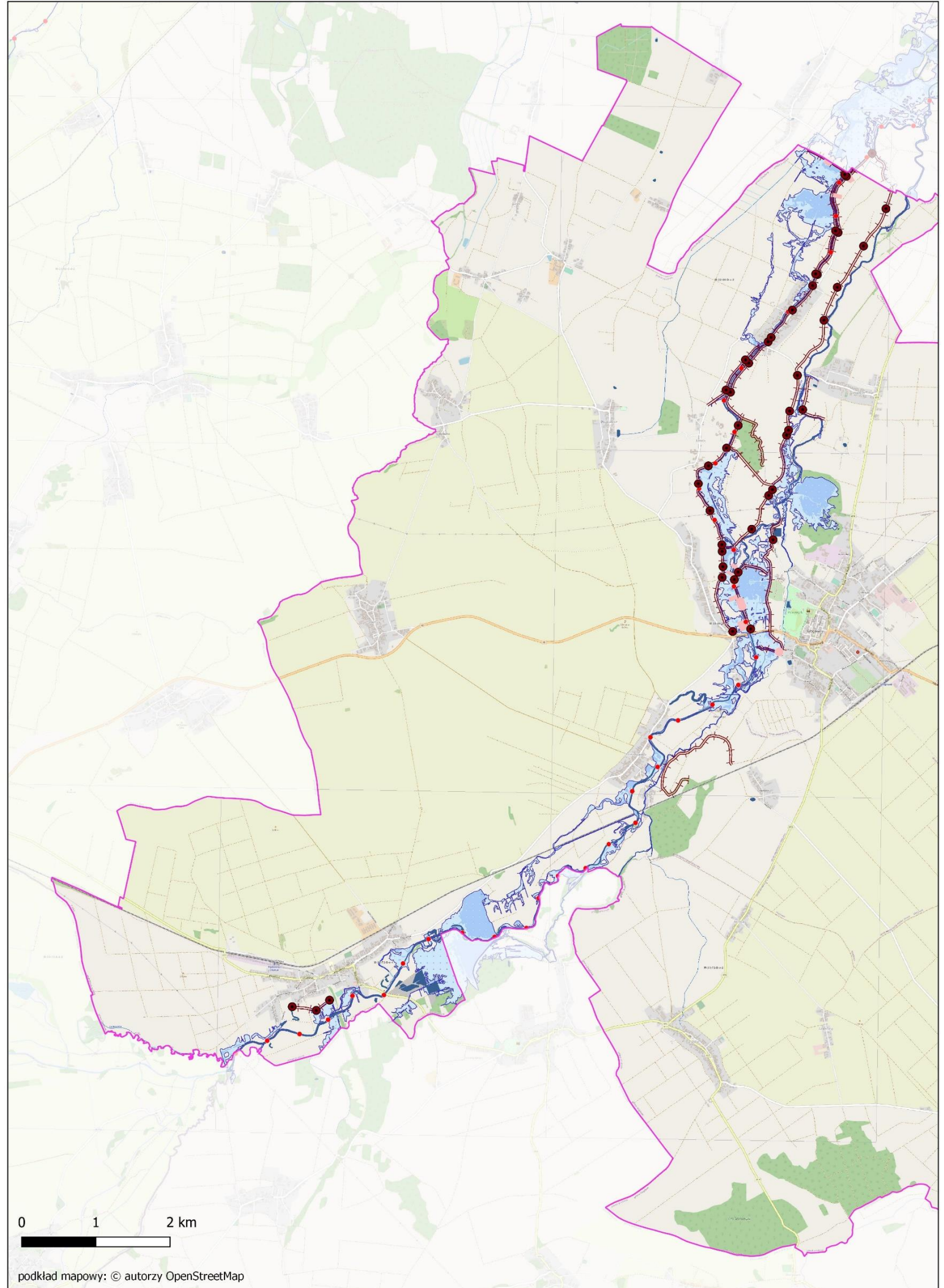
Mapa zagrożenia powodziowego

Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat)

Mapa zagrożenia powodziowego

Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat)

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW

MAPA ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO

- **72,56** maksymalna rzędna zwierciadła wody
- **75,15** rzędna korony wału przeciwpowodziowego lub zapory bocznej
- **50** kilometr rzeki
- obszar szczególnego zagrożenia powodzią
- głębokość wody [m]
  -   $h \leq 0,5$
  -   $0,5 < h \leq 2,0$
  -   $2,0 < h \leq 4,0$
  -   $h > 4,0$
- ciekі naturalne i kanały
- wody powierzchniowe
- wał przeciwpowodziowy
- zapora boczna
- miejsce przelania się wody przez wał przeciwpowodziowy lub zapórę boczną
- granica gminy
- granica powiatu
- granica województwa
- granica państwa
- granica gminy

MAPA RYZYKA POWODZIOWEGO

Potencjalne negatywne skutki dla środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej

klasy użytkowania terenu:

- tereny zabudowy mieszkaniowej
- tereny przemysłowe
- tereny komunikacyjne
- lasy
- tereny rekreacyjno-wypoczynkowe
- grunty orne i uprawy trwałe
- użytki zielone
- tereny pozostałe
- wody powierzchniowe

- kąpielisko
- ujęcie wody podziemnej
- ujęcie wody powierzchniowej
- strefa ochronna ujęcia wody
- ogród zoologiczny
- obszar, obiekt zabytkowy U - obiekt wpisany na listę UNESCO
- pomnik zagiady
- skansen, muzeum
- biblioteka, archiwum
- park narodowy
- rezerwat przyrody
- obszar Natura 2000 - obszar specjalnej ochrony ptaków
- obszar Natura 2000 - specjalny obszar ochrony siedlisk

zakłady przemysłowe:

- instalacje mogące powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości
- zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej
- o kategorii działalności:
  - przemysł energetyczny
  - produkcja i obróbka metali
  - przemysł mineralny
  - przemysł chemiczny
  - gospodarka odpadami
  - inne rodzaje działalności

potencjalne ogniska zanieczyszczeń:

- składowisko odpadów komunalnych
- składowisko odpadów przemysłowych
- składowisko odpadów mieszanych
- cmentarz
- oczyszczalnia ścieków
- przepompownia ścieków
- obszar szczególnego zagrożenia powodzią
- **50** kilometr rzeki
- ciekі naturalne i kanały
- wał przeciwpowodziowy
- zapora boczna
- granica gminy
- granica powiatu
- granica województwa
- granica państwa

Potencjalne negatywne skutki dla życia i zdrowia ludzi oraz wartości potencjalnych strat powodziowych

budynek mieszkalny

w obszarze zagrożenia powodziowego [głębokość wody w m]:

-   $\leq 2,0$
-   $> 2,0$

budynek o znaczeniu społecznym w obszarze zagrożenia powodziowego [głębokość wody w m]:

-   $\leq 2,0$
-   $> 2,0$

oznaczenie budynku o znaczeniu społecznym:

- żłb.* - żłobek, *przedszk.* - przedszkole, *szk.* - szkoła,
- P* - jednostki Policji, *rem.* - jednostki ochrony przeciwpożarowej, *SG* - jednostki Straży Granicznej,
- szpit.* - szpital, *san.* - sanatorium, *d. op.* - dom pomocy społecznej, dom opieki, hospicjum,
- c. han.* - centrum handlowo-usługowe, *H* - hotel, *d. wyp.* - dom wypoczynkowy,
- d. wych.* - dom wychowawczy, *z. kar.* - zakład karny, zakład poprawczy, areszt śledczy

wartość potencjalnych strat powodziowych [zł/m²]

- obszary, dla których nie oblicza się strat
-   ≤ 1
- 2 - 50
- 51 - 150
- 151 - 300
- 301 - 600
-   > 600

- **50** kilometr rzeki
- obszar szczególnego zagrożenia powodzią
- ciekі naturalne i kanały
- wody powierzchniowe
- wał przeciwpowodziowy
- zapora boczna
- granica części miejscowości znajdującej się w obszarze zagrożenia powodziowego
- granica miejscowości znajdującej się w obszarze zagrożenia powodziowego
- granica gminy
- granica powiatu
- granica województwa
- granica państwa

KALISZ nazwa miasta i szacunkowa liczba mieszkańców zagrożonych powodzią
1380

Chotów nazwa wsi i szacunkowa liczba mieszkańców zagrożonych powodzią
52

Rypinek nazwa części miasta lub wsi i szacunkowa liczba mieszkańców zagrożonych powodzią
15

VII.5. Gleby

Na terenie gminy Głogówek występują następujące typy gleb:

- brunatne wyługowane – wytwarzane z glin ciężkich pylistych, charakteryzujące się odczynem zbliżonym do obojętnego i zawartością próchnicy nie przekraczającą 2%,
- czarnoziemy zdegradowane – utworzone z utworów lessowatych ilastych,
- mady – o składzie mechanicznym pyłów ilastych, iłów pylastych, glin ciężkich pylastych na żwirach gliniastych. Wytworzone są z osadów aluwialnych, wyścielających współczesne doliny rzeczne, charakteryzujące się warstwową budową, wysokim poziomem wód gruntowych i znaczną zawartością substancji organicznej,
- bielice – utworzone przeważnie z glin występujących wzdłuż północnej części gminy.

Dominują gleby brunatne i czarnoziemy, które stanowią odpowiednio 32 % i 54 % użytków rolnych gminy. Wzdłuż północnej granicy gminy ciągną się pasy bielic, które przeważnie wytworzyły się z glin. Dolinę Osobłogi i Straduni pokrywają mady ilaste. Na pozostałym terenie dominują gleby brunatne i czarnoziemy w ogromnej większości powstałe z utworów lessowatych ilastych. Gmina, zatem odznacza się glebami mocnymi. W dolinie rzeki Osobłogi i Straduni spotykane są gleby organiczne torfowe, mułowotorfowe i murszowe podlegające prawnej ochronie.

W gminie Głogówek przeważają gleby wysokich klas bonitacyjnych (klasy I, II, III i IV) stanowiące aż 96,37 % gruntów rolnych, w tym klasy I-III podlegające ochronie stanowiące 79,83 % gruntów rolnych a grunty klasy IV 16,54 %. Dominują grunty klasy III stanowiące 57,20 %. Znikomy, bo 3,63 % udział mają grunty niskich klas bonitacyjnych V i VI¹¹.

Historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi

Zgodnie z art. 3 pkt 5a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2022, poz. 2556) przez historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi rozumie się zanieczyszczenie powierzchni ziemi, które zaistniało przed dniem 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności, która została zakończona przed dniem 30 kwietnia 2007 r. Rozumie się przez to także szkodę w środowisku w powierzchni ziemi w rozumieniu art. 6 pkt 11 lit. c ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2020 r. poz. 2187), która została spowodowana przez emisję lub zdarzenie, od którego upłynęło więcej niż 30 lat. Na terenie gminy Głogówek występuje

---

¹¹ Program ochrony środowiska dla Gminy Głogówek na lata 2021-2024, Głogówek 2021.

1 teren z historycznym zanieczyszczeniem powierzchni ziemi, w trakcie remediacji. Teren znajduje się przy ul. Dworcowej 2 w Głogówku na dz. ew. 690/3, obręb Głogówek.

VII.6. Zasoby geologiczne

Złoża kopalin udokumentowane na terenie gminy Głogówek to głównie kruszywa naturalne piaszczysto-żwirowe, wykorzystywane w budownictwie mieszkalnym oraz drogownictwie. Drugą kopalinę stanowią surowce ilaste ceramiki budowlanej, którymi są piaski schudzające różnorodne skały ilaste, zarobione wodą tworzące poddającą się formowaniu plastyczną masę. Szczegółowy opis surowców mineralnych występujących na terenie omawianej gminy przedstawiono poniżej.

Tabela 11 Surowce naturalne występujące na terenie gminy Głogówek (stan na 31.12.2021 r.)

Kod*	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Kopalina wg Narodowej klasyfikacji zasobów	Powierzchnia złoża [ha]	Zasoby (tys. t)		Wydobycie (tys. t)
					geologiczne bilansowe	przemysłowe	
IB	Głogówek	eksploatacja złoża zaniechana	złoża glin ceramiki budowlanej i pokrewnych	14,13	487 tys. m ³	-	-
			złoża kruszyw naturalnych i materiałów pokrewnych	8,72	1 472	-	-
KN	Golczowice	eksploatacja złoża zaniechana	złoża piasków budowlanych	2,11	117	-	-
KN	Kierpień	złoże rozpoznane wstępnie	złoża kruszyw naturalnych i materiałów pokrewnych	164,80	30 379	-	-
KN	Nowe Kotkowice	złoże rozpoznane wstępnie	złoża piasków poza piaskami szklarskimi	3,00	424	-	-
KN	Raławice Śląskie	złoże zagospodarowane	złoża żwirów	35,36	2 561	1 567	73
KN	Raławice Śl.-Głogówek	złoże rozpoznane wstępnie	złoża żwirów	607,46	57 220	-	-
KN	Twardawa 2	złoże eksploatowane okresowo	złoża piasków budowlanych	1,98	185	-	-

źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce (wg stanu na 31 XII 2021 r.), geoportal MIDAS PIG

* IB – surowce ilaste ceramiki budowlanej,

KN – kruszywa naturalne.

VII.7. Zasoby przyrodnicze

Lasy

Zgodnie z danymi GUS (stan na 31.12.2021 r.) powierzchnia gruntów leśnych na terenie gminy Głogówek wynosi 614,67 ha co daje lesistość na poziomie 3,6%. Jest to znacznie niższy poziom od średniej krajowej (29,6%), wojewódzkiej (26,7%) i powiatowej (11,3%).

Lasy gminy Głogówek charakteryzują się silnym rozdrobnieniem i rozproszeniem. Większość z nich nie wykształciła warunków ekologicznych wnętrza leśnego, co sprawia, że funkcjonują one w krajobrazie raczej, jako zbiorowiska brzegowe, zadrzewieniowe, niż pełnowartościowe i wielkoobszarowe tereny leśne. Należy na wstępie zaznaczyć, że wszystkie kompleksy są lasami ochronnymi ze względu na zaklasyfikowanie do II kategorii uszkodzeń przemysłowych oraz pełnienie funkcji wodochronnych i glebochronnych. Charakterystyczną cechą ogromnej większości lasów gminy jest stosunkowo młody wiek. Roślinność leśną na tym terenie głównie stanowią:

- grądy środkowoeuropejskie, odmiany śląsko-wielkopolskiej, formy podgórskiej serii żyznej, obejmujące cały obszar gminy, poza dolinami Osobłogi i Straduni,
- łągi jesionowo-wiązowe dominujące w dolinie Osobłogi,
- łągi jesionowe i jesionowo-olszowe w dolinie Straduni.

Zalesione są głównie tereny położone w zachodniej (grunty wsi Twardawa) i południowej części gminy (grunty wsi Szonów i Kazimierz). Niewielkie jego kompleksy występują w dolinie rzeki Osobłogi oraz w północnej części gminy (sołectwo Zawada). Kompleksy leśne położone w południowej części gminy (Szonów i Kazimierz) oraz na zboczach doliny Osobłogi, ze względu na ich funkcję glebochronną są prawnie chronione. Z kolei kompleksy leśne położone w dolinie rzeki Osobłogi pełnią funkcję wodochronną. Pozostałe lasy mają charakter gospodarczy. Stanowią one około 40% powierzchni lasów gminy¹².

Formy ochrony przyrody

Na terenie gminy nie występują obszarowe formy ochrony przyrody. Wyznaczono jedynie 8 pomników przyrody, opisanych w poniższej tabeli.

---

¹² Program ochrony środowiska dla Gminy Głogówek na lata 2021-2024, Głogówek 2021.

Tabela 12 Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Głogówek

Lp.	Data utworzenia	Obowiązująca podstawa prawna	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Opis lokalizacji
1.	02.07.1955	Rozporządzenie Nr 0151/P/38/05 Wojewody Opolskiego z dnia 26 października 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	Grupa 9 drzew: Dąb szypułkowy – Quercus robur	194, 142, 257, 113, 131, 125, 126, 146, 146	3, 5, 30, 29, 14, 29, 30, 20, 22	Park miejski
2.	20.02.1953	Rozporządzenie Nr 0151/P/42/05 Wojewody Opolskiego z dnia 9 listopada 2005 r. w sprawie zniesienia pomników przyrody	Aleja 102 drzew: Dąb szypułkowy – Quercus robur	46-196	7-27	Na łąkach między rzekami Osobłoga i Młynówka, za zabudowaniami Zakładów Roszarniczych
3.	16.02.2022	Uchwała nr LII/450/2022 Rady Miejskiej w Głogówku z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody Alei Lipowej w Głogówku	Aleja 280 drzew: Lipa drobnolistna – Tilia cordata	3-139	brak danych	Wzdłuż drogi gminnej na terenie działek 894/1, 849, 871, 898 mapa 7 obręb Głogówek, 870/1 mapa 5 obręb Wielkie Oracze
4.	25.02.2022	Uchwała nr LII/451/2022 Rady Miejskiej w Głogówku z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie parku przy Zespole Szkół w Głogówku	Szymon. Drzewo: Grab zwyczajny (Grab pospolity) – Carpinus betulus. Okazałe rozmiary drzewa, cenny gatunek biocenotyczny charakterystyczny dla żyznych siedlisk	70	25	Na terenie parku przy Zespole Szkół w Głogówku działka nr 296 mapa 3 obręb Winiary
5.	25.02.2022	Uchwała nr LII/451/2022 Rady Miejskiej w Głogówku z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie parku przy Zespole Szkół w Głogówku	Bolesław. Drzewo: Grab zwyczajny (Grab pospolity) – Carpinus betulus. Okazałe rozmiary drzewa, cenny gatunek biocenotyczny charakterystyczny dla żyznych siedlisk	80	22	Na terenie parku przy Zespole Szkół w Głogówku działka nr 296 mapa 3 obręb Winiary
6.	25.02.2022	Uchwała nr LII/451/2022 Rady Miejskiej w Głogówku z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie parku przy Zespole Szkół w Głogówku	Emanuel. Drzewo: Grab zwyczajny (Grab pospolity) – Carpinus betulus	65	27	Na terenie parku przy Zespole Szkół w Głogówku działka nr 296 mapa 3 obręb Winiary

Lp.	Data utworzenia	Obowiązująca podstawa prawna	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Opis lokalizacji
7.	25.02.2022	Uchwała nr LII/451/2022 Rady Miejskiej w Głogówku z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie parku przy Zespole Szkół w Głogówku	Bolesław. Drzewo: Klon pospolity (Klon zwyczajny) – <i>Acer platanoides</i>	84	28	Na terenie parku przy Zespole Szkół w Głogówku działka nr 296 mapa 3 obręb Winiary
8.	25.02.2022	Uchwała nr LII/451/2022 Rady Miejskiej w Głogówku z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie parku przy Zespole Szkół w Głogówku	Roman. Drzewo: Grab zwyczajny (Grab pospolity) – <i>Carpinus betulus</i>	64	15	Na terenie parku przy Zespole Szkół w Głogówku działka nr 296 mapa 3 obręb Winiary

Źródło: crfop.gdos.gov.pl

Proponowane formy ochrony przyrody

Na przełomie lat 2020-2021 została opracowana na zlecenie RDOŚ w Opolu „Ekspertyza dotycząca kierunków rozwoju sieci opolskich rezerwatów przyrody”. Celem ekspertyzy było określenie przyszłego rozwoju systemu przestrzennego rezerwatowej ochrony przyrody województwa opolskiego. W ekspertyzie przedstawiono autorski zbiór propozycji ochrony rezerwatowej jak również zweryfikowano wcześniejsze projekty i propozycje z lat 1980-2020. Analiza koncepcji tworzenia projektów sieci rezerwatów przyrody wskazuje, że są one w znacznej mierze subiektywne. Opierają się na wiedzy eksperckiej pojedynczych badaczy, a częściej grup przyrodników zawodowo związanych z ochroną przyrody lub dobrze przygotowanych merytorycznie amatorów skupionych w często bardzo profesjonalnie działających stowarzyszeniach ochrony przyrody. Na terenie gminy Głogówek wskazano 1 teren proponowany do objęcia ochroną w formie rezerwatu przyrody:

Lasy Głogówka – proponowany rezerwat o powierzchni 39,4 ha obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi oraz walorami krajobrazowymi. Lasy te, już w latach 70. i 80. dzięki pracom Pawła Szotkowskiego, a wcześniej Rafała Urbana, były wskazywane za niezwykle cenne i unikatowe wyspy ekosystemów leśnych w obszarze intensywnego rolniczego zagospodarowania.

Proponowany obszar obejmuje trzy niewielkie kompleksy leśne charakteryzujące się dobrze wykształconymi siedliskami o wysokich walorach biocenotycznych. Kompleks na wschód od miejscowości Leśniki ma charakter dobrze wykształconego grądu *Carpinion betuli* z bogatym runem z masowo kwitnącym zawilcem żółtym *Anemone ranunculoides* zdrojówką rutewkową *Isopyrum thalictroides* oraz czosnkiem niedźwiedzim *Allium ursinum*. Z gatunków chronionych warto odnotować listerę jajowatą *Listera ovata*. Kompleks na zachód od Leśnika tworzy drzewostan o charakterze łągi dębowo-wiązowego *Ficario-Ulmetum* z dominującą olchą oraz jesionem. Zaznacza się też udział wiązu szypułkowego *Ulmus laevis*. Bogate runo tworzy m.in. śnieżyczka przebiśnieg *Galanthus nivalis*, pierwiosnek wyniosły *Primula elatior*, kokorycz pusta, *Corydalis cava*, łuskiewnik różowy *Lathraea squamaria*, masowo kwitnący czosnek niedźwiedzi. Osobliwością obszaru są obrazki alpejskie *Arum alpinum*. Najbardziej na wschód wysunięty kompleks stanowi mozaikę łągów jesionowo – olszowych *Fraxino-Alnetum*, przechodzących na wzniesieniu w grądy będące siedliskiem chronionego, umieszczonego w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt z kategorią VU kozioroga dębosza *Cerambyx cerdo*. Na obszarze tym znajduje się historyczne stanowisko cieszynianki wiosennej *Hacquetia epipactis*.

W ocenie wskaźników ekosystemowych planowany rezerwat znalazł się ze wskaźnikiem 29,45 w grupie rezerwatów o wysokich walorach ekosystemowych. Biorąc pod uwagę walory i zagrożenia utworzenie rezerwatu jest bardzo pilne. Wynika to z wysokiej wartości wskaźników odnoszących się do bogactwa gatunkowego, udziału gatunków diagnostycznych i dominujących, dojrzałości drzewostanów, dobrej strukturze pionowej i poziomej, braku istotnych naruszeń powierzchni ziemi i wysokiej funkcji biocenotycznej. Wartość ekosystemową obniża stosunkowo niska unikalność siedlisk i brak drzewostanów w najstarszych klasach wiekowych.

W ocenie wskaźników krajobrazowych proponowany rezerwat znalazł się ze wskaźnikiem 2,3 w grupie rezerwatów o średnich walorach krajobrazowych, o czym zadecydowały dobrze zachowane kompleksy lasów na wylesionym obszarze intensywnego rolnictwa.

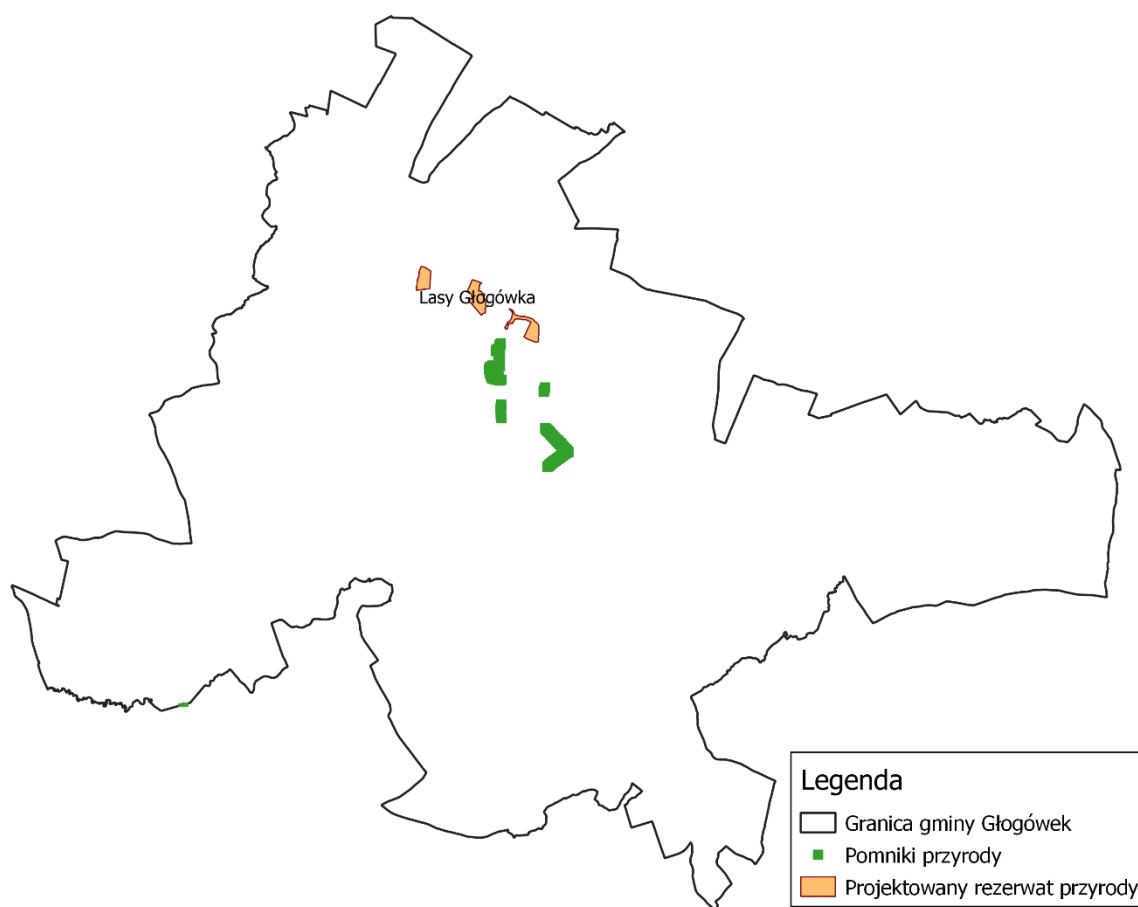
W ocenie wskaźników przyrody nieożywionej proponowany rezerwat znalazł się w grupie obiektów o niskich walorach przyrody nieożywionej – 2,6.

W ocenie wskaźników faunistycznych proponowany rezerwat znalazł się z sumaryczną oceną 0,6 w grupie rezerwatów o najniższych walorach faunistycznych, na co wpłynął dotychczasowy słaby stopień jego zbadania pod kątem fauny¹³.

---

¹³ Badora K. i inni: *Ekspertyza kierunków rozwoju sieci opolskich rezerwatów przyrody*, Opole 2021.

Rysunek 10 Usytuowanie istniejących i projektowanych form ochrony przyrody na terenie gminy Głogówek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Opolu

Korytarze ekologiczne

Korytarze ekologiczne to obszary umożliwiające migracje roślin, zwierząt i grzybów, wyznaczone w celu zapewnienia spójności oraz integralności sieci obszarów chronionych. W ekologii krajobrazu ujmuje się je najczęściej jako relatywnie wąski pas terenu, który różni się od otaczającego go tła i stanowi łączność pomiędzy podobnymi ekosystemami.

Przez teren gminy Głogówek nie przechodzą żadne ważne korytarze ekologiczne o randze międzynarodowej i krajowej. Występują jedynie 2 korytarze ekologiczne regionalne (typu łąkowego) w dolinie rzeki Osobłogi i Straduni.

Tabela 13 Struktura użytkowania gruntów korytarzy ekologicznych obejmujących gminę Głogówek

	Korytarz ekologiczny	
	Dolina Osobłogi	Dolina Straduni
Powierzchni [km ²]	33,2	19,5
Lasy [%]	9,4	6,1

	Korytarz ekologiczny	
	Dolina Osobłogi	Dolina Straduni
Zadrzewienia [%]	6,8	2,3
Łąki i pastwiska [%]	22,2	28,6
Wody powierzchniowe [%]	3,3	0,3
Grunty orne [%]	57,8	62,5
Tereny zabudowane [%]	0,5	0,2

Źródło: Badora K., Rosik-Dulewska C.: Korytarze ekologiczne województwa opolskiego i ich rola w optymalizacji struktury wieloprzestrzennego systemu obszarów chronionych tego województwa, W: Prace i Studia Geograficzne 2010, T. 44.

W korytarzach ekologicznych Opolszczyzny występują wszystkie charakterystyczne dla województwa typy zbiorowisk łąkowych i pastwiskowych, co korzystnie wpływa na zachowanie wysokiej bioróżnorodności florystycznej i faunistycznej tych typów biocenoz. Wydłużony charakter dolin rzecznych sprzyja migracji gatunków roślin i zwierząt zbiorowisk łąkowo-pastwiskowych.

Dolina Osobłogi posiada dobrze wykształcone kompleksy starorzeczy. Natomiast dolina Straduni posiada jeden z najmniejszych udziałów wód powierzchniowych, spowodowany przeprowadzeniem na dużą skalę regulacji stosunków wodnych i wyprostowaniem koryt rzecznych.

Gatunki roślin

Według podziału geobotanicznego Polski obszar gminy Głogówek należy do państwa - Holoarktyki, obszaru Euro-syberyjskiego, prowincji Niżowo-wyżynnej działu Bałtyckiego pasa Kotlin Podgórskich: Płaskowyż Głubczycki i Kotliny Raciborska. Elementy geograficzne flory: eurosyberyjski – marzanka wonna *Galium odoratum* i goździk pyszny *Dianthus superbus*, środkowoeuropejski – gwiazdnica wielkokwiatowa *Stellaria holostea*, atlantycki – tojeść gajowa *Lysimachia nemorum* – 2 stanowiska, subpontyjski – ostrożeń siwy *Crisium canum* świadczą, o dużym potencjalnym zróżnicowaniu florystycznym gminy, której uwarunkowania terenowe i warunki klimatyczne umożliwiają rozwój roślin z różnych krain geograficznych. Potencjalna roślinność naturalna gminy to grądy środkowoeuropejskie *Galio-Carpinetum* odmiany śląsko-wielkopolskiej, formy podgórskiej serii żyznej, obejmujące cały omawiany obszar, poza dolinami rzek: Osobłogi, gdzie dominują łągi jesionowo-wiązowe *Ficario* – *Ulmum typicum* i Straduni, gdzie przeważają łągi olszowe i jesionowo-olszowe *Alno-Padion*.

Według krain i dzielnic przyrodniczo-leśnych L. Mroczkiewicza obszar gminy Głogówek zaliczany jest do krainy Śląska, dzielnic Kotliny Opolskiej. Biorąc pod uwagę żyzność i wilgotność siedliska istniejące na obszarze gminy enklawy leśne obejmują las mieszany świeży i las świeży. Dominującymi gatunkami lasotwórczymi są w dolinie Osobłogi olsza *Alnus glutinosa* i dąb *Quercus robur*, w dolinie Straduni olsza, dąb i świerk *Picea excelsa*. Odnotowuje się również stanowiska klonu – jawora *Acer*

pseudoptatanus, buka zwyczajnego *Fagus sylvatica* i jesionu wyniosłego *Fraxinus excelsior*, które zazwyczaj są gatunkami domieszkowymi.

Na podstawie danych zgromadzonych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Opolu wynika, że na terenie gminy Głogówek występuje 13 do tej pory zinwentaryzowanych, następujących gatunków roślin naczyniowych:

- Bluszcz pospolity *Hedera helix* – brak ochrony gatunkowej,
- Cieszynianka wiosenna *Hacquetia epipactis* – ścisła ochrona gatunkowa,
- Kokorycz pusta *Corydalis cava* – brak ochrony gatunkowej,
- Listera jajowata *Listera ovata* – częściowa ochrona gatunkowa,
- Łuskiewnik różowy *Lathraea squamaria* – brak ochrony gatunkowej,
- Obrazki alpejskie *Arum alpinum* – częściowa ochrona gatunkowa,
- Paprotnik kolczysty *Polystichum aculeatum* – ścisła ochrona gatunkowa,
- Pierwiosnek (Pierwiosnka) lekarski *Primula veris* – brak ochrony gatunkowej,
- Śnieżyczka przebiśnieg *Galanthus nivalis* – częściowa ochrona gatunkowa,
- Złocień łąkowy *Gagea pratensis* – brak ochrony gatunkowej,
- Goździk pyszny *Dianthus superbus* – ścisła ochrona gatunkowa,
- Jarząb brekinia *Sorbus torminalis* – ścisła ochrona gatunkowa,
- Pierwiosnek (Pierwiosnka) wyniosły *Primula elatior* – częściowa ochrona gatunkowa.

Na podstawie opracowanej w 2009 r. „Waloryzacji chronionych i zagrożonych grzybów województwa opolskiego wraz z propozycją programu czynnej i biernej ochrony” na terenie gminy Głogówek stwierdzono występowanie 1 gatunku grzyba: Ozorek dębowy *Fistulina hepatica*, który jest objęty ochroną gatunkową.

Gatunki zwierząt

Fauna gminy Głogówek składa się z gatunków należących do różnych elementów geograficznych. Największy udział mają w niej gatunki borealne, europejsko-syberyjskie oraz środkowo-europejskie. Wśród bezkręgowców najliczniej reprezentowane są owady, występujące we wszystkich środowiskach. Obok gatunków pożytecznych lub obojętnych znajduje się spora liczba szkodników lasów, łąk, pól uprawnych, ogrodów i sadów. Spośród owadów na uwagę zasługują przede wszystkim gatunki ustawowo chronione. Należą do nich kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*, którego liczne okazy spotykamy na starych dębach w Głogówku, trzmiele *Bombus* obserwowane na całym terenie oraz biegacze *Carabus* i tęczniki *Calosoma* bytujące przeważnie w siedliskach leśnych.

Stosunkowo licznie reprezentowane są pajęczaki. Do bardziej pospolitych należą między innymi: tygrzyk paskowany *Agriope bruennicci*, pająk krzyżak *Araneus diadematus*, pająk nakrzewnik *Agelena labyrinthica*, pająk omatnik *Theridium ovatum* i poskosz krasny *Eresus niger*. Przedstawicielami skorupiaków są tu przede wszystkim drobne wioślarki *Cladocera* i widłonogi *Copepoda*, natomiast z gatunków większych zwraca uwagę rak rzeczny *Astacus fluviatilis* obserwowany w Osobłodze. Spośród mięczaków stosunkowo często występują pomrów wielki *Limax maximus*, pomrów czarniawy *Limax cinereo-niger* i ślimak winniczek *Helix pomatia*. Wymienione gatunki należą do fauny lądowej, żyjąc najczęściej w lasach, ogrodach i parkach.

Licznie występują na omawianym terenie płazy. Płazy bezogonowe reprezentowane są m.in. przez: grzebieszkę ziemną *Pelobates fuscus*, ropuchę szarą *Bufo bufo*, ropuchę zieloną *Bufo viridis*, rzekotkę drzewną *Hyla arborea*, żabę wodną *Rana esculenta*, żabę jeziorkową *Rana lessonae*, żabę moczarową *Rana terrestris*, żabę trawną *Rana temporaria* oraz bardzo rzadko występującą żabę śmieszkę *Rana ridibunda*. Stanowiska tego ostatniego gatunku znajdują się w niewielkiej odległości od granic gminy w Prudniku, w wyrobiskach poeksploatacyjnych i należą do nielicznych w kraju.

Do gadów częściej pojawiających się na omawianym obszarze zaliczamy padalca zwyczajnego *Anguis fragilis*, jaszczurkę zwinkę *Lacerta agilis*, jaszczurkę żyworodną *Lacerta vivipara* i zaskrońca zwyczajnego *Natrix natrix*.

Do kręgowców bytujących we wszystkich środowiskach lądowych należą ptaki. Jest to grupa, spośród której część gatunków przystosowała się nawet do siedlisk wybitnie antropogenicznych. Do częściej występujących w gminie należą min: bocian biały *Ciconia ciconia*, myszołów zwyczajny *Buteo buteo*, kuropatwa polna *Perdix perdix*, czajka zwyczajna *Vanellus vanellus*, sierpówka *Streptopelia decaocto*, kukułka *Cuculus conor*, sowa pójdzka *Athene noctua*, krętogłów *Jynx torquilla*, wilga *Oriolus oriolus*, szpak *Sturnus vulgaris*, kos *Turdus merula*, drozd śpiewak *Turdus philomelos* i sikora bogatka *Parus major*.

Ssaki reprezentowane są przez nieliczne gatunki. Występuje tu min. kret *Talpa europaea*, jeż zachodni *Erinaceus europaeus*, ryjówka aksamitna *Sorex araneus*, karlik malutki *Pipistrellus pipistrellus*, gacek wielkouch *Plecotus auritus*, zając szarak *Lepus europeus*, wiewiórka *Sciurus vulgaris*, mysz zaroślowa *Apodemus silvaticus*, mysz leśna *Apodemus flavicollis*, lis *Vulpes vulpes*, kuna domowa *Martes foina* i sarna *Capreolus capreolus*. Coraz liczniej pojawia się jeden z największych ssaków jeleni *Cervus elaphus*. Ssaki należą niestety do zwierząt najbardziej zagrożonych przez działalność człowieka i dlatego zasięg większości z nich ulega sukcesywnemu zmniejszaniu.

Na podstawie danych zgromadzonych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Opolu wynika, że na terenie gminy Głogówek występują następujące gatunki zwierząt szczególnie cennych przyrodniczo:

1. Owady

- Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar* (motyle) – ścisła ochrona gatunkowa,
- Modraszek nausitous *Maculinea nausithous* (motyle) – ścisła ochrona gatunkowa,
- Pachnica dębowa *Osmoderma eremita* (chrząszcze) – ścisła ochrona gatunkowa,
- Kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo* (chrząszcze) – ścisła ochrona gatunkowa.

2. Ryby

- Śliz pospolity *Barbatula barbatula* – częściowa ochrona ścisła. Posiada także siedlisko

3. Ssaki

- Wydra *Lutra* – częściowa ochrona ścisła.

Siedliska przyrodnicze

Systematyczne badania siedlisk prowadzone na obszarze miasta Głogówka przez P. Szotkowskiego (1987, 1989, 1993) pozwoliły mu wyróżnić:

1. Siedliska naturalne (ok. 117 ha tj. 5% powierzchni miasta Głogówek) obejmujące łąsy i zagajniki (las Olszynka, las Leśniki, las Bażantka, zagajniki na zboczach i w dolinie Osobłogi) oraz tereny nadwodne: dolina Osobłogi, Młynówki, stawy w cegielni Winiary, byłej żwirowni „Rzepcze”, pod Oraczami, Głogowcem, głębokie rowy odwadniające na łąkach i pod Głogowcem i Oraczami.

2. Siedliska półnaturalne (ok. 302 ha tj. 14% powierzchni miasta Głogówek) obejmujące parki, łąki wilgotne i pastwiska (w dolinie Osobłogi, z których tylko niewielkie fragmenty łąk w obrębie lasu Bażantka i Olszynka mają charakter łąk kwaśnych), nadrzecza (wzdłuż rzeki Osobłogi i Młynówki, brzegi stawów i głębokich rowów odwadniających na łąkach), suche murawy na zboczach (wzdłuż doliny Osobłogi od strony miasta – Winiarami, Oraczami, Głogowcem oraz za lasem Bażantka).

3. Siedliska ruderalne (ok. 266 ha tj. 10% powierzchni w mieście Głogówek) obejmujące tereny kolejowe, place i ulice, przydroża, przychacia i przyptocia, mury zabudowań miejskich i wiejskich, rumowiska, cmentarze, skwery i zieleńce, zsypaniska śmieci, tereny przemysłowe.

4. Siedliska segetalne (ok. 1541 ha tj. 71% powierzchni miasta Głogówek) obejmujące pola uprawne oraz ogrody i sady.

Na badanym obszarze miasta Głogówka (2207 ha) zanotowano 954 gatunki i niższych taksonomów (42% flory Polski), które należą do 431 rodzajów i 101 rodzin. Najliczniejszymi rodzinami są: Compositae – 107 gatunków, Gramineae – 73, Rosaceae – 72, Papilionaceae – 52, Labiatae – 41, a wśród rodzajów: Carex – 21 gatunków, Vicia – 14, Veronica – 13, Chenopodium – 12, Trifolium – 12, itp. We florze Głogówka natrafiono na dwa nowe gatunki dla flory Śląska (*Glycine max*, *Scutellaria eltissima*). Najbogatszymi siedliskami w gatunki są siedliska ruderalne (628 gatunków), siedliska półnaturalne (600 gatunków) i siedliska naturalne (291 gatunków). Ubogimi w gatunki są siedliska segetalne (345 gatunków), a zwłaszcza pola uprawne (143 gatunki) oraz wody (42 gatunki).

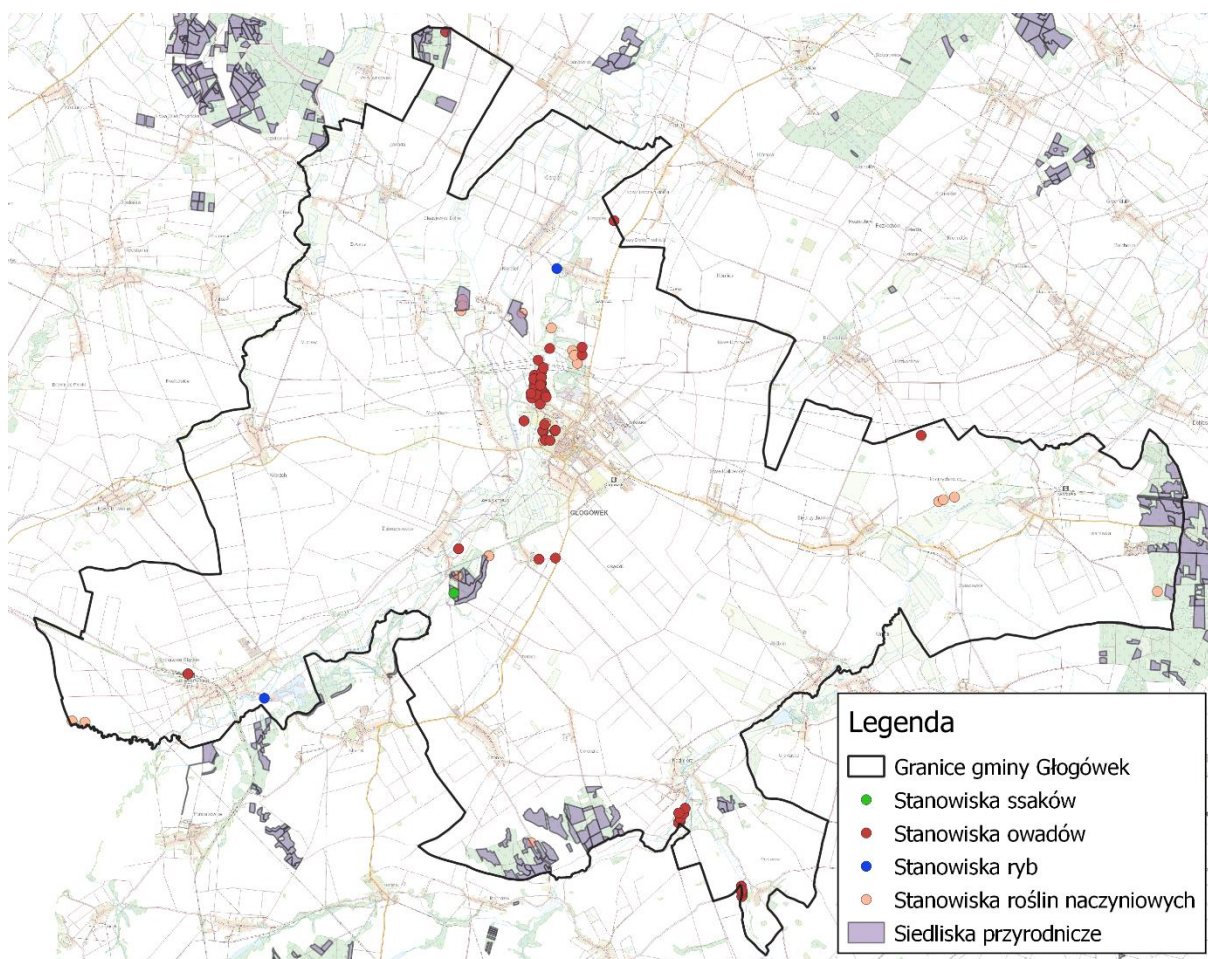
Na podstawie danych zgromadzonych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Opolu wynika, że na terenie gminy Głogówek zinwentaryzowano następujące, szczególnie cenne przyrodniczo, siedliska przyrodnicze:

- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe – siedlisko priorytetowe zgodnie „Rozporządzeniem w sprawie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000”,
- 91F0 Łęgowe asy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*),
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)¹⁴.

---

¹⁴ Program ochrony środowiska dla Gminy Głogówek na lata 2021-2024, Głogówek 2021. Dane z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Opolu.

Rysunek 11 Usytuowanie cennych przyrodniczo gatunków zwierząt i roślin oraz siedlisk na terenie gminy Głogówek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Opolu

VII.8. Krajobraz

Krajobraz gminy Głogówek ma charakter równinny w północnej jej części w obszarze Kotliny Raciborskiej i Równiny Niemodlińskiej oraz charakter pagórkowaty w południowej jej części w obszarze Płaskowyżu Głubczyckiego. Północna część gminy charakteryzuje się mało urozmaiconą rzeźbą terenu: płaskorówninną, niskopagórkowatą i niskofalistą. Spadki terenu nie przekraczają tu przeważnie 0,5%, z wyjątkiem dolin rzecznych, gdzie dochodzą do 10%. Elementami ożywiającymi krajobraz są łagodnie wcięta, płaska dolina Straduni oraz silnie wcięta zachodnią krawędzią dolina Osobłogi. Rzeźba terenu położonego w obrębie Płaskowyżu Głubczyckiego (200 – 220 m n.p.m.) jest bardziej urozmaicona i zmienia się na falistą, pagórkowatą, wysokofalistą, rzadziej wzgórzowa. Pagórki są zazwyczaj rozległe, płaskie lub słabo zaokrąglone i opadają ku otaczającym je dolinom wyraźnymi zboczami. Cechą

charakterystyczną tego terenu jest jego rozczłonkowanie przez szereg suchych dolin, wciętych głęboko w utwory lessowate¹⁵.

VIII. Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030 wyznacza cele, kierunki interwencji i działania, które są zadaniami zarówno o charakterze inwestycyjnym i nie inwestycyjnym (organizacyjno-edukacyjne), które ujmują ogół potrzeb wynikających z rozwoju społeczno-gospodarczego oraz rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, społecznej, funkcjonalno-przestrzennej itp.

Niektóre zadania wyznaczone w projekcie Strategii mogą kwalifikować się jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839), dla których konieczne może być przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko na zasadach określonych w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r., poz. 1029).

W ramach powyższej procedury prowadzona będzie wówczas szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ocena oddziaływania na środowisko na etapie sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko jest utrudniona, a czasami wręcz niemożliwa. Strategia zawiera zadania zgłoszone przez samorząd gminy, których realizacja przewidziana jest w perspektywie lat 2023-2030. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu Strategii Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2022-2030 na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie bezpośrednie (B) pośrednie (P), wtórne (W), skumulowane (Sk), stałe/długoterminowe (S), chwilowe/krótkoterminowe (Ch), pozytywne,

---

¹⁵ Badora K., Badora K.: Waloryzacja krajobrazu naturalnego województwa opolskiego wraz z programem czynnej i biernej ochrony, Opole 2006.

negatywne i neutralne na powierzchnię ziemi i krajobraz, wody, różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, krajobraz kulturowy i zabytki, ludzi i dobra materialne wykorzystując metodę macierzy interakcji.

W przypadku gminy Głogówek istnieje niewielkie prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić, iż stopień, zakres oraz skutek oddziaływania (negatywny, pozytywny, neutralny) będzie mógł zostać oceniony z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od ich rodzaju może zostać nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania, z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030 jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Strategia określa jedynie konieczność ich realizacji w celu poprawy jakości różnych komponentów funkcjonowania gminy oraz wdrażania zaleceń dokumentów wyższego szczebla. W związku z powyższym, efekty poszczególnych zadań mogą być przewidziane tylko w ograniczonym zakresie. Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030 przewiduje szereg działań edukacyjno-promocyjnych. Wyznaczone działania edukacyjne mają głównie charakter organizacyjny i informacyjny. Potrzeba prowadzenia ciągłej edukacji szczególnie z zakresu ekologii społeczeństwa wynika z ciągle zmieniających się przepisów ochrony środowiska oraz powstawania nowych zagrożeń i problemów przyrodniczych. Edukacja jest elementem wspierającym – opisuje, informuje i wyjaśnia zagadnienia, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia założonego efektu ekologicznego i spełnienia odpowiednich standardów ochrony środowiska. Dlatego większość wyznaczonych zadań z zakresu edukacji odznacza się pośrednim, stałym i pozytywnym wpływem na poszczególne komponenty ochrony środowiska, stąd zrezygnowano w dalszej części z interpretacji tego zagadnienia w ramach poszczególnych grup oddziaływań. Podobna sytuacja dotyczy działań polegających na aktualizacji dokumentów planistycznych (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) o zapisy sprzyjające osiągnięciu lepszych standardów środowiskowych.

Poniższa tabela przedstawia ocenę i analizę oddziaływania na poszczególne elementy środowisko działań zaplanowanych do realizacji w ramach projektu Strategii Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030.

LEGENDA:

	Potencjalne pozytywne oddziaływanie
	Potencjalne neutralne oddziaływanie
	Potencjalne negatywne oddziaływanie

B	Bezpośrednie
P	Pośrednie
S	Stałe
Ch	Chwilowe
W	Wtórne
Sk	Skumulowane

Tabela 14 Ocena oddziaływania na środowisko działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu Strategii Rozwoju Gminy Głogówek

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
CEL STRATEGICZNY 1: Podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez prowadzenie efektywnej polityki społecznej oraz rozwój oferty usług publicznych														
KIERUNEK DZIAŁANIA 1: Prowadzenie efektywnej polityki społecznej i podnoszenie jakości usług publicznych														
1.	Budowanie spójnej i kompleksowej polityki społecznej			B, S										
2.	Rozwój usług opiekuńczo-wychowawczych poprzez rozbudowę przedszkoli i żłobków oraz rozszerzenie ich oferty			B, S										
3.	Opracowanie i realizacja wieloletniego planu rozwoju i modernizacji placówek oświatowych w gminie Głogówek			B, S										
4.	Modernizacja i doposażenie placówek szkół podstawowych w nowoczesne pomoce dydaktyczne			B, S										
5.	Rozwój oferty szkół poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych – rozwijających zainteresowania i wyrównawczych w celu wyrównania szans edukacyjnych uczniów z wszystkich miejscowości gminy			B, S										
6.	Realizacja programów profilaktycznych z zakresu zdrowia i zdrowia psychicznego, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży i seniorów			B, S										

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
7.	Rozwój usług opiekuńczych dostosowanych do potrzeb starszych i chorych mieszkańców gminy oraz członków ich rodzin, godzących życie zawodowe z opieką nad osobą chorą i/lub niesamodzielną			B, S										
8.	Podjęcie działań na rzecz opracowania koncepcji, a następnie utworzenia centrum opiekuńczo-leczniczego dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami, świadczącego usługi opieki całodobowej (Dom Seniora)			B, S										
9.	Deinstytucjonalizacja usług społecznych, w tym szczególności usług opiekuńczych i wspierających			B, S										
10.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, negatywnym zjawiskom społecznym i wykluczeniu społecznemu			B, S										
11.	Podjęcie działań i wspieranie inicjatyw służących budowaniu tożsamości lokalnej i przywiązania mieszkańców do gminy			B, S										
12.	Zwiększanie integracji społecznej poprzez realizację wspólnych projektów między poszczególnymi sołectwami			B, S										

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
13.	Budowa tożsamości lokalnej w oparciu o lokalne zasoby i zidentyfikowane mocne strony gminy			B, S										
KIERUNEK DZIAŁANIA 2: Rozwój oferty kulturalnej i infrastruktury sportowo-rekreacyjnej														
14.	Opracowanie corocznego kalendarza imprez kulturalnych i sportowych			W, S										
15.	Przygotowanie programu imprez towarzyszących obchodom 750-lecia otrzymania przez Głogówek praw miejskich			W, S										
16.	Organizacja cyklicznych imprez uwzględniających elementy budujące tożsamość lokalną i markę gminy, promujących jej szczególne uwarunkowania historyczne i dziedzictwo kulturowe			B, S										
17.	Rozwój oferty kulturalnej i rekreacyjnej zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami mieszkańców wszystkich grup wiekowych			B, S										
18.	Organizacja cyklicznych działań integracyjno-aktywizujących obejmujących elementy kultury i sportu, skierowanych do mieszkańców wszystkich grup wiekowych			B, S										

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
19.	Wsparcie organizacji pozarządowych prowadzących działalność z zakresu promocji i upowszechniania kultury			B, S										
20.	Efektywne pozyskiwanie środków zewnętrznych na rozwój infrastruktury i wyposażenie ośrodków kultury oraz organizację wydarzeń kulturalnych			W, S										
21.	Tworzenie miejsc spotkań dla młodzieży, wraz z organizacją warsztatów, kursów i innych zajęć rozwijających zainteresowania zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami tej grupy mieszkańców			B, S										
22.	Organizowanie różnych form letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży			B, S										
23.	Uporządkowanie i/lub zagospodarowanie terenów zielonych wraz z infrastrukturą wypoczynkową i rekreacyjną (np. place zabaw)		B, S	B, S	B, S	B, S								
24.	Rozbudowa i modernizacja ogólnodostępnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej			B, S										
25.	Przebudowa stadionu miejskiego w Głogówku			B, S								B, S		
				Ch								Ch		
26.	Budowa szatni sportowej w Twardawie			B, S	Ch	Ch	Ch				Ch	B, S	Ch	
				Ch								Ch		

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
27.	Modernizacja Hali Widowiskowo-Sportowej w Głogówku			B, S Ch			Ch		Ch			B, S Ch		
28.	Modernizacja strzelnicy w Głogówku			B, S Ch			Ch		Ch			B, S Ch		
29.	Budowa ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (m.in. wiaty, ławki, stacje ładowania rowerów elektrycznych)	P, S Ch	P, S Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	B, S Ch	B, S Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	B, S Ch	P, S	
CEL STRATEGICZNY 2: Wzmacnianie lokalnej gospodarki poprzez rozwój funkcji rolniczych i turystycznych gminy														
KIERUNEK DZIAŁANIA 3: Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości														
30.	Rozwój oferty usługowej w centrum Głogówka (rynek) poprzez wsparcie małych przedsiębiorców, zwłaszcza z branży usługowej, gastronomicznej i handlowej			B, S										
31.	Nawiązywanie partnerstwa z gminami krajowymi i zagranicznymi w celu dzielenia się doświadczeniem i budowania efektywnej współpracy z innymi samorządami			B, S										
32.	Nawiązywanie partnerstwa z instytucjami i organizacjami pozarządowymi oraz wzmacnianie prowadzonej współpracy			B, S										

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
33.	Wspieranie organizacji szkoleń, kursów i warsztatów rozwijających kompetencje uczestników rynku pracy			B, S										
34.	Promocja postawy przedsiębiorczej i samozatrudnienia oraz wspieranie mieszkańców w zakresie rozwoju działalności gospodarczej			B, S										
35.	Promocja pracy zdalnej i elastycznych form zatrudnienia			B, S										
36.	Wspieranie rozwoju bazy turystycznej – miejsc noclegowych, szlaków turystycznych, punktów gastronomicznych i usługowych w celu kreowania dogodnych warunków do tworzenia nowych miejsc pracy			B, S										
37.	Inicjowanie i prowadzenie współpracy ze szkołami wyższymi w celu wykorzystania potencjału gminy rolniczej, np. poprzez współpracę w celu organizacji zajęć plenerowych, utworzenie ogrodu botanicznego, itp.			B, S										
38.	Opracowanie katalogu zachęt dla inwestorów w postaci ulg i zwolnień od podatku			B, S										

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
KIERUNEK DZIAŁANIA 4: Wsparcie rolnictwa i przetwórstwa spożywczego jako wiodącej branży lokalnej gospodarki														
39.	Promocja przetwórstwa spożywczego, ze szczególnym uwzględnieniem lokalnych produktów rolnych i zwierzęcych			B, S										
40.	Wspieranie istniejących i powstających gospodarstw agroturystycznych oraz ich promocja			B, S										
41.	Wpieranie organizacji sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych poprzez organizację imprez promujących lokalnych producentów rolnych (np. targi)			B, S										
42.	Wspieranie inicjatyw zmierzających do modernizacji sektora rolniczego			B, S				W, S						
43.	Organizacja kampanii informacyjno-edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa w pracy na roli oraz prewencji chorób zakaźnych zwierząt hodowlanych			B, S										
KIERUNEK DZIAŁANIA 5: Wzmocnienie funkcji turystycznych gminy Głogówek														
44.	Kształtowanie pozytywnego wizerunku gminy i budowanie marki w oparciu o jej dziedzictwo historyczne i kulturowe			B, S										P, S

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
45.	Zabezpieczenie Zamku Oppersdorffów przed dalszą degradacją, jego modernizacja i przystosowanie do ruchu turystycznego		P, S	P, S	P, S		B, S	B, S	Ch			B, S		B, S
46.	Rewitalizacja zabytkowego parku miejskiego			P, S										B, S
47.	Renowacja zabytkowych kościołów na terenie gminy Głogówek			P, S										B, S
48.	Budowanie zestawu produktów lokalnych i katalogu unikalnych atrakcji turystycznych bazujących na potencjale dziedzictwa historycznego i kulturowego gminy			B, S										P, S
49.	Wspieranie rozwoju zaplecza kulturalnego na potrzeby lokalnych mieszkańców i turystów			B, S										
50.	Wspieranie rozwoju bazy noclegowej i gastronomicznej na terenie gminy poprzez inicjowanie i wspieranie współpracy podmiotów z branży turystycznej i okołoturystycznej			B, S										

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
51.	Opracowanie i udostępnianie materiałów promocyjnych pod względem turystycznym w formie tradycyjnej (m.in. wydawnictwa promocyjne, foldery, mapy, przewodniki) i elektronicznej (ebooki, audiobooki, działalność w mediach społecznościowych)			B, S										
52.	Zaprojektowanie i przygotowanie szlaków pieszo-rowerowych umożliwiających sprawne zwiedzanie gminy, wraz z ich doposażeniem w małą architekturę i tablice informacyjno-edukacyjne prezentujące walory kulturowe gminy	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	B, S	B, S	B, S	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S
		Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch		
53.	Budowa systemu zintegrowanej informacji turystycznej wraz z instalacją informatorów turystycznych w przestrzeniach publicznych			B, S								B, S		
CEL STRATEGICZNY 3: Zrównoważony rozwój przestrzenny gminy z zachowaniem wysokiej jakości środowiska przyrodniczego														
KIERUNEK DZIAŁANIA 6: Rozwój sieci komunikacyjnej gminy Głogówek														
54.	Stworzenie zwartego systemu ścieżek pieszo-rowerowych ułatwiającego przemieszczanie się po terenie całej gminy	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	B, S	B, S	B, S	P, S	P, S	B, S	P, S	
		Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch		

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
55.	Współpraca z sąsiednimi gminami w projektowaniu zintegrowanej sieci połączeń pieszo-rowerowych	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	
56.	Rozbudowa sieci dróg gminnych i systematyczna poprawa ich stanu technicznego	Ch	P, S	B, S	P, S	P, S	B, S	P, S	B, S	P, S	B, S	B, S	P, S	P, S
			Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch		
57.	Realizacja zadań związanych z budową obwodnic gminy Głogówek w ciągu dróg wojewódzkich i krajowych	Ch	P, S	B, S	P, S	P, S	B, S	P, S	B, S	P, S	B, S	B, S	P, S	
			Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch		
58.	Zapewnienie bezpieczeństwa na drogach i chodnikach na terenie gminy poprzez budowę nowych lub modernizację istniejących dróg, chodników i ścieżek rowerowych, ich właściwe utrzymanie i zarządzanie nimi	Ch	P, S	B, S	P, S	P, S	B, S	P, S	B, S	P, S	B, S	B, S	P, S	P, S
			Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch		
59.	Współpraca z Wydziałem Drogownictwa Starostwa Powiatowego w Prudniku w zakresie inwestycji i remontów na drogach powiatowych	Ch	P, S	B, S	P, S	P, S	B, S	P, S	B, S	P, S	B, S	B, S	P, S	P, S
			Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch		
60.	Rozwój wewnątrzgminnego transportu publicznego uwzględniającego połączenia między wszystkimi miejscowościami gminy			B, S			B, S	B, S	B, S					

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
61.	Współpraca z prywatnymi przewoźnikami w celu dostosowania oferty transportowej do potrzeb mieszkańców (częstotliwość kursowania, przebieg tras, itp.)			B, S			B, S	B, S	B, S					
KIERUNEK DZIAŁANIA 7: Rozwój infrastruktury technicznej														
62.	Termomodernizacja budynków i poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej		P, S	B, S	P, S	P, S	B, S	P, S	Ch	P, S	P, S	P, S	W, S	
			Ch	Ch		Ch					Ch			
63.	Kompleksowe modernizacje pomieszczeń budynków szkół podstawowych oraz przedszkoli			B, S										
64.	Rozwijanie sprawnej, wydajnej i zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej poprzez komplementarną rozbudowę i modernizację sieci kanalizacyjnej i sieci wodociągowej wraz z urządzeniami wodno-kanalizacyjnymi		P, S	B, S	P, S	P, S			Ch	B, S	P, S	P, S	P, S	
			Ch	Ch	Ch	Ch					Ch	Ch		
65.	Rozwój gospodarki opartej na OZE poprzez wsparcie procesu wdrażania OZE w gospodarstwach indywidualnych oraz obiektach użyteczności publicznej			B, S	P, S	P, S	B, S	P, S	Ch		P, S	P, S	B, S	
66.	Rewitalizacja zdegradowanego budynku niedoszłego szpitala w Głogówku – jego modernizacja i przystosowanie do pełnienia funkcji społecznych			W, S			Ch		Ch			B, S		
												Ch		

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
KIERUNEK DZIAŁANIA 8: Ochrona środowiska i wzmacnianie odporności gminy na zmiany klimatu														
67.	Przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatycznych (np. suszy, powodziom) poprzez budowę i utrzymanie zbiorników retencyjnych		P, S Ch	B, S	P, S Ch	P, S Ch		B, S	Ch	B, S Ch	B, S Ch	B, S Ch	P, S	
68.	Podejmowanie działań na rzecz budowy przeciwpowodziowego polderu na rzece Osobłoga w Raclawicach Śląskich		P, S Ch	B, S	P, S Ch	P, S Ch		B, S	Ch	B, S Ch	B, S Ch	B, S Ch	P, S	
69.	Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych z zakresu edukacji ekologicznej i kształtowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców, m.in. poprzez promocję oszczędzania wody i informowanie o szkodliwości wykorzystania do ogrzewania wyrobów do tego niewłaściwych	W, S	W, S	B, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	
70.	Wsparcie działań środowiskowych w gospodarstwach rolnych oraz prywatnych m.in. w zakresie usuwania azbestu i odpadów z działalności rolniczej (np. folie)			B, S						P, S	P, S	P, S		
71.	Promocja przestrzegania zasad Dobrej Praktyki Rolniczej, m.in. stosowania nieszkodliwych nawozów i środków ochrony roślin oraz ich odpowiedniego składowania w pobliżu cieków wodnych		B, S	B, S	B, S	B, S	B, S			B, S	B, S	B, S	B, S	

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
KIERUNEK DZIAŁANIA 9: Prowadzenie efektywnej polityki przestrzennej														
72.	Monitorowanie, a w razie potrzeby aktualizacja polityki przestrzennej gminy (zapisy Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Gminy Głogówek oraz planów miejscowych)	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S
73.	Opracowywanie i uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w celu efektywnego wykorzystania dostępnej przestrzeni i zachowania ładu przestrzennego	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S	W, S
74.	Poprawa standardu i dostępności przestrzeni publicznych, eliminacja barier architektonicznych utrudniających funkcjonowanie osób ze szczególnymi potrzebami (w tym m.in. osób starszych i osób z niepełnosprawnościami)			B, S								B, S		
75.	Estetyzacja przestrzeni publicznych wraz z pielęgnacją i utrzymaniem terenów zieleni	B, S	B, S	P, S	B, S	B, S	B, S	B, S		B, S	B, S	B, S	B, S	B, S
76.	Podnoszenie jakości istniejących terenów zielonych i parkowych, pielęgnowanie zieleni, uzupełnienie przestrzeni o elementy małej architektury	B, S	B, S	P, S	B, S	B, S	B, S	B, S		B, S	B, S	B, S	B, S	B, S

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
77.	Kontrolowany, harmonijny rozwój zabudowy mieszkaniowej, z zachowaniem spójności z rozwojem infrastruktury podstawowej	W, S	W, S	B, S	W, S	W, S	W, S	W, S		W, S	W, S	W, S		
78.	Uzbrajanie terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe w podstawową infrastrukturę sieciową		P, S	B, S	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	B, S	B, S	Ch	
			Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch		
79.	Prowadzenie aktywnej polityki przestrzennej		W, S	B, S	W, S	W, S	W, S	W, S		W, S	W, S	W, S		W, S
80.	Wsparcie mieszkańców w zakresie wymiany nieefektywnych indywidualnych źródeł ciepła		P, S	B, S	B, S	B, S	B, S	B, S					B, S	
81.	Podejmowanie działań ukierunkowanych na wpisanie architektonicznych zasobów gminy na listę zabytków			W, S										B, S

IX. Przewidywane oddziaływanie działań zawartych w Strategii Rozwoju Gminy Głogówek na wybrane elementy środowiska

IX.1. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko

Przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określone zostały w §3 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r., poz. 1839). Spośród nich do realizacji wyznaczono m.in:

1. Rozbudowa sieci dróg gminnych i systematyczna poprawa ich stanu technicznego.
2. Realizacja zadań związanych z budową obwodnic gminy Głogówek w ciągu dróg wojewódzkich i krajowych.
3. Współpraca z Wydziałem Drogownictwa Starostwa Powiatowego w Prudniku w zakresie inwestycji i remontów na drogach powiatowych.
4. Rozwijanie sprawnej, wydajnej i zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej poprzez komplementarną rozbudowę i modernizację sieci kanalizacyjnej i sieci wodociągowej wraz z urządzeniami wodno-kanalizacyjnymi.
5. Przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatycznych (np. suszy, powodziom) poprzez budowę i utrzymanie zbiorników retencyjnych.
6. Podejmowanie działań na rzecz budowy przeciwpowodziowego polderu na rzece Osobłoga w Raclawicach Śląskich.

Przedstawione powyżej przedsięwzięcia będą miały charakter lokalny, tzn. będą one terytorialnie realizowane w obrębie jednej gminy. W związku z powyższym przedsięwzięcia te charakteryzować się będą ograniczonym przestrzennie oddziaływaniem na środowisko. Ponadto, w przypadku takich przedsięwzięć, jak budowa sieci kanalizacji sanitarnej czy sieci wodociągowej, główne oddziaływanie na środowisko występuje w fazie realizacji przedsięwzięcia i ma ono również czasowo ograniczony charakter. Zadania inwestycyjne są zazwyczaj realizowane w obrębie terenów zmienionych antropogenicznie, tj. w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy.

Oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnej można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależy będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach, których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować

dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy przedsięwzięcie zostanie zakwalifikowane jako wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko.

W konsekwencji realizacja powyższych przedsięwzięć skutkować będzie poprawą stanu środowiska na danym terenie. Ponadto ich realizacja:

- posiada związek z rozwiązywaniem problemów ochrony środowiska na terenie gminy;
- służy wspieraniu zrównoważonego rozwoju;
- służy wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska.

Nie wydano dotąd decyzji środowiskowych dla wskazanych w Strategii inwestycji. Przedsięwzięcia są na etapie planowania i nie posiadają opracowanej dokumentacji. Szacunkową lokalizację planowanych zadań przedstawiono na rysunku 5 w rozdz. V.4.

Starostwo Powiatowe w Prudniku w latach 2023-2030 będzie realizować zadanie polegające na wykonaniu dokumentacji projektowej oraz budowie zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa z rozbudową drogi powiatowej nr 18370 relacji Dobra – Rzepce w miejscowości Kierpień”. Inwestycja nie przekroczy 1 km. W związku z tym nie ma potrzeby przeprowadzenia prognozy oddziaływania na środowisko.

Dla zadania „Budowa obwodnicy miejscowości Głogówek w ciągu drogi wojewódzkiej nr 416” dotychczas nie został złożony wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia. Stąd też nie została również przedłożona Karta Informacyjna Przedsięwzięcia. Natomiast lokalizacja korytarza obwodnicy zostanie określona po konsultacjach społecznych w tej sprawie, a usankcjonowana formalno-prawnie zostanie decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia. Ostateczny dokładny przebieg obwodnicy zostanie ustalony w toku prac projektowych i usankcjonowany decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. Wynika to z faktu, iż Jednostka Projektująca wyłoniona w drodze procedury przetargowej, w trakcie prac projektowych, z powodu okoliczności nie znanych w chwili obecnej, będzie zmuszona do korekty korytarza obwodnicy wyznaczonego w procedurze środowiskowej.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach planuje zadanie „Budowa zbiornika Raclawice Śląskie”, które zostało ujęte w Programie Planowanych Inwestycji PGW WP. Jego koszty szacowane są obecnie na ponad 400 mln zł. Dla zadania nie została opracowana dokumentacja projektowa (brak ustalonej dokładnej lokalizacji), nie sporządzono również raportów oddziaływania inwestycji na środowisko. Realizacja zadania zostanie rozpoczęta w przypadku

uzyskania źródła finansowania. Nie planuje się budowy innych zbiorników retencyjnych na terenie gminy Głogówek.

Dla przedsięwzięcia „Przebudowa Zamku w Głogówku na centrum kulturalno-szkoleniowe” (wpisującego się w kierunek działań: Zabezpieczenie Zamku Oppersdorffów przed dalszą degradacją, jego modernizacja i przystosowanie do ruchu turystycznego) polegającego na przebudowie zamku wraz z pracami termomodernizacyjnymi i wymianą źródła ciepła z węglowego na gazowe z pompą ciepła, wydano opinię wskazującą, że inwestycja nie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i przeprowadzenia procedury oddziaływania na środowisko (pismo burmistrza Głogówka znak MKOŚ.6220.1.1.2020.EU z dnia 24.02.2020 r.) Przedsięwzięcie nie jest wprost uwzględnione w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

IX.2. Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000

Na terenie gminy Głogówek oraz w jej sąsiedztwie nie występują obszarowe formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000. Występują jedynie pomniki przyrody, a także stanowiska i siedliska chronionych gatunków zwierząt i roślin oraz korytarze ekologiczne.

Na etapie ogólnej oceny dokumentu nie jest możliwe dokonanie oceny poszczególnych elementów zaprojektowanych działań z punktu widzenia wpływu na środowisko, w związku z tym w Prognozie wskazano jedynie możliwość oddziaływania, które powinno być określone szczegółowo oraz być przedmiotem odpowiednich uzgodnień i decyzji administracyjnych na etapie przygotowania poszczególnych inwestycji. Potencjalne negatywne oddziaływanie mogą zostać zminimalizowane poprzez uwzględnione potrzeby przedmiotów ochrony oraz wdrożone działania minimalizujące.

Wszelkie działania podejmowane w zakresie gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej oraz zmierzające do poprawy jakości powietrza będą zdecydowanie pozytywnie wpływać na stan siedlisk i gatunków chronionych. Wszelkie działania określone w Strategii Rozwoju Gminy Głogówek, mają na celu poprawę środowiska naturalnego.

Dla działań w odniesieniu do gatunków objętych ochroną prawną, przed przystąpieniem do prac, konieczne jest uzyskanie odrębnego zezwolenia w trybie art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r., poz. 916). Działania inwestycyjne prowadzone na terenach objętych formami ochrony przyrody muszą być tak prowadzone, aby nie naruszać przedmiotu ich ochrony oraz nie wpływać znacząco negatywnie na integralność tych obszarów, nie powodować przerwania

integralności, ciągłości siedlisk, nie wprowadzać barier. Wszystkie plany i inwestycje, które nie będą wywierały istotnie negatywnego wpływu na obszary chronione, są dopuszczalne. Każde działanie, które powodowałoby znaczący negatywny wpływ musi uwzględniać konieczność przeprowadzenia działań mających zminimalizować to oddziaływanie.

Przedstawione przedsięwzięcia w głównej mierze realizowane będą w obrębie już istniejących obiektów infrastrukturalnych i budowlanych, w obszarach zabudowanych, o określonej antropopresji i ograniczonych zasobach przyrodniczych. W związku z tym ich potencjalny wpływ na siedliska chronionych gatunków będzie znacząco ograniczony.

Bezpośredni pozytywny wpływ na wszystkie stanowiska i siedliska chronionych gatunków będą miały zadania związane z ochroną powietrza, wody, powierzchni ziemi, bioróżnorodności oraz przeciwdziałaniem negatywnym skutkom zmian klimatycznych. Nastąpi poprawa stanu siedlisk pośrednio za sprawą działań związanych z podniesieniem jakości powietrza, wspierających efektywność oczyszczania ścieków, zapobieganiem wystąpienia suszy oraz zmierzających do podniesienia poziomu gospodarki odpadami.

Realizacja założeń projektu Strategii może wiązać się z wystąpieniem negatywnych oddziaływań, jednak będą one miały przeważnie charakter krótkoterminowy i chwilowy. Oddziaływania te będą polegały na emisji hałasu i spalin w związku z realizacją prac budowlanych, zagrożeniu zniszczenia lub zamurowywania siedlisk ptaków podczas termomodernizacji budynków, ograniczeniu powierzchni gleb w związku z prowadzeniem prac budowlanych, usuwaniu drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji, płoszeniu zwierząt w trakcie wykonywania prac.

Działania z zakresu termomodernizacji, a także montaż odnawialnych źródeł energii takich jak ogniwa fotowoltaiczne i kolektory solarne na budynkach, mogą potencjalnie stanowić zagrożenie dla chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. Dlatego przy tego typu pracach szczególną uwagę należy zwrócić na występowanie miejsc lęgowych jerzyków zwyczajnych (*Apus apus*) oraz wróbli (*Passer domesticus*) (objętych ścisłą ochroną gatunkową). W przypadku stwierdzenia stanowisk nietoperzy, należy prowadzić prace poza sezonem hibernacji (listopad – marzec). W przypadku stwierdzenia występowania miejsc lęgowych ptaków należy powstrzymać się od prowadzenia prac w sezonie lęgowym (od marca do sierpnia), aby nie doprowadzić do zniszczenia gniazd. Istotne jest również zamknięcie otwartych stropodachów ocieplonych materiałem sypkim i umieszczenie budek lęgowych w obrębie budynków. W obrębie obiektów, w których stwierdzono występowanie jerzyków konieczne jest wieszanie budek (skrzynek) lęgowych o specjalnej konstrukcji. Warto nadmienić, że prace prowadzone na budynkach, na których stwierdzono gniazdowanie jerzyków zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z 14 kwietnia 2004 r. wymagają zgody Regionalnego Dyrektora Ochrony

Środowiska. Zgodnie z ww. ustawą obowiązuje zakaz niszczenia siedlisk i ostoi ptaków chronionych, w związku z tym każdy przypadek podjęcia prac skutkujących ograniczeniem dostępu jeryzków do miejsc ich regularnego występowania i rozrodu należy kwalifikować, jako niszczenie miejsc lęgowych i schronień tego gatunku. Oznacza to, że prace tego rodzaju mogą być prowadzone wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia RDOŚ na odstępstwo od zakazu niszczenia siedlisk i ostoi ptaków. Planowane działanie może być realizowane przy zachowaniu przepisów odrębnych odnoszących się do ochrony środowiska i przyrody.

Projekt Strategii nie wskazuje dokładnych lokalizacji działań, w związku z powyższym analizę można przeprowadzić w oparciu o ogólne założenia. Należy pamiętać, że jeśli dojdzie do realizacji przedsięwzięć o określonym negatywnym znaczącym oddziaływaniu na środowisko, będą one poddane także odpowiedniej procedurze oceny oddziaływania oraz będą zgodne z aktami prawa miejscowego. Ponadto, zadania będą prowadzone mając na uwadze zasadę zrównoważonego rozwoju, w tym konieczność utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska.

Oddziaływanie na pomniki przyrody

W stosunku do pomników przyrody wprowadzane są zakazy zgodnie z art. 45 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2022 poz. 916) oraz indywidualnych aktów prawa miejscowego. Zakazuje się niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu, wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych, uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby, dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej, wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych, zmiany sposobu użytkowania ziemi, wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu, umieszczania tablic reklamowych. Realizacja dokumentu nie przewiduje znaczącego negatywnego oddziaływania na pomniki przyrody na terenie gminy Głogówek ze względu na brak zaplanowanych inwestycji w ich otoczeniu.

Oddziaływanie na rezerваты przyrody

Na terenie gminy Głogówek znajduje się 1 projektowany rezerwat przyrody. Rezerwat przyrody jest drugą po parku narodowym najwyższej rangi formą ochrony przyrody w Polsce. W rezerwach przyrody zabrania się:

- 1) budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody;

- 2) chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
- 3) polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
- 4) pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin oraz grzybów;
- 5) użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzenia, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
- 6) zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
- 7) pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
- 8) niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- 9) palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 10) prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- 11) stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
- 12) zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 13) połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;
- 14) ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 15) wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony, psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas oraz psów asystujących
- 16) wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora;
- 17) ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach stanowiących własność;
- 18) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku albo rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
- 19) zakłócania ciszy;
- 20) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez dyrektora;

- 21) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- 22) biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora;
- 23) prowadzenia badań naukowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 24) wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;
- 25) wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
- 26) organizacji imprez rekreacyjno-sportowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Zakazy nie dotyczą:

- 1) wykonywania zadań wynikających z planu ochrony lub zadań ochronnych;
- 2) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
- 3) wykonywania zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- 4) obszarów objętych ochroną krajobrazową w trakcie ich gospodarczego wykorzystywania przez jednostki organizacyjne, osoby prawne lub fizyczne oraz wykonywania prawa własności.

Pozytywne oddziaływanie na projektowany rezerwat przyrody w gminie będą miały wszystkie zadania dotyczące przeciwdziałania negatywnym skutkom zmian klimatycznych (np. suszy, powodziom), pielęgnowania i utrzymania terenów zielonych, promowania stosowania nieszkodliwych nawozów i środków ochrony roślin, kształtowania postaw proekologicznych wśród mieszkańców – wpłyną bezpośrednio pozytywnie na stan siedlisk i zamieszkujących ich organizmów, wspomagają zachowanie siedlisk gatunków chronionych, co jest głównym celem wyznaczania rezerwatów. Rozwój gospodarki wodno-ściekowej wpłynie na poprawę stanu i jakości wód oraz gleby, które przekładają się na stan/zdrowie roślin i zwierząt z nich korzystających.

Realizacja Strategii nie przewiduje znaczącego negatywnego oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, średnioterminowego, długoterminowego i stałego na projektowany rezerwat ze względu na brak zaplanowanych inwestycji w jego granicach.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380)

Określa ono zgodnie z paragrafem 6, 7 i 8 m.in. zakazy w stosunku do gatunków chronionych.

W stosunku do dziko wstępujących zwierząt, należących do gatunków objętych ochroną ścisłą oraz częściową, o których mowa w lp. 1-478 i 480-592 w załączniku nr 1 do rozporządzenia oraz w lp. 1-210 w załączniku nr 2 do rozporządzenia (w tym występujących na terenie gminy Głogówek: czerwończyk

nieparek, modraszek nausitous, pachnica dębowa, kozioróg dębosz, wydra, śliz pospolity), wprowadza się następujące zakazy:

- 1) umyślnego zabijania;
- 2) umyślnego okaleczania lub chwytania;
- 3) umyślnego niszczenia ich jaj lub form rozwojowych;
- 4) transportu;
- 5) chowu;
- 6) zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków;
- 7) niszczenia siedlisk lub ostroj, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania;
- 8) niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień;
- 9) umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień;
- 10) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub darowizny okazów gatunków;
- 11) wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków;
- 12) umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca;
- 13) umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.

W stosunku do dziko występujących zwierząt, oznaczonych symbolem (1) w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia (w tym: czerwończyk nieparek, modraszek nausitous, pachnica dębowa, kozioróg dębosz, wydra) wprowadza się dodatkowo zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia.

W stosunku do dziko występujących zwierząt, oznaczonych symbolem (2) w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia, wprowadza się dodatkowo zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących.

W stosunku do dziko występujących zwierząt, oznaczonych symbolem (3) w załączniku nr 1 do rozporządzenia, wprowadza się dodatkowo zakaz fotografowania, filmowania lub obserwacji, mogących powodować ich płoszenie lub niepokojenie.

W stosunku do innych niż dziko występujących zwierząt, należących do gatunków objętych ochroną ścisłą oraz częściową, o których mowa w lp. 1-478, 480-494, 496, 497 i 499-592 w załączniku nr 1 do rozporządzenia oraz w lp. 1-101 i 104-210 w załączniku nr 2 do rozporządzenia, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) umyślnego zabijania;
- 2) transportu;
- 3) chowu;
- 4) przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków;
- 5) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub darowizny okazów gatunków;
- 6) wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków;
- 7) umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.

W stosunku do dziko występujących ptaków należących do gatunków, o których mowa w lp. 479 w załączniku nr 1 do rozporządzenia, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) umyślnego zabijania;
- 2) umyślnego okaleczania lub chwytania;
- 3) umyślnego niszczenia ich jaj;
- 4) transportu;
- 5) zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków;
- 6) niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd;
- 7) zbywania, oferowania do sprzedaży lub wymiany okazów gatunków;
- 8) umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu był wychowu młodych.

W stosunku do dziko występujących zwierząt należących do gatunków, o których mowa w lp. 211 w załączniku nr 2 do rozporządzenia, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) transportu;
- 2) przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków;

zbywania, oferowania do sprzedaży lub wymiany okazów gatunków.

Kierunki działań określone w ramach Strategii Rozwoju Gminy Głogówek nie stoją w sprzeczności z ochroną gatunkową zwierząt. Rozwój gospodarki wodno-ściekowej wpłynie na poprawę stanu i jakości wód oraz gleby, które przekładają się na stan/zdrowie zwierząt z nich korzystających. Przeciwdziałania negatywnym skutkom zmian klimatycznych (np. suszy, powodziom), pielęgnowania i utrzymania terenów zielonych, promowania stosowania nieszkodliwych nawozów i środków ochrony roślin, kształtowania postaw proekologicznych wśród mieszkańców wpłyną bezpośrednio pozytywnie na stan siedlisk i zamieszkujących ich organizmów.

Oddziaływanie na korytarze ekologiczne

Podnoszenie jakości istniejących terenów zielonych, pielęgnowanie zieleni, pozwoli na zachowanie terenów zielonych z obecną florą, co stanowi podstawę utrzymania korytarzy ekologicznych w nie pogorszonej jakości. Przeciwdziałanie degradacji środowiska zmniejszy negatywne oddziaływanie na środowisko mogące destrukcyjnie działać na korytarze ekologiczne.

W celu zachowania ciągłości korytarzy w trakcie rozbudowy infrastruktury komunikacyjnej konieczne jest zastosowanie przejść dla zwierząt. Prace związane z budową i utrzymaniem zbiorników retencyjnych, budową przeciwpowodziowego polderu na rzece Osobłoga w Raclawicach Śląskich mogą chwilowo zakłócać spokój żyjących w nich organizmów, jednakże długofalowo zapewniają możliwości migracji w celu żerowania oraz rozmnażania. Żadne z potencjalnych zadań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii nie przerwie ciągłości korytarzy ekologicznych, zarówno lądowych jak i rzecznych.

Jedynie potencjalnie negatywne oddziaływanie na korytarze ekologiczne może wystąpić na etapie prac budowlanych, przez zastosowanie ciężkiego sprzętu. Jednakże wszelkie negatywne oddziaływania ustąpią z chwilą zakończenia prac budowlanych, a rezultat przedsięwzięcia nie będzie stanowił stałej przeszkody w migracji zwierząt.

W celu zminimalizowania ewentualnego oddziaływania na środowisko należy stosować zabezpieczenia i działania minimalizujące przeznaczone dla populacji ryb (np. przepusty, przepławki, prowadzenie prac poza terminami tarła). Należy także uwzględniać wariant lokalizacji, tak aby nie zajmować powierzchni siedlisk łąkowych oraz starorzeczy. W przypadku prowadzenia działań w pobliżu siedlisk płazów należy pamiętać o uwzględnieniu terminów poza okresem ich rozrodu oraz w przypadku projektowania dróg zapewnić odpowiednie przejścia. Prace należy prowadzić poza siedliskami tych gatunków, a także w okresie poza lęgowym. Na etapie planowania prac należy zwrócić także uwagę, aby nie zagrażały one gatunkom migrującym. Istotne będzie także zwrócenie uwagi na prowadzenie działań w taki sposób, aby zminimalizować ryzyko płoszenia ptaków (należy stosować technologie ograniczające hałas, w terminach, kiedy występują najmniejsze koncentracje ptaków migrujących). Istotne będzie także zachowanie roślinności przybrzeżnej oraz zadrzewień i zakrzaczeń, aby zapewnione były właściwe schronienia i siedliska zapewniające bazę pokarmową.

IX.3. Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta

Pozytywny oraz bezpośredni wpływ na środowisko przyrodnicze będą miały zadania związane z uporządkowaniem, zagospodarowaniem i pielęgnowaniem terenów zielonych. Utrzymywanie i ochrona wysokich walorów środowiska przyrodniczego, w tym walorów krajobrazowych powinno

przyczynić się do zwiększenia różnorodności gatunkowej i zapewnienia ciągłości korytarzy migracyjnych gatunków.

Realizacja zapisów Strategii Rozwoju Gminy Głogówek w przypadku typowych działań inwestycyjnych w zakresie budowy sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, budowy/przebudowy infrastruktury drogowej, gospodarki wodami, termomodernizacji budynków, rozbudowy i modernizacji obiektów sportowych, rozwój zabudowy mieszkaniowej może powodować wystąpienie negatywnych chwilowych oddziaływań na środowisko przyrodnicze. Oddziaływania te związane będą głównie z zajmowaniem terenów cennych przyrodniczo, stanowiących biotop roślin i zwierząt (długoterminowe) oraz z etapem realizacji budowy (krótkoterminowe). W efekcie realizacji przedsięwzięć proekologicznych powinno nastąpić zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń w wodach, glebie oraz powietrzu, co wpłynie korzystnie na warunki bytowania zwierząt i roślin. Dzięki utrzymaniu walorów przyrodniczych oraz powierzchni leśnych, pozytywne oddziaływania dotyczyć będą także klimatu oraz adaptacji do zmian klimatycznych.

Prace budowlane mogą wpływać bezpośrednio i negatywnie na bioróżnorodność poprzez: możliwe zniszczenie siedlisk roślin i zwierząt, zmiany stosunków gruntowo-wodnych, tworzenie barier w migracji zwierząt, zmianę warunków siedliskowych oraz wycinkę drzew i krzewów. Będą to jednak oddziaływania chwilowe. Prace budowlane, które byłyby prowadzone w okresie lęgowym mogą zaburzać biologię gniazdowania w poszczególnych miejscach. Dotyczy to zarówno niszczenia miejsc lęgowych i żerowisk jak i emisji hałasu oraz płoszenie przez ruch maszyn i ludzi. Możliwe jest też oddziaływanie w postaci bezpośrednich kolizji z pojazdami.

Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnej oraz sieci drogowej można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależą będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Szerokość strefy oddziaływania drogi na strukturę, skład i kluczowe procesy ekologiczne kształtujące dane siedlisko uzależniona jest od zasięgu zmian stosunków wodnych, dyspersji biogenów, zanieczyszczeń i wrażliwości siedlisk.

Negatywne skutki funkcjonowania ciągów komunikacyjnych to:

- utrudnienie przemieszczania się zwierząt i roślin,
- wypadki i kolizje drogowe z dzikimi zwierzętami,
- zniszczenie siedlisk w zasięgu przebiegu i oddziaływania drogi,

- przekształcanie terenu przyległego do drogi (osiedlanie się człowieka wzdłuż dróg),
- ekspansja gatunków obcych na danym terenie, związanych z człowiekiem.

Oddziaływanie związane ze specyfiką prowadzonych prac polegających na budowach i rozbudowach ciągów komunikacyjnych jest bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac, a teren wokół dróg zostanie poddany rekultywacji. W perspektywie długoterminowej działania związane z budową ciągów pieszo-rowerowych będą miały stały, pozytywny wpływ na jakość powietrza, która przekłada się na panujący klimat. Występujące oddziaływania na klimat akustyczny związane z pracą maszyn są chwilowe i ustąpią po zakończeniu inwestycji.

Umożliwienie spędzania turystom i lokalnej ludności czasu wolnego w sposób ekologiczny (niegenerujący spalin i zanieczyszczeń) długofalowo wpłynie na poprawę stanu jakości powietrza na terenie gminy. Stan siedlisk przyrodniczych pośrednio poprawi się poprzez realizację zadań zmierzających do poprawy jakości powietrza, przykładowo zmniejszy opadanie zanieczyszczeń na liście roślin. Zadania ukierunkowane na poprawę jakości powietrza, w tym termomodernizacje, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, wykorzystywanie transportu publicznego zamiast samochodów osobowych mają korzystny wpływ na rośliny. Potencjalne pozytywne oddziaływanie inwestycji związanych z rozwojem infrastruktury drogowej może przyczynić się do zmniejszenia emisji komunikacyjnej. Ozon w warstwie przyziemnej powodowany m. in. przez spaliny samochodowe ma widoczny wpływ na ich liście, może powodować chlorozę, a także żółknięcie liści, co obniża stężenie chlorofilu. Rośliny narażone na działanie zanieczyszczeń i smogu zazwyczaj kwitną i dojrzewają później, ponieważ są narażone na niekorzystne warunki. Dlatego tak ważna jest poprawa jakości powietrza, by nie dopuścić do negatywnego działania na rośliny.

W perspektywie długoterminowej działania związane z budową systemów kanalizacyjnych będą miały stały, pozytywny wpływ na bioróżnorodność, zwłaszcza organizmów żyjących w glebie i w wodzie. Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa zmniejszy udział zanieczyszczeń bezpośrednio kierowanych do wód i do ziemi, co w konsekwencji zwiększy zasobność i jakość gleb oraz poprawi stan wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy Głogówek. Pośrednio stan siedlisk powinien ulec poprawie poprzez działania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej (np. budowa i rozbudowa sieci kanalizacyjnej) oraz poprawy jakości powietrza. W ich efekcie powinno nastąpić zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń w wodach, glebie oraz powietrzu, co wpłynie korzystnie na warunki bytowania zwierząt i roślin. Dzięki utrzymaniu walorów przyrodniczych i terenów zielonych, pozytywne oddziaływania dotyczyć będą także klimatu oraz adaptacji do zmian klimatycznych. Bardziej złożone ekosystemy pozwalają w znacznym stopniu utrzymać właściwy reżim hydrologiczny, a także są odporniejsze na niekorzystne zmiany klimatu i zjawiska pogodowe.

Przed rozpoczęciem prac związanych z budową, modernizacją i termomodernizacją budynków zarządca powinien wykonać ekspertyzę przyrodniczą stwierdzającą obecność lub brak chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w danym obiekcie budowlanym. Ekspertyzę powinna wykonać osoba merytorycznie związana z ornitologią (ptaki) i chiropterologią (nietoperze). W przypadku konieczności zniszczenia podczas prac budowlanych siedlisk ptaków objętych ochroną, należy uzyskać zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, przy jednoczesnym zapewnieniu zastępczych miejsc lęgowych np.: poprzez zawieszenie budek lęgowych dla ptaków i budek lub schronów dla nietoperzy. Poza tym termin i sposób wykonania prac należy dostosować do okresów lęgowych zwierząt.

Na terenie gminy Głogówek planowane jest zwiększenie stopnia wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach indywidualnych oraz obiektach użyteczności publicznej. Instalacja baterii fotowoltaicznych na budynkach nie stanowi zagrożenia dla środowiska. Niemniej jednak montaż baterii fotowoltaicznych może stanowić zagrożenie dla ptaków gniazdujących w budynkach (np. jerzyki, jaskółki, wróble). Dlatego też przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków. Prace montażowe powinny być prowadzone poza okresem lęgowym ptaków. Okres lęgowy większości ptaków w Polsce przypada w terminie od 1 marca do 15 października. Należy jednak zaznaczyć, iż dla niektórych gatunków ptaków okres lęgowy przypada w innym okresie np. dla wróbli od lutego/marca do sierpnia, a języków od maja do sierpnia. Ponadto w poszczególnych latach okresy lęgowe dla konkretnych gatunków ulegają nieznacznym przesunięciom, w zależności od panujących warunków pogodowych. Negatywnego oddziaływania można się spodziewać w odniesieniu do dzikich gatunków. Problem będzie dotyczył głównie ptaków i owadów, a zależny będzie w znacznej mierze od lokalizacji inwestycji fotowoltaicznych. Z punktu widzenia długoterminowego przejście na gospodarkę niskoemisyjną spowodni zmiany klimatu, które są krytyczne dla siedlisk roślin i zwierząt.

W projekcie Strategii Rozwoju Gminy Głogówek zaplanowane zostały zadania dotyczące przeciwdziałania negatywnym skutkom zmian klimatycznych (np. suszy i powodzi) poprzez budowę i utrzymanie zbiorników retencyjnych oraz podjęcia działań na rzecz budowy przeciwpowodziowego polderu na rzece Osobłoga w Raclawicach Śląskich. Charakter inwestycyjny mogą mieć jedynie zadania związane z budową urządzeń wodnych. Biorąc pod uwagę, że zadania te mają charakter ogólny, bądź są zaplanowane do realizacji w dalszych latach, nie jest znana ich dokładna lokalizacja ani szczegóły techniczne. Co więcej dla zadań tego rodzaju wymagana jest osobna procedura oceny wpływu na środowisko. Wpływ prac budowlanych może bezpośrednio, ale krótkotrwale wpływać na organizmy żywe. Wpływ ten jednak zniknie po zakończeniu prac. W długofalowej perspektywie wpływ inwestycji związanych z zachowaniem i powiększeniem zdolności retencyjnych cieków będzie miał pozytywny wpływ na zwierzęta, rośliny oraz bioróżnorodność. Działania te zapewnią stabilność siedlisk

przyrodniczych oraz ich rozwój na terenach zmienionych uprzednio antropogenicznie. Powiększenie pojemności retencjonowanej wody także w skali micro pozwoli na utrzymanie optymalnego funkcjonowania ekosystemów w okresach braku wody.

Działania wyznaczone w projekcie Strategii nie wpłyną negatywnie na drożność migracyjną i ekologiczną korytarzy ekologicznych w dolinach rzek. Zapewnienie wykwalifikowanego nadzoru przyrodniczego oraz dostosowanie terminu prowadzenia ewentualnych przyszłych planowanych prac do okresów aktywności fauny i wegetacji flory zapewni zminimalizowanie negatywnego wpływu inwestycji na korytarze ekologiczne i migracyjne w rejonie obszaru przedsięwzięcia. W celu zachowania ciągłości korytarzy w trakcie rozbudowy infrastruktury komunikacyjnej konieczne jest zastosowanie przejść dla zwierząt.

W ramach przedsięwzięcia „Przebudowa Zamku w Głogówku na centrum kulturalno-szkoleniowe” nie dojdzie do niszczenia siedlisk roślin, ich fragmentaryzacji czy utrudnień dla funkcjonowania ekosystemu. Zwiększenie efektywności energetycznej budynku zmniejszy negatywne oddziaływanie gazów, dymów i pyłów (produkowanych w wyniku zaspokajania potrzeb cieplnych) na szatę roślinną. Realizacja projektu nie wpłynie na wystąpienie utrudnień w szlakach migracyjnych zwierząt. Przedsięwzięcie nie dotyczy udostępniania terenów dotychczas trudno dostępnych, w związku z czym poprzez remont istniejącego już obiektu nie dojdzie do płoszenia zwierząt czy zakłócenia rozwoju populacji.

IX.4. Ludzie

Działania realizowane w ramach Strategii, w perspektywie średnio i długoterminowej, wpłyną pozytywnie na zdrowie ludności, jakość oraz komfort ich życia, ale przede wszystkim będą one związane z poprawą jakości powietrza, wód, gleb i środowiska przyrodniczego. Jednym z ważnych elementów będzie rozwój infrastruktury technicznej (dróg, chodników, ścieżek pieszo-rowerowych, sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej). Pozytywny wpływ na środowisko będą miały także działania związane z usuwaniem azbestu i odpadów z działalności rolniczej. Podjęcie ww. działań pozwoli na zaspokojenie potrzeb mieszkańców, a także zmniejszy negatywny wpływ na środowisko, zarówno w sposób pośredni i bezpośredni.

Ograniczenie zużycia konwencjonalnych źródeł energii bezpośrednio może się przyczynić do zmniejszenia zachorowań powodowanych złą jakością powietrza atmosferycznego. Pozytywny wpływ na zdrowie ludzi, a także ich finanse będą miały działania związane ze zwiększeniem efektywności energetycznej. Dodatkowo termomodernizacja wpłynie pozytywnie na poprawę komfortu cieplnego mieszkańców. Bezpośrednio na zdrowie ludzi wpływać będą inwestycje w sektorze gospodarki wodno-

ściekowej. Modernizacje sieci i ich czyszczenie mogą przełożyć się na poprawę jakości wody przeznaczonej do picia.

Oddziaływaniami negatywnymi dla mieszkańców, znajdujących się w najbliższym sąsiedztwie obszarów objętych inwestycjami, będą prace remontowo-budowlane. Będzie to związane z użyciem maszyn i urządzeń budowlanych (emisja hałasu, pyłu i wibracji) oraz utrudnieniami komunikacyjnymi. Oddziaływania te będą bezpośrednie, krótkotrwałe i odwracalne, jak również ustaną po zakończeniu robót. Negatywne odczucia wśród mieszkańców mogą budzić utrudnienia związane z organizacją ruchu. Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na ludzi ich zdrowie i bezpieczeństwo.

IX.5. Powietrze atmosferyczne

Oceniono, że wyznaczone w projekcie Strategii działania nie będą mieć znaczącego negatywnego wpływu na jakość powietrza atmosferycznego. Ograniczając emisję zanieczyszczeń, także niską, która jest najważniejszym problemem, spowoduje się również zmniejszenie emisji zanieczyszczeń w ramach oddziaływania ponadlokalnego. Planowane działania zmierzające do zmniejszenia niskiej emisji i jej uciążliwości będą zdecydowanie pozytywnie oddziaływać na poszczególne komponenty środowiska. Pozytywny, bezpośredni i stały wpływ na powietrze atmosferyczne i klimat będą miały zadania typowo inwestycyjne tj. termomodernizacja i poprawa efektywności energetycznej budynków, wdrażanie OZE w gospodarstwach indywidualnych i obiektach użyteczności publicznej oraz przebudowa infrastruktury drogowej, w tym stworzenie systemu ścieżek pieszo-rowerowych. Również rozwój transportu publicznego przyczyni się do poprawy jakości powietrza.

Głównym zagrożeniem powietrza atmosferycznego jest niska emisja z instalacji grzewczych budynków. Termomodernizacja budynków oraz wymiana nieefektywnych indywidualnych źródeł ciepła pozwolą na znaczące ograniczenie zużycia materiału opałowego niezbędnego do ogrzania obiektu. W konsekwencji wpłynie to na redukcję emisji szkodliwych zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Termomodernizacja budynków i modernizacja źródeł ciepła pozwolą na znaczące ograniczenie zużycia materiału opałowego niezbędnego do ogrzania obiektu. W konsekwencji wpłynie to na redukcję emisji szkodliwych zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, redukcję emisji gazów cieplarnianych, przekładając się na zmniejszenie oddziaływania antropogenicznego na klimat. W konsekwencji, malejące zapotrzebowanie na surowce energetyczne powoduje zmniejszenie ingerencji w środowisko naturalne związane z ich wydobywaniem. Prace wydobywcze mogą mieć pośredni negatywny wpływ na stosunki wodne oraz gleby, a w zależności od ich rodzaju mogą także naruszać powierzchnię ziemi niszcząc siedliska roślin, tereny lęgowe oraz żerowiska zwierząt.

Główną przyczyną emisji ze źródeł komunikacyjnych jest duże natężenie ruchu indywidualnego pojazdów. Do niwelacji tego problemu przyczynią się budowy, a także przebudowy i remonty dróg, które pozwolą na upłynnienie poruszania się pojazdów po drogach oraz średniej prędkości ruchu. Budowa obwodnicy gminy Głogówek w ciągu drogi wojewódzkiej pozwoli przenieść ruch samochodowy poza centrum miasta. Drogi z poprawioną nawierzchnią, w fazie eksploatacji, stanowią źródło zanieczyszczeń znacznie mniej uciążliwe dla środowiska w porównaniu ze stanem wcześniejszym. Poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej wpłynie na ograniczenie wtórnej emisji substancji pyłowych emitowanych do powietrza w wyniku unosu z nawierzchni dróg. Również organizacja ruchu może mieć pośrednio pozytywny wpływ na stan jakości powietrza. Znaczący wpływ na jakość powietrza ma zastępowanie tradycyjnych środków lokomocji przez korzystanie ze ścieżek rowerowych i transportu publicznego.

W okresie realizacji przedsięwzięć będą miały miejsce uciążliwości związane z emisją do powietrza substancji z procesu spalania paliw w silnikach maszyn budowlanych i pojazdów transportowych, prac montażowych. Powyższe emisje będą miały charakter okresowy i odwracalny, a uciążliwości z nimi związane ustaną wraz z zakończeniem prac budowlanych. Ogólnie oddziaływania negatywne w głównej mierze mają charakter przejściowy i związane są z fazą realizacyjną planowanych inwestycji. Potencjalne negatywne oddziaływanie na powietrze mogą mieć inwestycje drogowe. Źródłem negatywnego oddziaływania infrastruktury drogowej jest zarówno jej budowa jak i eksploatacja. Faza budowy związana jest z emisją spalin z maszyn budowlanych oraz emisją substancji pyłowych, których źródłem jest głównie unos z powierzchni pyłących. Charakter tych oddziaływań będzie lokalny i krótkotrwały, tj. do czasu zakończenia robót budowlanych. Eksploatacja nowo powstałych dróg spowoduje emisję zanieczyszczeń związaną ze wzrostem natężenia ruchu w tych lokalizacjach.

Przedsięwzięcie „Przebudowa Zamku w Głogówku na centrum kulturalno-szkoleniowe” polegające na przebudowie zamku wraz z pracami termomodernizacyjnymi i wymianą źródła ciepła z węglowego na gazowe z pompą ciepła zmniejszy zapotrzebowanie na energię, pozwalając tym samym na zwiększenie efektywności energetycznej budynku oraz zmniejszy emisję gazów cieplarnianych do atmosfery.

IX.6. Klimat

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych, występujące w ostatnich kilku dekadach pogłębiają się i z tego względu stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej. Wyniki badań naukowych jednoznacznie wskazują, że zjawiska powodowane przez zmiany klimatu stanowią zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju, w tym także dla Polski. Wysiłki na rzecz dostosowania się do skutków zmian

klimatu powinny być zatem podejmowane jednocześnie z realizowanymi przez Polskę działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych.

„Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” został opracowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyka związanego ze zmianą klimatu, ale również z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jakie niosą działania adaptacyjne mogące mieć wpływ nie tylko na stan polskiego środowiska, ale również na wzrost gospodarczy. Realizacja ustaleń niektórych zaproponowanych działań może mieć wpływ na mikroklimat.

Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii powinien uwzględniać pogorszenie warunków wiatrowych (długie okresy bezwietrznej pogody, lub krótkotrwałe okresy z wiatrami o sile huraganu). W przypadku energii słonecznej można spodziewać się poprawy warunków w lecie ze względu na wydłużone okresy pogody słonecznej i zmniejszenie w zimie ze względu na dłuższe okresy z zachmurzeniem. Zmiany klimatu będą miały różnorodny wpływ na sektor energetyczny, uwzględniając w szczególności prognozowane wahanie średniej temperatury. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do warunków zapotrzebowania zarówno na energię elektryczną, jak i ciepłą, m.in. poprzez wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii.

Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu jest niezmiernie ważnym zagadnieniem, ponieważ problem utraty bioróżnorodności narasta wraz z postępującymi zmianami klimatu. Z punktu widzenia ochrony siedlisk najistotniejsze są działania związane z utrzymaniem obszarów wodno-błotnych i ich odtwarzaniem wszędzie tam, gdzie jest to możliwe. Jednocześnie istotne będą działania sprzyjające prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej w warunkach zmian klimatu, jak również przygotowaniu ekosystemów leśnych na zwiększoną presję wynikającą z nasilenia ekstremalnych zjawisk pogodowych, m.in. okresów suszy, fal upałów, gwałtownych opadów deszczu, porywistych wiatrów. Zmiany klimatyczne będą prowadziły do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu prowadzonej lub planowanej działalności, m.in. wzrost ryzyka osuwiskowego, nasilenie procesów erozji wodnej i wietrznej, deficyt wody, podniesienie, a także obniżenie poziomu wód gruntowych. Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego.

Tereny znacznie zurbanizowane zagrożone są bezpośrednio szczególnie trzema zjawiskami: intensyfikacją miejskiej wyspy ciepła i silnymi ulewami powodującymi podtopienia oraz suszą sprzyjającą deficytowi wody w miastach. W mniejszym stopniu zagrożenie stanowią silne wiatry, które z uwagi na dużą szorstkość podłoża w miastach tracą swoją siłę (zagrożenie to może dotyczyć małych miast oraz przedmieść o zabudowie rozproszonej). Miejska wyspa ciepła jest efektem zaburzonego

przez powierzchnie sztuczne (asfalt, beton, pokrycia dachów itp.) przebiegu procesów wymiany energii między podłożem a atmosferą. Dodatkowo wzmacnia ją wzrastająca temperatura co sprzyja stresowi cieplnemu, stagnacji powietrza nad miastem, wzrostowi koncentracji zanieczyszczeń powietrza, w tym pyłu zawieszonego i smogu. Niewłaściwa gospodarka przestrzenna, w szczególności inwestowanie na terenach zagrożonych, w tym w strefach zalewowych rzek oraz zbyt niska pojemność retencyjna naturalna jak i sztucznych zbiorników, nie tylko w dolinach rzek, ogranicza skuteczne działania w sytuacjach nadmiaru lub deficytu wód powierzchniowych. Istnieje ryzyko, że w przyszłości zjawiska te będą występować ze zwiększoną częstotliwością.

Wyniki przeanalizowanych scenariuszy wskazują na zwiększone prawdopodobieństwo występowania powodzi błyskawicznych wywołanych silnymi opadami mogących powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna. Przewidywane zmiany klimatyczne i związany z nimi wzrost częstotliwości i intensywności susz w rolnictwie spowodują wzrost zapotrzebowania na wodę do nawodnień.

Z obliczeń prognostycznych wartości niedoborów wody w glebie dla wybranych roślin wynika, że następuje ciągły proces przesuszania się gleby i zwiększania zagrożenia suszą. Obok suszy także intensywne opady stanowią zagrożenie dla produkcji roślinnej. W związku ze wzrostem częstości występowania intensywnych opadów w okresie letnim, można oczekiwać zwiększenia potrzeb odwadniania. Przeprowadzone analizy wskazały, że należy oczekiwać zwiększenia częstości lat ze stratami plonów wynikających z niekorzystnego przebiegu pogody.

Część działań ujętych w Strategii Rozwoju Gminy Głogówek będzie charakteryzowała się zarówno oddziaływaniami pozytywnymi lub neutralnymi, jak i negatywnymi w odniesieniu do zmian klimatu. Szczególnie pozytywne oddziaływania powinno mieć Przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatycznych (np. suszy, powodziom) poprzez budowę i utrzymanie zbiorników retencyjnych. Działania obejmujące przebudowę i remonty dróg, obok bezpośredniej i długotrwałej poprawy stanu powietrza w zakresie ilości emitowanych zanieczyszczeń (na skutek upłynnienia ruchu, skutkującego mniejszym spalaniem paliw) powodują z reguły przeniesienie negatywnego oddziaływania z jednego miejsca w inne (z terenów zabudowanych na tereny zlokalizowane poza terenami zabudowanymi, które wcześniej charakteryzowały się o wiele lepszymi warunkami aerosanitarnymi). Ponadto zmiany pokrycia powierzchni ziemi bezpośrednio wpływają na mikroklimat. Ich zwiększenie pogarsza lokalnie mikroklimat, tworząc tzw. wyspy ciepła. Warto jednak zaznaczyć, iż w nowej lokalizacji łatwiejsze jest zapewnienie odpowiedniego przewietrzania, udziału zieleni oraz bezpieczeństwa dla pieszych czy rowerzystów, a także dla kierowców samochodów.

Ponadto, w Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, zaleca się m.in. zwiększenie znaczenia planowania przestrzennego w procesie zarządzania rozwojem oraz czerpanie wzorców z dobrych praktyk europejskich. Rekomenduje się transformację planowania przestrzennego w kierunku polityki prorozwojowej, nie zaś wyłącznie rutynowej procedury, poszerzenie działań wspierających adaptację rolnictwa do zmian klimatu o tematykę oszczędności wody, m.in. poprzez unikanie prowadzenia upraw wymagających dużej ilości wody oraz poprzez stosowanie hydrożeli poprawiających retencję w glebie, zaleca się także wzmożenie prac badawczych nad gatunkami odpornymi na długotrwałe susze oraz przymrozki. Podkreśla się wagę powszechnego dostępu do danych pomiarowych i baz nieprzetworzonych danych dla instytucji badawczych. Dodatkowo jako niezbędne określa się działania edukacyjne oraz upowszechniające zasady dobrych praktyk w gospodarce rolnej, wskazuje się na potrzebę istnienia polityki adaptacyjnej realizującej się w modernizacji polskiej wsi i pełnego wykorzystania aktualnych możliwości rozwoju obszarów wiejskich. W kwestii rozwoju transportu, zaleca się, by projektowana infrastruktura była przede wszystkim odporna na ekstremalne zdarzenia pogodowe, takie jak deszcze nawalne oraz ich skutki w postaci powodzi czy podtopień, a w mniejszym stopniu na globalny wzrost temperatury. W kierunku działań „miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu”, rekomenduje się uwzględnienie w polityce miejskiej takich aspektów jak tworzenie lokalnych planów adaptacyjnych, modernizację oraz prawidłowe funkcjonowanie infrastruktury kanalizacyjnej, wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w budownictwie i infrastrukturze oraz modelowy rozwój zielonej przestrzeni miejskiej.

Należy także wspomnieć, iż wzrost temperatury powietrza przyczynia się do wzrostu wilgotności. Zbyt duża wilgotność jest szkodliwa dla ludzkiego organizmu, m.in. poprzez utrudnianie i spowalnianie procesu regulacji termicznej ciała. Realizacja działań ujętych w Strategii pozwoli na istotne ograniczenie emisji gazów cieplarnianych ze źródeł grzewczych w gospodarstwach domowych oraz z komunikacji, co przyczyni się do spowolnienia wzrostu średniej globalnej temperatury powietrza. Istotny wpływ na zawartość pary wodnej w powietrzu ma także ilość terenów zielonych w stosunku do obszaru zajętego przez beton, asfalt czy kostki brukowe. Wymienione materiały budowlane posiadają znaczną pojemność cieplną i oddając zgromadzoną energię, podwyższają lokalnie temperaturę powietrza (efekt miejskiej wyspy ciepła). Dlatego szczególnie ważne jest zwiększanie ilości zadrzewień, zwłaszcza na terenach zurbanizowanych.

Wykonanie poszczególnych zadań, w tym m.in. termomodernizacje, montaż instalacji OZE, wymiana nieefektywnych indywidualnych źródeł ciepła, przyczyni się do spowolnienia zmian klimatu poprzez znaczną redukcję emisji gazów cieplarnianych. Odporność ustaleń projektowanego dokumentu na zmiany klimatu można m.in. przedstawić następująco:

- OZE – głównym gwarantem odporności na zmiany klimatu jest stosowanie materiałów odpornych na wzrost średniej rocznej temperatury powietrza oraz materiałów i technologii niewrażliwych na silne wiatry. Dodatkowo:
  - Energetyka wiatrowa – tak jak wspomniano powyżej, istnieje ryzyko wydłużonych okresów bezwietrznych oraz występowania silnych huraganów. Wrażliwość turbin wiatrowych na te zjawiska niweluje się poprzez: zastosowanie systemu wyłączenia przy zbyt wysokiej prędkości wiatru, co pozwala turbinie na bezpieczne przeczekaanie porywistych wiatrów oraz technologiczne dążenie do maksymalnego obniżenia progu prędkości startowej – prędkości, przy której rozpoczyna się ruch łopat wirnika i następuje produkcja energii elektrycznej.
  - Energetyka wodna – obecnie jesteśmy w stanie przynajmniej w przybliżeniu przewidywać ekstremalne zjawiska pogodowe, mogące prowadzić m.in. do susz czy powodzi. Energetyka wodna poprzez zastosowanie zbiorników retencyjnych pozwala na manipulację poziomem wody, co w przypadku długotrwałych susz pozwoli na utrzymanie życia biologicznego poniżej poziomu zapory, a w przypadku gwałtownych powodzi, skumuluje większość wody w zbiorniku, chroniąc niższe tereny przed zalaniem.
- Modernizacja i rozbudowa sieci drogowej – w związku z podnoszącą się średnią temperaturą powietrza, istotne jest zastosowanie nawierzchni odpornych na to zjawisko, których struktura nie będzie ulegać degradacji („rozpuszczaniu”) od nadmiernych promieni słonecznych.
- Uporządkowanie, pielęgnowanie i utrzymanie terenów zielonych, w tym modernizacja parków – istotne jest zastosowanie gatunków odpornych na wysokie temperatury oraz jej wahania. W celu redukcji narażenia na silne, porywiste wiatry, konieczne jest tworzenie nasadzeń w grupach, przez co wiatry wytracają swoją prędkość, a drzewa są mniej podatne na złamania.
- Termomodernizacje budynków – są to działania z założenia nieopodatkowane na zmiany klimatu, a mające wręcz im zapobiegać. Jednakże, w obliczu wystąpienia huraganów, konieczne jest zastosowanie najwyższych standardów budownictwa, zapewniających przetrwanie wszelkich komponentów budynku w trakcie trwania nawet najbardziej porywistego wiatru. Ponadto, w celu ochrony budynku przed silnymi wiatrami oraz wysokimi temperaturami, skutecznym rozwiązaniem są gęste nasadzenia drzew.
- Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej oraz urządzeń wodno-kanalizacyjnych – głównym zagrożeniem ze strony klęsk żywiołowych dla zadań tego typu są powodzie, mogące podmywać grunt i porywać jego fragmenty. W celu ochrony owej infrastruktury przed zmianami klimatu konieczne jest odpowiednie zagłębienie rur w stabilnym gruncie, tak by nawet w przypadku zerwania wierzchniej warstwy gruntu przez powódź błyskawiczną, rury nie

zostały naruszone. W celu ochrony urządzeń naziemnych, ważne jest ich wykonywanie na obszarach niezagrożonych podtopieniami i powodzią bądź na wzniesieniach. Dodatkowym czynnikiem chroniącym grunt przed porywaniem w przypadku powodzi jest stosowanie roślinności o rozbudowanym systemie korzeniowym. Nasadzenia takiej flory spajają grunt i chronią także przed osuwiskami.

- Budowa i utrzymanie zbiorników retencyjnych – zbiorniki wodne o tak niewielkich rozmiarach nie będą miały żadnego wpływu na klimat. Jednak w lokalnej skali nawet tak mała powierzchnia ma znaczenie klimatotwórcze. Nowoutworzone powierzchnie luster wody zbiorników spowodują wzrost wilgotności powietrza. Będzie to pozytywnie oddziaływać na bytowanie zwierząt i roślin. Zbiorniki będą magazynowały wodę i nawadniały okoliczne tereny w okresach suchych, regulowały przepływy w okresach podwyższonych stanów wody, tym samym ograniczając negatywne skutki powodzi i suszy dla ludzi.

W trakcie przygotowania projektu „Przebudowa Zamku w Głogówku na centrum kulturalno-szkoleniowe” przeprowadzono ocenę zagrożeń wynikających ze zmian klimatycznych. Wzięto pod uwagę następujące czynniki: powódzie, ekstremalne temperatury, długie okresy panowania niskich temperatur, intensywne lub długotrwałe opady, burze, silne wiatry oraz osunięcie ziemi. Projekt będzie miał pozytywny wpływ na zmiany klimatu np.: poprzez zmniejszenie wielkości emisji zanieczyszczeń do środowiska. Zastosowane materiały i urządzenia, o wysokiej jakości i posiadające odpowiednie atesty, przyczynią się do pozytywnego wpływu projektu na przystosowanie się do zmian klimatu. Przeprowadzenie kompleksowych prac termomodernizacyjnych w budynku Zamku, umożliwi redukcję szkodliwych substancji emitowanych do atmosfery, a tym samym zmniejszona zostanie presja wywierana na środowisko naturalne. W ramach projektu przewiduje się wymianę stolarki okiennej oraz ocieplenie stropów, pozwoli to na obniżenie kosztów eksploatacji obiektu związanych z ogrzewaniem i zużyciem energii elektrycznej. Dzięki wdrożeniu ww. rozwiązań możliwe będzie obniżenie zapotrzebowania na energię końcową w obiekcie, a co za tym idzie zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko naturalne i łagodzenie zmian klimatu. Planowana inwestycja poprzez zakres zaplanowanych do realizacji zadań, będzie zapobiegać negatywnym skutkom zmian klimatu, przyczyniając się do ograniczenia tempa w jakim zachodzą. Gmina Głogówek uwzględniła spodziewane zmiany klimatyczne, w aspekcie zapewnienia trwałości powstałej infrastruktury, wybierając warianty realizacji przedsięwzięcia ograniczające nadmierną emisję CO₂ i ubytków ciepła do atmosfery. Nawet w przypadku zmiany klimatu projekt nie będzie oddziaływał negatywnie na otoczenie. Zmiany klimatu nie miały wpływu na wybór lokalizacji projektu. Wykonane zostaną prace termomodernizacyjne, dzięki której poprawiony zostanie stan środowiska naturalnego gminy Głogówek. Ponadto zostaną zastosowane odpowiednie materiały, gwarantujące wytrzymałość

w różnych warunkach pogodowych. W ramach realizacji projektu uwzględniono możliwe do wystąpienia zmiany klimatu w związku z czym zaplanowano działania, które zapewnią odporność na bieżącą i przyszłą zmienność klimatu, w tym m.in.: ograniczenie emisji ubytków ciepłą do atmosfery pogłębiających zjawisko globalnego ocieplenia, ograniczenie nadmiernej emisji gazów cieplarnianych do atmosfery oraz innych szkodliwych substancji powodujących zanieczyszczenie środowiska i postępujące zmiany klimatu. Obciążenie wiatrem, śniegiem, różnice temperatur oraz fale upałów zostaną uwzględnione w toku przygotowania projektu i zostaną zawarte w dokumentacji technicznej, która będzie zawierać szczegółowe zapisy w kwestii doboru materiałów i technik wykonania poszczególnych elementów.

Reasumując, założenia Strategii mają spowolnić zmiany klimatyczne oraz przygotować obszar gminy na klęski żywiołowe, w taki sposób, by były one jak najmniej odczuwalne dla ludzi i środowiska naturalnego.

IX.7. Klimat akustyczny i promieniowane elektromagnetyczne

Kierunki działań przewidziane w Strategii są związane z podjęciem nowych inwestycji i zadań na obszarze gminy, co będzie skutkowało budową lub rozbudową obiektów, a także zabiegami modernizacyjno-remontowymi.

Pozytywne oddziaływanie na klimat akustyczny przede wszystkim będzie zauważalne na terenach miejskich i o zwiększonym ruchu. Działania podejmowane w zakresie poprawy standardów akustycznych związane będą z ograniczeniem głównie hałasu drogowego poprzez rozbudowę i przebudowę dróg, m.in. stosowanie cichej nawierzchni, a także budowę obwodnicy w ciągu drogi wojewódzkiej. Inwestycje drogowe, nawet po ich zakończeniu, będą nadal oddziaływać na klimat akustyczny okolicy. Drogi z poprawioną nawierzchnią, w fazie eksploatacji, stanowią jednak źródło zanieczyszczeń znacznie mniej uciążliwe dla środowiska w porównaniu ze stanem wcześniejszym. Ograniczeniu ulegają szczególnie emisje hałasu i wibracji. Również pozytywny wpływ na klimat akustyczny będą miały także przedsięwzięcia w zakresie rozwoju transportu publicznego. Duże znaczenie w redukcji ponadnormatywnego hałasu będzie miał rozwój systemu ścieżek pieszo-rowerowych, który spowoduje zmniejszenie ruchu samochodowego.

Oddziaływanie negatywne będzie krótkotrwałe, odwracalne i występujące tylko na terenie prowadzonych prac i w ich najbliższym sąsiedztwie. Prace realizowane w ramach tych zadań będą źródłem hałasu, którego głównym emitorem będzie praca urządzeń mechanicznych. Zadania, których realizacja będzie się wiązać z użyciem ciężkiego sprzętu powinny być prowadzone w dzień, aby nie zakłócać ciszy w porze nocnej. Dla zminimalizowania emisji hałasu i spalin, podczas prac zostaną użyte maszyny w pełni sprawne, które zostaną wykorzystane do prac zgodnych z ich przeznaczeniem

i możliwościami, tak aby nie powstały inne zagrożenia, np. dla pracowników i osób postronnych znajdujących się w pobliżu. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i ustąpi z chwilą zakończenia prac. Modernizacja istniejących odcinków dróg przyczyni się do poprawy ich stanu oraz komfortu jazdy. Bezpośrednio zmniejszy to poziom hałasu drogowego. Z drugiej strony nowo powstałe odcinki dróg na etapie eksploatacji będą stanowiły nowe źródło hałasu związane ze wzrostem natężenia ruchu w miejscu ich ulokowania.

Negatywne oddziaływanie w postaci promieniowania elektromagnetycznego może nastąpić w ramach pośredniego skutku działania: Rozwój gospodarki opartej na OZE poprzez wsparcie procesu wdrażania OZE w gospodarstwach indywidualnych oraz obiektach użyteczności publicznej. Dotyczy to linii łączących instalacje z siecią energetyczną. Właściwa lokalizacja oraz zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń mogą niemal całkowicie wyeliminować narażenie na promieniowanie elektromagnetyczne. Przewidywalne uciążliwości związane z promieniowaniem elektromagnetycznym oraz dźwiękami wydawanymi podczas pracy takich urządzeń będą marginalne.

Podczas prac ziemnych i montażowych, w sąsiedztwie placu budowy wystąpią potencjalne bezpośrednie i krótkotrwałe uciążliwości w tym: emisja hałasu, zanieczyszczeń do powietrza oraz wytwarzanie odpadów. Oceniono je jako krótkoterminowe. Prace związane z budową przedsięwzięć wiązać się będą ze wzrostem poziomu hałasu, którego źródłem będzie praca sprzętu budowlanego, środków transportu. Hałas będzie miał zasięg lokalny. Praca przedsięwzięć przebiega częściowo w obrębie terenów chronionych akustycznie, zatem mieszkańcy i użytkownicy najbliższej zabudowy odczuwać mogą okresowe uciążliwości związane z realizacją inwestycji. Ewentualne uciążliwości będą minimalizowane poprzez prowadzenie prac w porze dziennej w godz. 6.00-22.00 oraz zastosowanie urządzeń i maszyn w pełni sprawnych.

IX.8. Wody

Działania zaplanowane do realizacji w ramach projektu Strategii Rozwoju Gminy Głogówek nie będą wywierały znaczącego wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych. Potencjalne negatywne bezpośrednie i chwilowe oddziaływania związane będą z prowadzeniem prac ziemnych podczas zaplanowanych w Strategii inwestycji drogowych, wodno-kanalizacyjnych i gospodarowania wodami. Negatywne oddziaływania w większości zostaną ograniczone do etapu budowy i ustąpią po zakończeniu prac. Z tego typu przedsięwzięciami wiązać się najczęściej wykopy oraz przemieszczanie mas ziemnych w celu dokonania odpowiedniej makroniwelacji terenu. Skutkować to może zniszczeniem siedlisk roślin i zwierząt żyjących w wodach, zaburzeniem stosunków gruntowo-wodnych, a nawet naruszeniem zwierciadła wód gruntowych. Prace budowlane w zakresie w/w inwestycji mogą przyczynić się do zmiany struktury przypowierzchniowych warstw gleby, co w konsekwencji może

doprowadzić do zmiany warunków infiltracyjnych gruntu. Awaryjne sprzęty budowlane, niewłaściwe przechowywanie materiałów, niewłaściwa organizacja placów budowy oraz tymczasowe składowanie odpadów mogą być również przyczyną negatywnego oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne i przedostawania się do wód szkodliwych zanieczyszczeń. Dlatego ważna jest odpowiednia organizacja zaplecza budowy oraz zastosowanie działań minimalizujących adekwatnych do lokalnych warunków środowiskowych. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy przedsięwzięcie będzie kwalifikować się do przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko. Pomimo wystąpienia krótkotrwałych potencjalnie negatywnych oddziaływań podczas realizacji zadań inwestycyjnych, w perspektywie długoterminowej nie spowodują one negatywnego stałego wpływu na jakość i zasobność wód powierzchniowych i podziemnych.

Realizacja ustaleń Strategii wpisuje się w realizację głównych celów środowiskowych dla wód podziemnych określonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej (RDW):

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych do odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka.

Natomiast w przypadku wód powierzchniowych działania zapisane w Strategii powinny realizować następujące cele RDW:

- zapobieganie pogorszeniu się stanu wszystkich części wód powierzchniowych,
- poprawa i przywracanie dobrego stanu wszystkich części wód powierzchniowych dla sztucznych i silnie zmienionych części wód, mając na celu osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych,
- ochrona i poprawa wszystkich sztucznych i silnie zmienionych części wód w celu osiągnięcia dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych,

- stopniowe redukowanie zanieczyszczenia substancjami priorytetowymi i stopniowe eliminowanie priorytetowych substancji niebezpiecznych z wód powierzchniowych oraz zapobieganie dopływowi lub ograniczanie dopływu zanieczyszczeń.

Każde z opisanych działań wpisuje się w realizację powyższych celów, zakładając osiągnięcie przez jednolite części wód podziemnych i powierzchniowych stanu/potencjału co najmniej dobrego. Budowa sieci kanalizacyjnej podlega najczęściej analizie jej opłacalności, jednak dla ochrony środowiska jest ona rozwiązaniem bardziej korzystnym. W przypadku obszarów, na których występuje zagrożenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych, a tym samym także gruntowych, budowa indywidualnych rozwiązań gospodarki ściekowej nie jest korzystnym podejściem do problemu odprowadzania ścieków. Właściciele takich urządzeń nie są w stanie zagwarantować właściwego oczyszczenia ścieków lub prawidłowego eksploataowania urządzenia. Budowa sieci wyeliminuje przedostawanie się zanieczyszczeń z możliwych nieszczelnych zbiorników bezodpływowych do gruntu. W ten sposób zmniejszy się zagrożenie mikrobiologiczne i eutrofizacji. Ograniczy to także rozproszone zanieczyszczanie gleb i wód podziemnych.

Zdarzają się przypadki, kiedy odprowadzanie ścieków zawierających zanieczyszczenia w dopuszczalnych stężeniach mimo wszystko może negatywnie oddziaływać na wody odbiornika, z uwagi na jego szczególną wrażliwość. Wprowadzenie do wód rzeki przy niskim przepływie znacznego ładunku zanieczyszczeń może w konsekwencji wpłynąć negatywnie na jej naturalną zdolność samooczyszczania i stopniowe pogarszanie się jakości prowadzonych przez nią wód. Powtarzające się regularne zrzuty ścieków zawierających substancje zanieczyszczające w ilościach podprogowych przyczyniają się do przekroczenia chłonności rzek, które niejednokrotnie stanowią lokalne ciekie wodne o niewielkich przepływach.

Realizacja planowanych inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej wpisują się w cele środowiskowe, wskazane w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjętym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 335). Zgodnie z Programem wodno-środowiskowym kraju wprowadzono działania z kategorii „Gospodarka Komunalna”, obejmujące konieczność porządkowania systemu gospodarki ściekowej. Działania te obejmują budowę systemu kanalizacji sanitarnej. Reasumując realizacja inwestycji nie wpłynie na pogorszenie stanu wód i nie będzie stanowić zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych. Inwestycje mają na celu poprawę warunków sanitarnych, uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez podłączenie istniejących i planowanych budynków do zbiorowego systemu odprowadzania ścieków.

Również projekt „Przebudowa Zamku w Głogówku na centrum kulturalno-szkoleniowe” pokrywa się z celami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”: dla wód powierzchniowych utrzymany zostanie obecny stan ekologiczny i chemiczny; dla wód podziemnych projekt jest zgodny z celem środowiskowym zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych oraz zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych. Realizacja przedsięwzięcia nie będzie powodowała dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych i do ziemi oraz nie będzie w sposób negatywny oddziaływała na wody powierzchniowe. W wyniku realizacji inwestycji nie wzrośnie pobór wód powierzchniowych oraz podziemnych. W związku z powyższym należy przyjąć, że realizacja inwestycji nie spowoduje wystąpienia negatywnego oddziaływania na JCWP i JCWPd, mogącego utrudnić lub uniemożliwić osiągnięcie celów im przypisanych. Można zatem stwierdzić, że charakter planowanego do realizacji zamierzenia inwestycyjnego jest neutralny wobec obecnego stanu JCWP i JCWPd oraz nie wpłynie na osiągnięcie celów środowiskowych planu gospodarowania wodami dorzecza Odry.

Ze środowiskiem wodnym powiązany jest także sektor energetyczny. Dlatego projekty związane z poprawą efektywności energetycznej, z popularyzacją oszczędzania energii oraz promowaniem odnawialnych źródeł energii, pośrednio pozytywnie będą wpływać na wody poprzez zmniejszenie ich poboru do celów chłodniczych.

Na redukcję zanieczyszczeń przedostających się do wód mają również wpływ niektóre z działań z zakresu rozbudowy i przebudowy infrastruktury drogowej. Woda wykazuje cechy mobilności w środowisku, a zanieczyszczenia z powietrza przenikają do środowiska glebowego. W związku z tym poprawa stanu jakości powietrza wpłynie na poprawę stanu jakości wody.

W projekcie Strategii zaplanowane zostały zadania dotyczące budowy i utrzymania zbiorników retencyjnych, a także podejmowania działań na rzecz budowy przeciwpowodziowego polderu na rzece Osobłoga w Raclawicach Śląskich. Charakter inwestycyjny mogą mieć jedynie zadania związane z budowlami wodnymi. Zadania te na dzień opracowywania Prognozy nie mają opracowanej dokumentacji projektowej, ustalonej dokładnej lokalizacji i nie mają zapewnionego źródła finansowania. Co więcej dla zadań tego rodzaju wymagana jest osobna procedura oceny wpływu na środowisko. Wpływ prac budowlanych oraz modernizacyjnych w okolicach wód powierzchniowych, może bezpośrednio, ale krótkotrwale wpływać na pogorszenie się ich jakości. Wpływ ten jednak zniknie po zakończeniu prac. W długofalowej perspektywie wpływ inwestycji związanych z zachowaniem i powiększeniem zdolności retencyjnych będzie miał pozytywny wpływ na wody. Zachowanie naturalnego stanu wód oraz renaturyzacja wód zmienionych przez działalność człowieka wpłynie na poprawę stanu hydromorfologicznego wód oraz przywrócenie funkcji ekologicznych wód. Doprowadzi to do odbudowania zdolności wód do samooczyszczania. Efektem zadań prowadzących do zachowania

i poprawy retencji będzie poprawa stanu ilościowego wód. Reasumując realizacja inwestycji nie wpłynie na pogorszenie stanu wód i nie będzie stanowić zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych.

IX.9. Krajobraz i powierzchnia ziemi

Pozytywne oddziaływanie będzie wynikać z zadań związanych rewitalizacją zabytkowego parku miejskiego i zdegradowanego budynku niedoszęłego szpitala w Głogówku. Do poprawy estetyki przestrzeni gminnej przyczynią się także działania dotyczące, m.in. termomodernizacji budynków, estetyzacji przestrzeni publicznych wraz z pielęgnacją i utrzymaniem terenów zieleni, kontrolowanym, harmonijnym rozwojem zabudowy mieszkaniowej.

Wśród kierunków działań przewidzianych w Strategii znajdują się takie, które będą wiązać się z naruszeniem istniejącej struktury gruntów oraz wprowadzeniem zmian krótkookresowych lub długookresowych w krajobrazie naturalnym, w efekcie czego przewiduje się wystąpienie oddziaływań negatywnych oraz pozytywnych. Należą do nich:

- Budowa ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (m.in. wiaty, ławki, stacje ładowania rowerów elektrycznych);
- Rewitalizacja zabytkowego parku miejskiego;
- Zaplanowanie i przygotowanie szlaków pieszo-rowerowych umożliwiających sprawne zwiedzanie gminy, wraz z ich wyposażeniem w małą architekturę i tablice informacyjno-edukacyjne prezentujące walory kulturowe gminy;
- Stworzenie zwartego systemu ścieżek pieszo-rowerowych ułatwiającego przemieszczanie się po terenie całej gminy;
- Współpraca z sąsiednimi gminami w projektowaniu zintegrowanej sieci połączeń pieszo-rowerowych;
- Rozbudowa sieci dróg gminnych i systematyczna poprawa ich stanu technicznego;
- Realizacja zadań związanych z budową obwodnic gminy Głogówek w ciągu dróg wojewódzkich i krajowych;
- Zapewnienie bezpieczeństwa na drogach i chodnikach na terenie gminy poprzez budowę nowych lub modernizację istniejących dróg, chodników i ścieżek rowerowych, ich właściwe utrzymanie i zarządzanie nimi;
- Współpraca z Wydziałem Drogownictwa Starostwa Powiatowego w Prudniku w zakresie inwestycji i remontów na drogach powiatowych;

- Rozwijanie sprawnej, wydajnej i zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej poprzez komplementarną rozbudowę i modernizację sieci kanalizacyjnej i sieci wodociągowej wraz z urządzeniami wodno-kanalizacyjnymi;
- Przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatycznych (np. suszy, powodziom) poprzez budowę i utrzymanie zbiorników retencyjnych;
- Podejmowanie działań na rzecz budowy przeciwpowodziowego polderu na rzece Osobłoga w Raclawicach Śląskich;
- Kontrolowany, harmonijny rozwój zabudowy mieszkaniowej, z zachowaniem spójności z rozwojem infrastruktury podstawowej;
- Uzbrajanie terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe w podstawową infrastrukturę sieciową.
- Termomodernizacja i modernizacja budynków.

Zgodnie z celami przyjętymi w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej (zalecenia CM/Rec(2008)3 Komitetu Ministrów w sprawie wytycznych dotyczących wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej) każde działanie lub projekt powinien być zgodny ze standardami jakości krajobrazu. W szczególności powinny poprawić jakość krajobrazu, a przynajmniej nie doprowadzić do jego pogorszenia. Wpływ projektów na krajobraz, niezależnie od ich skali, powinien być oceniony, a przepisy i instrumenty odpowiadające tym skutkom powinny być sprecyzowane. Każde działanie lub projekt powinien nie tylko odpowiadać cechom miejsca, ale także być do nich dostosowany.

Na krajobraz wpływać będą głównie działania inwestycyjne polegające na: budowie dróg, budowie, modernizacji i termomodernizacji obiektów, rozbudowie infrastruktury wodno-ściekowej, budowie ciągów pieszo-rowerowych czy modernizacji systemu hydrologicznego. Rodzaj oddziaływania (pozytywny bądź negatywny) jest uzależniony od lokalizacji danej inwestycji i otaczającego je terenu. Właściwie zaprojektowany i zlokalizowany w przestrzeni nie powinien negatywnie oddziaływać na środowisko.

Inwestycje budowlane w sposób trwały wpiszą się w krajobraz, dlatego istotny jest wybór lokalizacji oraz odpowiedniej technologii z zachowaniem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Budowa nowych dróg może potencjalnie negatywnie wpłynąć na krajobraz z uwagi na pojawienie się nowej formy w przestrzeni. Niemniej jednak z uwagi na powierzchniowy charakter dróg nie stanowią one dominanty krajobrazowej, a ich przebieg jest w większości dostosowany do lokalnego ukształtowania terenu. Sporadyczne przypadki tj. budowa obiektu inżynierskiego lub inżynierskiego, skrzyżowań itp. mogą powodować zaburzenia w lokalnym krajobrazie z uwagi na ich rozmiary w przestrzeni. Na etapie realizacji inwestycji drogowych negatywne chwilowe oddziaływanie

może wystąpić z uwagi na prowadzone wykopy, przemieszczanie mas ziemnych, prace „wysokich” maszyn tj. żurawie, dźwigi, które mogą być widoczne z dużych odległości.

Przebudowa i modernizacja już istniejących obiektów nie będzie powodować negatywnych oddziaływań na krajobraz oraz powierzchnię ziemi, ale będzie prowadzić do poprawy estetyki przestrzeni gminy.

Część z negatywnych czynników można zminimalizować poprzez stosowanie działań ograniczających, a część zupełnie wyeliminować poprzez wdrożenie odpowiedniego systemu edukacji ekologicznej i prowadzenie działań naprawczo-prewencyjnych. Istotą jest więc zaplanowanie takich działań ochronnych, które ograniczą zjawisko degradacji powierzchni ziemi i przywrócą stan zgodny ze standardami w tym zakresie. Oceniono, że wyznaczone w projekcie Strategii zadania nie będą mieć znaczącego negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi i krajobraz.

W projekcie Strategii zaplanowane zostały zadania dotyczące budowy i utrzymania zbiorników retencyjnych oraz podejmowania działań na rzecz budowy przeciwpowodziowego polderu na rzece Osobłoga w Raclawicach Śląskich. Charakter inwestycyjny mogą mieć jedynie zadania związane z budowlami wodnymi. Zadania te na dzień opracowywania Prognozy nie mają opracowanej dokumentacji projektowej, ustalonej dokładnej lokalizacji i nie mają zapewnionego źródła finansowania. Co więcej dla zadań tego rodzaju wymagana jest osobna procedura oceny wpływu na środowisko. Wpływ prac budowlanych może bezpośrednio, ale krótkotrwale wpływać na krajobraz oraz powierzchnię ziemi. Wpływ ten jednak zniknie po zakończeniu prac.

W długofalowej perspektywie wpływ inwestycji związanych z zachowaniem i powiększeniem zdolności retencyjnych oraz przeciwdziałania powodziom będzie miał pozytywny wpływ na krajobraz oraz powierzchnię ziemi. Ograniczony zostanie wpływ suszy na środowisko glebowe. Rozwój naturalnych siedlisk ograniczy także erozję powierzchni ziemi oraz prawdopodobieństwa wystąpienia ruchów masowych ziemi. Trwale zmieniony zostanie także krajobraz uprzednio przekształcony przez czynniki antropogeniczne.

Na terenie gminy Głogówek występują obszary o szczególnie wysokich walorach fizjonomicznych krajobrazu, zgodnie z *Waloryzacją krajobrazu naturalnego województwa opolskiego wraz z programem czynnej i biernej ochrony*. Stanowisko Wojewódzkiej Rady Ochrony Przyrody w Opolu negatywnie opiniuje lokalizację farm elektrowni wiatrowych w rezerwach przyrody, na obszarach parków krajobrazowych i ich otulin ze względu, iż intensywność i żywiołowość tego procesu może skutkować znaczną degradacją walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Projekt Strategii nie przewiduje budowy farm wiatrowych, stąd nie wystąpią z tego tytułu oddziaływania na krajobraz.

Rysunek 12 Obszary o szczególnie wysokich walorach fizjonomicznych krajobrazu na terenie gminy Głogówek

Źródło: Waloryzacja krajobrazu naturalnego województwa opolskiego

IX.10. Zasoby naturalne

Z dokonanej analizy wynika, że na etapie realizacji zadań typowo inwestycyjnych wyznaczonych w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Głogówek będą wykorzystywane zasoby naturalne tj. woda, gleba. Największe zużycie surowców naturalnych będą generowały inwestycje związane z budową/przebudową infrastruktury drogowej, dlatego działania te mogą wiązać się z krótkotrwałym negatywnym i bezpośrednim oddziaływaniem na ten komponent środowiska. Nieuniknionym negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne będzie trwałe zajęcie terenów biologicznie czynnych pod realizację zaplanowanych zadań infrastrukturalnych. Wielkość zapotrzebowania będzie wynikała jednak z rodzaju inwestycji i zastosowanej technologii. Na etapie sporządzania niniejszej Prognozy nie jest możliwe oszacowanie wielkości zużytych zasobów, jednak mając na względzie lokalny charakter zaplanowanych inwestycji oraz stosowane rozwiązania proekologiczne nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na ten komponent środowiska.

Pozytywnym długoterminowym i skumulowanym oddziaływaniem będzie minimalizacja zużycia zasobów naturalnych (w szczególności węgla, wody, paliw energetycznych) poprzez realizację zadań związanych z ochroną powietrza i klimatu, do których należeć będą termomodernizacje i poprawa

efektywności energetycznej budynków, zwiększenie stopnia wykorzystania odnawialnych źródeł energii, wymiana nieefektywnych indywidualnych źródeł ciepła oraz poprawa mobilności (rozbudowa systemu ścieżek pieszo-rowerowych, rozwijanie transportu publicznego).

IX.11. Zabytki

Działania wyznaczone w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Głogówek mają neutralne lub pozytywne oddziaływanie na dobra materialne i zabytki. Zadania inwestycyjne w zakresie infrastruktury komunikacyjnej bezpośrednio wpłyną pozytywnie na występujące w bliskim sąsiedztwie tych terenów zabytki nieruchome, poprzez minimalizację występowania drgań spowodowanych złym stanem technicznym nawierzchni lub szlaku. Prowadzenie założonych działań infrastrukturalnych w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów zabytkowych (zabytków nieruchomych, stanowisk archeologicznych) będzie wymagało od inwestora uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków postępowania i właściwego zabezpieczenia na etapie wykonywania robót budowlanych.

Wszelkie działania związane z ochroną i rozwojem dziedzictwa kulturowego, takie jak np. rewitalizacja zabytkowego parku miejskiego, zabezpieczenie Zamku Oppersdorffów przed dalszą degradacją, jego modernizacja i przystosowanie do ruchu turystycznego czy renowacja zabytkowych kościołów na terenie gminy Głogówek, powodują zazwyczaj bezpośredni pozytywny wpływ na wartość zmodernizowanych obiektów i możliwość zwiększenia wpływów finansowych wynikających ze świadczonych w nich usług. Pośrednio oddziałują także na nieruchomości znajdujące się w ich sąsiedztwie. Pozytywny wpływ na dziedzictwo kulturowe, zabytki i dobra materialne ma również zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza, co wpłynie na poprawę ich stanu technicznego. Zanieczyszczenia pyłowe, które są emitowane z kominów budynków mieszkalnych z sektora indywidualnego jak i zbiorowego osiadając na zabytkach i dobrach materialnych powodują ich niszczenie.

W Strategii przewidziano także zadania nieinwestycyjne związane z promocją i wykorzystaniem potencjału dziedzictwa historycznego i kulturowego gminy, które są ściśle związane z zabytkami. Działania takie pozwolą przybliżyć lokalnej społeczności znaczenie i wartość tych obiektów.

Negatywne, bezpośrednie i chwilowe oddziaływania na zabytki oraz dobra materialne mogą wystąpić jedynie na etapie realizacji zadań inwestycyjnych lub wówczas, gdy działanie dotyczyć będzie obiektów objętych ochroną kulturową lub historyczną. Niekorzystne oddziaływanie najczęściej może wiązać się z niedogodnościami wynikającymi z wibracji pochodzącymi z pracy ciężkiego sprzętu budowlanego, co w skrajnych przypadkach może wiązać się z naruszeniem pierwotnego stanu budynku. Jednakże przy zastosowaniu odpowiedniej odległości od zabytków i stosownych zabezpieczeń możliwe jest całkowite uniknięcie negatywnego oddziaływania. W chwili przygotowania niniejszego opracowania brak jest

możliwości stwierdzenia, które z pozostałych zadań inwestycyjnych będą prowadzone w pobliżu obiektów chronionych i czy ich zakres prac spowoduje zniszczenie lub degradację danego obiektu historycznego. Konsekwencją realizacji zadań inwestycyjnych będzie dbałość o walory historyczno-kulturowe poprzez zastosowanie takich rozwiązań projektowych, aby środowisko kulturowe nie zostało zdegradowane.

Reasumując, działania wyznaczone w ramach projektu Strategii Rozwoju Gminy Głogówek przyczynią się do ochrony wartości kulturowych i pozytywnego wpływu na zabytki.

X. Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Prognoza oddziaływania na środowisko wykazała, że niektóre z przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu Strategii Rozwoju Gminy Głogówek mogą negatywnie wpłynąć na środowisko. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową sieci wodno-kanalizacyjnej, budową i modernizacją obiektów czy budową i modernizacją ciągów komunikacyjnych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależy będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Wykaz inwestycji zamieszczonych w Strategii powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Podczas podejmowania nowych działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych,
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu,
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniający zapisy dokumentów lokalnych oraz wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań minimalizujących. Należy m.in. zabezpieczyć siedliska zwierząt, zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji, tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt, budowę przejść dla zwierząt i płazów w przypadku inwestycji drogowych, przepławek dla ryb, przenoszenie okazów gatunków roślin w inne dogodne miejsce pod nadzorem botanicznym. Istotne

w przypadku gatunków zwierząt będzie również obranie odpowiedniego terminu realizacji inwestycji, np. poza terminami rozrodu, lęgów, tarła lub hibernacji. Ze względu na ogólny charakter kierunków działań Strategii szczegółowe określenie wpływu konkretnych inwestycji i ich właściwa kwalifikacja będą możliwe dopiero na etapie projektowym. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w porozumieniu z zarządcą terenu, stosownie do skali i rodzaju negatywnego oddziaływania na cele ochrony obszaru Natura 2000, ustala zakres, miejsce, termin i sposób wykonania działań ograniczających negatywne oddziaływanie inwestycji, zobowiązując do ich wykonania nie później niż w terminie rozpoczęcia działań powodujących negatywne oddziaływanie.

Na terenie gminy Głogówek nie występują obszarowe formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000, stąd w wyniku realizacji projektu Strategii Rozwoju Gminy Głogówek nie dojdzie do oddziaływania na obszary chronione. Występują jednak stanowiska i siedliska chronionych gatunków zwierząt i roślin, dlatego ważne jest, aby wszelkie przedsięwzięcia wynikające ze Strategii były przeprowadzone zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony gatunkowej.

Minimalizacja negatywnego wpływu na środowisko możliwa jest m.in. poprzez prowadzenie świadomej polityki przestrzennej popartej stosownymi zapisami w dokumentach prawa lokalnego oraz zachowanie walorów przyrodniczych gminy.

Poniżej przedstawiono propozycje zapobiegania, łagodzenia negatywnego wpływu na środowisko, będącego konsekwencją realizacji działań ujętych w Strategii na poszczególne komponenty środowiska:

Ochrona powierzchni ziemi i wód:

- Na etapie projektowania należy rozważać koncepcje organizacji placu budowy i jego zaplecza z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni,
- Po zakończeniu prac budowlanych, w razie konieczności, należy przeprowadzać rekultywację,
- W projekcie i wykonawstwie należy minimalizować zakres robót powodujących zdejmowanie warstw próchnicznych gleby, a także zaplanować wykorzystanie nadmiarów ziemi pochodzącej z wykopów,
- W opisach technicznych projektów budowlanych należy zaplanować miejsca przeznaczone do składowania substancji podatnych na migrację wodną,
- Prawidłowe przechowywanie substancji ropopochodnych oraz innych materiałów,
- Opracowanie procedury na wypadek wystąpienia awarii na placu budowy, by nie doprowadzić do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego,
- Właściwe postępowanie z odpadami,

- Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów nadających się do odzysku lub unieszkodliwiania, a odpady niebezpieczne gromadzić w szczelnych, oznakowanych pojemnikach, w wydzielonym miejscu,
- Powstające podczas realizacji inwestycji oraz eksploatacji obiektu odpady należy przekazywać tylko wyspecjalizowanym jednostkom posiadającym zezwolenie na odzysk, utylizację, zbieranie i transport tych odpadów,
- Materiał pozostały po robotach ziemnych w miarę możliwości należy wykorzystywać na miejscu,
- Ograniczenie uszczelniania zlewni, np. poprzez planowanie rezerw terenu, które ma służyć zapewnieniu możliwości swobodnej infiltracji wód do ziemi,
- Uregulowanie gospodarki wodami opadowymi - oczyszczenie ich oraz możliwość ich retencjonowania w celu ograniczenia spływu powierzchniowego, należy przy tym brać pod uwagę nie tylko dany obszar, ale i obszar położony niżej w zlewni (jest to szczególnie ważne w miastach),
- Prowadzenie robót budowlanych w sposób zapewniający ochronę wód.

Ochrona powietrza:

- Wykonawcy wybierani do realizacji poszczególnych zadań powinni używać nowoczesnego sprzętu i wykazać się dbałością o prawidłową eksploatację i właściwą konserwację sprzętu i środków transportu. Takie zapisy mogą znaleźć się na odpowiednich etapach procedur przetargowych,
- Niedopuszczalne jest palenie na terenie budowy papy, opon, rozpuszczalników, farb oraz innych materiałów,
- Pogłębiona analiza lokalizacji przedsięwzięcia,
- Zminimalizowaniu ryzyka awarii poprzez stosowanie sprawdzonych rozwiązań i nowoczesnego sprzętu,
- Prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów,
- Prowadzenie prac budowlanych i rozbiórkowych w porze dziennej,
- Stosowanie przepisów BHP,
- Zastosowanie do budowy nowoczesnego sprzętu, który emituje mniejsze ilości spalin,
- Na etapie eksploatacji – prowadzenie monitoringu powietrza.
- Unikanie emisji głównie substancji pyłowych na etapie budowy, rozbudowy czy modernizacji obiektów,
- Przestrzeganie zaostrzonych zapisów pozwoleń budowlanych.

Różnorodność biologiczna (w tym fauna, flora, obszary chronione):

- Minimalizacja negatywnych oddziaływań inwestycji infrastrukturalnych wymaga (oczywiście nie jest to konieczne w przypadku każdej inwestycji) wcześniejszych terenowych inwentaryzacji zasobów środowiska przyrodniczego. Inwentaryzacja pozwoli na precyzyjne dostosowanie ogólnych zaleceń do realiów danego zadania inwestycyjnego i uniknięcie spowodowania znaczących szkód w środowisku przyrodniczym i wiążących się z tym komplikacji w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji,
- W przypadku prac termomodernizacyjnych budynków czy remontów elewacji bądź pokrycia dachowego budynków należy przeprowadzić inwentaryzację ornitologiczną i chiropterologiczną,
- Wykorzystanie rozwiązań technologicznych umożliwiających zachowanie istniejących stosunków wodnych,
- Ograniczenie na etapie planowania i wykonawstwa wycinki drzew i krzewów oraz naruszania cennych siedlisk,
- Wycinkę drzew i krzewów należy ograniczyć do niezbędnego minimum wynikającego z bezpośredniej kolizji z przedmiotowym przedsięwzięciem,
- Za wycinkę drzew i krzewów należy dokonać nasadzeń zastępczych. Do nasadzeń należy wykorzystać jedynie rodzime gatunki drzew i krzewów. Oszacowanie ilości drzew i krzewów do wycinki oraz wskazanie lokalizacji nasadzeń zastępczych należy uzgodnić po sporządzeniu operatu dendrologicznego,
- Wycinkę drzew i krzewów należy prowadzić poza sezonem wegetacyjnym,
- Drzewa i krzewy nieprzeznaczone do wycinki, a które znajdują się w sąsiedztwie prac budowlanych należy zabezpieczyć przed uszkodzeniem pni, korzeni i konarów,
- Wykopy wykonywane w strefie korzeniowej drzew będą wykonywane wyłącznie ręcznie,
- Roboty ziemne w obrębie korzeni drzew i krzewów nie powinny być prowadzone w okresie wegetacji roślin, a szczególnie w okresie letnim. Najkorzystniejszym okresem do wykonania tych robót są miesiące od października do końca marca,
- Wykopy w obrębie drzew nie powinny trwać dłużej niż dwa tygodnie, a przy wietrznej, wilgotnej pogodzie trzy tygodnie. W celu niedopuszczenia do przesuszenia systemu korzeniowego, wykopy przy drzewach i krzewach powinny być zasypywane jak najkrótszym czasie,
- Powstałe wykopy w sąsiedztwie drzew i krzewów należy zasypać warstwą kompostu lub ziemi urodzajnej,

- W przypadku kolizji konarów drzew z pracą sprzętu budowlanego w wyniku, którego może dojść do uszkodzenia mechanicznego, gałęzie zagrożone uszkodzeniem należy podwiązać do gałęzi położonych powyżej. Jeżeli jest to zabieg niewystarczający w ostateczności należy usunąć lub skrócić kolidujące gałęzie, a rany po cieniach należy zabezpieczyć środkiem impregnującym z dodatkiem środka grzybobójczego,
- W przypadku braku możliwości nienaruszenia siedlisk rzadkich/chronionych gatunków, należy wziąć pod uwagę możliwość przeniesienia populacji,
- Nie należy prowadzić robót budowlanych w okresie lęgowym, jeśli na obszarze inwestycji lub w jej pobliżu gniazdują ptaki,
- W przypadku istotnego zagrożenia hałasem, mogącego płoszyć chronione gatunki zwierząt w okresie rozrodczym (i/lub powodujące ponadnormatywną emisję na terenach mieszkaniowych), należy rozważyć zastosowanie ekranów,
- Stosowanie technologii w jak najmniejszym stopniu wpływającej na środowisko (ograniczającej emisję zanieczyszczeń i hałasu),
- Uwzględnianie wariantu lokalizacyjnego w sposób zgodny z dokumentami planistycznymi, przepisami i aktami prawnymi obowiązującymi dla poszczególnych form ochrony przyrody, a także biorąc pod uwagę potrzeby ochrony siedlisk przyrodniczych, siedlisk zwierząt i roślin oraz korytarze migracyjne i łączność ekosystemów.

Ochrona przed hałasem i drganiami:

- Ograniczenie prac związanych z wykorzystaniem głośnego sprzętu, do pory dziennej między 7:00 a 20:00,
- W miejscach szczególnie wrażliwych obok zabudowy mieszkaniowej należy ograniczyć prędkość pojazdów dowożących materiały budowlane ze względu na drgania przenoszące się na konstrukcje budynków oraz wpływ na klimat akustyczny otoczenia,
- Projektanci powinni zwrócić uwagę na propozycję lokalizacji baz zaplecza technicznego budowy tak, aby planować je możliwe z dala od okien budynków mieszkalnych,
- Na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej należy tak planować roboty budowlane w ramach poszczególnych zadań by prowadzić prace związane z emisją hałasu w tym samym czasie tylko po jednej stronie budynku, aby w mieszkaniu były pomieszczenia nienarażone na emisję hałasu,
- Organizacja pracy, ograniczająca liczbę osób i czas ekspozycji na hałas,
- Stosowanie harmonogramów prac, ograniczających narażenie na hałas,
- Stosowanie tzw. cichych nawierzchni,
- Ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko,

- Racjonalna gospodarka materiałami i minimalizacja powstawania odpadów,
- Sprawne przeprowadzenie prac,
- Ograniczenie do niezbędnego minimum usuwania drzew i krzewów będących w kolizji z planowaną inwestycją,
- Dobór gatunków roślin pełniących rolę dźwiękochronną dostosowanych do wymogów siedliska.
- Stosowanie barier akustycznych na etapie realizacji konkretnych inwestycji drogowych (szczególnie w miejscach przejścia dróg uciążliwych przez tereny mieszkaniowe i usług chronionych),
- Zastosowania odpowiednio szerokich pasów zieleni o zróżnicowanej wysokości tak, aby zapewnić maksymalne wartości pochłaniania i odbijania fali akustycznej.

Rozwój turystyki i promocja turystyczna gminy przyniosą pozytywny efekt społeczny i ekonomiczny, pozwolą m.in. na wyeksponowanie walorów przyrodniczych, zachęcą do korzystania z istniejącej infrastruktury turystycznej oraz umożliwią aktywne kreowanie postaw turystów jako współodpowiedzialnych za stan przyrody i środowiska. Jednocześnie skutkiem tych działań może być zwiększenie obciążenia szlaków turystycznych i zaplecza turystycznego. Stąd tak ważną kwestią jest rozwój i modernizacji infrastruktury turystycznej – pozwoli to na skanalizowanie i uregulowanie strumienia ruchu turystycznego w obrębie wyznaczonych szlaków i obiektów do tego przystosowanych.

Zadania związane z rozwojem turystycznym dotyczą terenów zasadniczo antropogenicznie przekształconych i zagospodarowanych, co sprawia, że zadania te pozostają bez wpływu na chronione zasoby i wartości przyrodnicze. Z intensywnego zagospodarowania winny być przy tym wyłączone miejsca stosunkowo mało przekształcone, o szczególnie dużym nagromadzeniu gatunków chronionych.

Budowa nowych obiektów inwestycyjnych będzie zlokalizowana w zurbanizowanej części gminy.

W ramach tworzenia dokumentu prowadzona była ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym. Wszystkie zadania inwestycyjne nie mają określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest utrudnione.

Realizacja pozostałych działań proponowanych w ramach Strategii (o charakterze nieinwestycyjnym) nie wymaga rozwiązań mających na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Zgodnie z art. 17, 33, 45, Ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r., poz. 916) określono zakazy mogące występować na terenie gminy Głogówek.

XI. Propozycja działań alternatywnych

Art. 51, ust. 2, pkt. 3b Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r., poz. 1029) nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie. Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach projektowanego dokumentu z założenia mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz stanu środowiska na terenie gminy i tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka. Dla zadań zawartych w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Głogówek można zaproponować następujące działania alternatywne:

- Zmiana lokalizacji danego działania,
- Zmiana technologii realizacji zadania,
- Wybór alternatywnych materiałów do realizacji zadania,
- Rozważenie różnych wariantów organizacyjnych realizacji zadania i dobór odpowiedniego,
- Modyfikacja zakresu zadania, częściowe lub całkowite odstępianie od realizacji zadania, jeśli decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla danego zadania będzie wskazywać na taką potrzebę.

W przypadku projektu Strategii Rozwoju Gminy Głogówek nie ma możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych zadań. Projekt jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Strategia określa jedynie konieczność ich realizacji w celu poprawy jakości życia mieszkańców i środowiska przyrodniczego gminy. Projekt jest koncepcją rozwoju i przebudowy społecznej, infrastrukturalnej i przestrzennej obszaru gminy, która jako wizja całościowa i spójna pozwoli osiągnąć zamierzone efekty. Dlatego też wprowadzanie na tym etapie rozwiązań alternatywnych zaburzałoby spójność wspomnianej wizji. Należy jednak podkreślić, że istnieją duże możliwości w doborze najlepszych pod względem oddziaływania na środowisko wariantów lokalizacyjnych, technologicznych czy organizacyjnych.

W przypadku wszystkich ustaleń (zadań) Strategii, mających postać przedsięwzięć, rozwiązania alternatywne winny być przeanalizowane na etapie wydawania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych, zgodnie z ww. Ustawą. W związku z ciągłym rozwojem gospodarczym regionu oraz wzrostem poziomu konsumpcji brak realizacji Strategii prowadzić będzie do pogorszenia wszystkich elementów środowiska.

XII. Potencjalne oddziaływanie transgraniczne

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r., poz. 1029), z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów, opracowywany dokument nie będzie wywierał znaczącego oddziaływania transgranicznego. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu Strategii Rozwoju Gminy Głogówek nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

XIII. Rezultaty planowanych działań

Poniżej zaprezentowano wybór wskaźników, których celem jest monitorowanie stopnia osiągnięcia założonych celów rozwojowych. Zostały one opracowane w odniesieniu do poszczególnych kierunków działań, dzięki czemu możliwa będzie weryfikacja stopnia ich realizacji. Poza poniższym mechanizmem, wdrażanie strategii będzie podlegało monitoringowi (produktowemu) i ewaluacji. Rekomenduje się dokonywanie pomiarów wskaźników corocznie, zgodnie z zapisami podrozdziału Strategii *Monitoring, ewaluacja i aktualizacja strategii*.

Nr działania	Kierunek działania	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa wskaźnika (2021)	Oczekiwana tendencja w 2030 r.	Źródło danych
1.	Prowadzenie efektywnej polityki społecznej i podnoszenie jakości usług publicznych	Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach	10,3%	wzrost	BDL GUS
		Liczba ludności	12 825	Wzrost	BDL GUS
		Przyrost naturalny na 1000 ludności	-6,0	Wzrost	BDL GUS
2.	Rozwój oferty kulturalnej i infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	Powierzchnia nowo zagospodarowanych terenów rekreacyjnych	0 ¹⁶	Wzrost	Urząd Miejski w Głogówku
		Liczba imprez organizowanych przez ośrodki kultury	66	Wzrost	BDL GUS
3.	Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców	699	Wzrost	BDL GUS

¹⁶ Wskaźnik przyjmuje wartość 0 ze względu na fakt, iż rok 2020 jest traktowany jako rok bazowy i od tego roku monitorowana jest wartość wskaźnika. Monitoringowi będzie podlegała tendencja zmian w poszczególnych obszarach wynikająca z wdrażanych w ramach *Strategii Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030* przedsięwzięć.

4.	Wsparcie rolnictwa i przetwórstwa spożywczego jako wiodącej branży lokalnej gospodarki	Podmioty gospodarki narodowej działające w sektorze rolno-spożywczym	20	Wzrost	BDL GUS
5.	Wzmocnienie funkcji turystycznych gminy Głogówek	Liczba miejsc w turystycznych obiektach noclegowych	120	Wzrost	BDL GUS
6.	Rozwój sieci komunikacyjnej gminy Głogówek	Długość rozbudowanych/zmodernizowanych odcinków dróg	0 ¹⁷	Wzrost	Urząd Miejski w Głogówku
7.	Rozwój infrastruktury technicznej	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	51,3%	Wzrost	BDL GUS
		Liczba budynków poddanych termomodernizacji	0 ¹⁸	Wzrost	Urząd Miejski w Głogówku
8.	Ochrona środowiska i wzmacnianie odporności gminy na zmiany klimatu	Zużycie wody z wodociągów na 1 korzystającego	38,8 m ³	Spadek	BDL GUS
9.	Prowadzenie efektywnej polityki przestrzennej	Powierzchnia gminy objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	17,6%	wzrost	BDL GUS

¹⁷ Jw.

¹⁸ Wskaźnik przyjmuje wartość 0 ze względu na fakt, iż rok 2020 jest traktowany jako rok bazowy i od tego roku monitorowana jest wartość wskaźnika. Monitoringowi będzie podlegała tendencja zmian w poszczególnych obszarach wynikająca z wdrażanych w ramach *Strategii Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030* przedsięwzięć.

XIV. Podsumowanie i wnioski

- Strategia Rozwoju Gminy Głogówek jest zgodna ze strategicznymi dokumentami obowiązującymi na szczeblu europejskim, krajowym i lokalnym;
- Przeprowadzone w ramach niniejszej Prognozy analizy zgodności celów Strategii z celami nadrzędnych dokumentów strategicznych oraz podstawowych dokumentów opracowywanych na szczeblu regionalnym, wskazują na znaczną ich spójność oraz zharmonizowanie. Spójność regionalnej polityki ekologicznej ze strategicznymi celami rozwoju gminy jest podstawą równoważenia rozwoju w horyzoncie średnio i długookresowym. Dzięki temu Strategia może stać się skutecznym narzędziem koordynacji działań na rzecz wdrożenia rozwoju zrównoważonego w regionie;
- Strategia umożliwi identyfikację skutków środowiskowych oraz potencjalnych zmian warunków życia mieszkańców regionu w wyniku realizacji ustaleń dokumentu;
- Projektowana Strategia określa obszary problemowe i wyzwania w zakresie rozwoju społecznego, gospodarczego i ochrony środowiska na terenie gminy Głogówek oraz wyznacza cele i kierunki interwencji mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz środowiska;
- Niektóre z zadań zaplanowanych do realizacji w ramach projektowanej Strategii mogą wywierać negatywny wpływ na środowisko. Oddziaływanie to może być chwilowe, na etapie prac budowlanych i modernizacyjnych;
- W niniejszej prognozie zaproponowano szereg działań ograniczających negatywne oddziaływanie zaplanowanych zadań na środowisko;
- Podczas podejmowania działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów;
- Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury.

XV. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2023-2030. Opracowanie zostało wykonane w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r., poz. 1029).

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu Strategii Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2022-2030 nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Prognoza ponadto określa i analizuje:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na środowisko.

Przy sporządzaniu Prognozy zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej.

W projekcie Strategii Rozwoju Gminy Głogówek obrano kierunki interwencji wynikające z dokumentów wyższego szczebla oraz dokumentów lokalnych. Na ich podstawie wyznaczono cele Strategii, a także strategię ich realizacji na poziomie gminnym.

W rozdziale „Analiza i ocena istniejącego stanu na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem” opisano szczegółowo teren gminy Głogówek z podaniem charakterystyki gminy, struktury demograficznej, przyrodniczej i gospodarczej. Przedstawiono potencjał demograficzny, pomoc społeczną, edukację i kulturę, przedsiębiorczość i rynek pracy, finanse samorządowe, infrastrukturę i ochronę środowiska oraz istniejący stan środowiska obejmujący klimat, jakość powietrza, hałas, wody, gleby, zasoby geologiczne, zasoby przyrodnicze i krajobraz.

W ramach tworzenia dokumentu prowadzona była szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym. Zadania inwestycyjne nie mają określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu Strategii Rozwoju Gminy Głogówek na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, stałe/długoterminowe, chwilowe/krótkoterminowe, pozytywne, negatywne i neutralne na następujące komponenty środowiska wykorzystując metodę macierzy interakcji:

- Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000;
- Różnorodność biologiczna;
- Ludzie;
- Rośliny;
- Zwierzęta;
- Powietrze;
- Klimat;
- Klimat akustyczny;
- Wody (w tym JCW);
- Powierzchnia ziemi;
- Krajobraz;
- Zasoby naturalne;
- Zabytki.

W przypadku gminy Głogówek istnieje niewielkie prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić,

iż stopień, zakres oraz skutek oddziaływania (negatywny, pozytywny, neutralny) będzie mógł zostać oceniony z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od ich rodzaju może zostać nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania, z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Głogówek jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Strategia określa jedynie konieczność ich realizacji w celu poprawy jakości życia mieszkańców i środowiska przyrodniczego gminy. W związku z powyższym, efekty poszczególnych zadań mogą być przewidziane tylko w ograniczonym zakresie. Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

W rozdziale „Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko” oddziaływania te zostały przedstawione w formie opisowej. Przedstawione przedsięwzięcia będą miały charakter lokalny, tzn. będą one terytorialnie realizowane w obrębie jednej gminy, a często także w granicach jednej miejscowości. W związku z powyższym przedsięwzięcia te charakteryzować się będą ograniczonym przestrzennie oddziaływaniem na środowisko. Ponadto, w przypadku takich przedsięwzięć, jak budowa sieci kanalizacji sanitarnej czy sieci wodociągowej, główne oddziaływanie na środowisko występuje w fazie realizacji przedsięwzięcia i ma ono również czasowo ograniczony charakter. Zadania inwestycyjne są zazwyczaj realizowane w obrębie terenów zmienionych antropogenicznie, tj. w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy.

Do negatywnych oddziaływań na środowisko podczas realizacji inwestycyjnych można zaliczyć:

- zmiany stosunków gruntowo-wodnych,
- zmianę warunków siedliskowych,
- tworzenie barier w migracji zwierząt,
- wycinkę roślinności,
- użycie maszyn i urządzeń budowlanych (emisja hałasu, pyłu i wibracji),
- naruszenie pierwotnego stanu obiektów zabytkowych,
- zajęcie terenów pod realizację zaplanowanych zadań infrastrukturalnych.

Pozytywne skutki realizacji planowanych zadań:

- pozytywny wpływ na bioróżnorodność,
- zapewnienie stabilności siedlisk przyrodniczych,
- mniejszy udział zanieczyszczeń bezpośrednio kierowanych do wód, ziemi i powietrza,

- poprawa stanu środowiska i jego elementów, w perspektywie długoterminowej,
- zminimalizowanie negatywnego oddziaływania podtopień,
- minimalizacja zużycia zasobów naturalnych.

Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową sieci wodno-kanalizacyjnej czy modernizacją i rozbudową ciągów komunikacyjnych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Wykaz inwestycji zamieszczonych w Strategii powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Podczas podejmowania nowych działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych,
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu,
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniający zapisy dokumentów lokalnych oraz wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań minimalizujących. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji, tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W kolejnych rozdziałach omówione zostały rozwiązania alternatywne oraz oddziaływania transgraniczne. W przypadku projektu Strategii Rozwoju Gminy Głogówek nie ma możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych zadań. Projekt jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Strategia określa jedynie konieczność ich realizacji w celu poprawy jakości życia mieszkańców

i środowiska przyrodniczego gminy. Należy jednak podkreślić, że istnieją duże możliwości w doborze najlepszych pod względem oddziaływania na środowisko wariantów lokalizacyjnych, technologicznych czy organizacyjnych. Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach projektowanego dokumentu z założenia mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców, a także stanu środowiska na terenie gminy i tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu Strategia Rozwoju Gminy Głogówek nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

Ostatnie rozdziały zawierają propozycję wskaźników monitoringu zaproponowanych w celu monitorowania realizacji Strategii Rozwoju oraz omówienie wniosków wyciągniętych z Prognozy.

Zestawienie tabel oraz rysunków

Tabela 1 Wykaz JCWP na terenie gminy Głogówek	21
Tabela 2 Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych zlokalizowanych w granicach gminy Głogówek.....	22
Tabela 3 Charakterystyka jednolitych części wód podziemnych zlokalizowanych w granicach gminy Głogówek.....	25
Tabela 4 Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza	47
Tabela 5 Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2020 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.....	48
Tabela 6 Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2021 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	48
Tabela 7 Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu.....	50
Tabela 8 Wyniki pomiarów hałasu kolejowego w 2019 r. w gminie Głogówek.....	52
Tabela 9 Tereny zagrożone hałasem na terenie powiatu prudnickiego	52
Tabela 10 Wyniki oceny jakości JCWP obejmujących teren gminy Głogówek.....	55
Tabela 11 Surowce naturalne występujące na terenie gminy Głogówek (stan na 31.12.2021 r.).....	64
Tabela 12 Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Głogówek.....	66
Tabela 13 Struktura użytkowania gruntów korytarzy ekologicznych obejmujących gminę Głogówek	70
Tabela 14 Ocena oddziaływania na środowisko działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu Strategii Rozwoju Gminy Głogówek	80
Rysunek 1 Schemat diagnozy strategicznej rozwoju województwa opolskiego.....	16
Rysunek 2 Opolska "11" - cele operacyjne na tle celów strategicznych	17
Rysunek 3 Mapa uwarunkowań	28
Rysunek 4 Struktura funkcjonalno-przestrzenna	29
Rysunek 5 Planowane działania	30
Rysunek 6 Położenie Gminy Głogówek	31
Rysunek 7 Podział województwa opolskiego na strefy ochrony powietrza.....	46
Rysunek 8 Gmina Głogówek na tle JCWP.....	54
Rysunek 9 Mapy ryzyka i zagrożenia powodziowego na terenie gminy Głogówek	56